

Wiesław Pięta

**Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie
w obiektywie (1945–2015)**

Częstochowa 2015

Recenzent
dr hab. Andrzej NOWAKOWSKI, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego

Korekta
Beata KĘDZIERSKA

Tłumaczenie na język angielski (wstęp, zakończenie)
Kinga PISULA

Projekt okładki
Piotr SŁOTA

Skład i łamanie komputerowe
Janina JĘDRZEJEWSKA

ISBN 978-83-7455-468-8

**Wydawnictwo dofinansowano ze środków
Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego
Gminy Miasto Częstochowa
Firmy Poligraficzno-Introligatorskiej „UDZIAŁOWIEC”, Andrzej Gołaszewski**

Szanowni Państwo, Drodzy AZeteciacy

Rok 2015 to rok jubileuszowy dla częstochowskiego AZS. W 1945 roku, jako pierwsze stowarzyszenie sportu akademickiego w Częstochowie, powołano do życia Akademicki Związek Sportowy, a jego chlubne tradycje są kontynuowane do dnia dzisiejszego. Inicjatorami powstania tej organizacji była młodzież akademicka, która obecnie jako Koło Seniora dba o tradycje częstochowskiej rodziny sportowej. Częstochowski AZS to na dzień dzisiejszy bardzo prężnie działająca organizacja, która skupia w swoich szeregach bardzo szeroką rzeszę sportowców, działaczy, sponsorów oraz sympatyków.

Sportowcy reprezentujący Częstochowę, rywalizujący w ponad dwudziestu dyscyplinach sportowych, stawiają jej dobre imię zarówno na arenach lokalnych, ogólnopolskich, jak również światowych, odnosząc sukcesy na każdym z tych szczebli. Częstochowa to bardzo dobre miejsce, gdzie już od najmłodszych lat młodzież ma zapewnione szkolenie na bardzo wysokim poziomie, a doświadczenie może czerpać od wielu olimpijczyków, reprezentantów kraju, zamieszkujących na codzień nasze miasto.

Mając pewność, że tradycje Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie będą kontynuowane, działaczom i sportowcom życzę wytrwałości w dalszym zaangażowaniu na rzecz propagowania kultury fizycznej oraz by kolejne lata dawały poczucie satysfakcji z wykonywanej pracy, co przyczyni się zapewne do uzyskiwania kolejnych spektakularnych sukcesów.

Drogim Państwu – czytelnikom, życzę dobrej lektury, która pozwoli cofnąć się w tak odległe czasy, kiedy to sport nie był tak medialny, a sportowcy mieli dużo bardziej wyboistą drogę do osiągnięcia sukcesu.

Z wyrazami szacunku

*Krzysztof Matyjaszczyk
Prezydent Częstochowy*

Koleżanki, Koledzy!

Najkrócej pisząc – zobaczcie sami, wspomnijcie ludzi i wydarzenia, przeżyjcie raz jeszcze te cudowne emocje, jakie niesie w sobie ten albumowy przekaz. Akademicki Związek Sportowy to stowarzyszenie, a więc ludzie, ich zapał, ich pasje a także wyjątkowa historia współdziałania, nauki współodpowiedzialności, budowania wzajemnych relacji. Tych ważnych na boisku, w drużynie, w sekcji, w klubie, ale także nie mniej istotnych tych ze środowiskiem akademickim, z jego władzami, ze studentami, z lokalnymi instytucjami, z władzami samorządowymi i z mieszkańcami Częstochowy Przedstawiona historia obejmuje 70 lat, każdy z prezentowanych okresów zdeterminowany jest inną sytuacją społeczną, polityczną i gospodarczą, w jakiej AZS funkcjonował, z konieczności bardzo różną. Z drugiej strony wędrówka przez te dziesięciolecia prowadzi przez te same miejsca – boiska, sale gimnastyczne, budynki uczelniane, obiekty charakterystyczne dla miasta. Bohaterowie, z którymi w tę podróż możemy wyruszyć są podobni, najczęściej w dresie, w koszulce z napisem AZS, na twarzy z radością, albo ze sportową złością, na szyi z medalem, z pucharem w ręku. To fenomen zjawiska sportowego. Bohaterami są zarówno medaliści olimpijscy jak i zwycięzcy uczelnianych zawodów. Cieszą się tak samo. Jednak w każdym historycznym przekazie, narracja skupia się z konieczności na tych najważniejszych dokonaniach. Od ponad 30 lat w przypadku Częstochowy to siatkówka. Nie tylko sukcesy w rywalizacji ligowej i mistrzowskie tytuły, nie tylko rywalizacja europejska reprezentanci w drużynach narodowych, ale przede wszystkim widowiska, w których uczestniczyło i uczestniczy tysiące mieszkańców miasta. Niby wszystko można zobaczyć w przekazie telewizyjnym i niby o wszystkim można przeczytać, ale te wielkie emocje przeżywa się na hali, będąc razem ze swoją drużyną, kibicując, wznosząc okrzyki i bijąc brawo. To magia sportu, to ona sprawia, że wracamy we wspomnieniach do zdarzeń, do ludzi, do sportowych spektakli tak jak by działały tu i teraz. To magia sportu sprawia, że bohaterowie tworzący te dzieje ciągle wyglądają tak samo, bez względu na to ile lat im upłynęło. I wydaje się, że za chwilę znowu staną na zagrywce, poproszą o czas, staną za stołem tenisowym, zdobędą decydujący punkt. Ta historia nie ma końca. Przed siatkówką byli piłkarze nożni, szczypiorniści, bokserzy, lekkoatleci, narciarze, koszykarze, a nawet hokeiści na trawie i szermierze, w ostatnich latach rozpoznawalne w Polsce i Europie stały się tenisistki stołowe, dziś do medalowego grona dołączyli specjaliści podnoszenia ciężarów. Przed wszystkim szansa, przed wszystkimi piękne wyzwania. Wzruszeń na pewno nie zabraknie.

*Bartłomiej Korpak
Sekretarz Generalny AZS*

W wydawnictwie, „AZS Częstochowa w obiektywie w latach 1945-2015”, bogato ilustrowanym, zawarte są efekty związania się ze sportem akademickim młodzieży studenckiej, sportowców i ich wychowawców, oddanych działaczy i seniorów.

Szczególny entuzjazm młodzieży po przeżyciu drugiej wojny światowej, dążenia do wzorca człowieka sprawnego intelektualnie, lecz również fizycznie wyżycia się w sporcie, tworzyła kluby przy pozostałych wyższych uczelniach w historii Częstochowy.

Żmudnego opracowania, przeglądu w roku Jubileuszu 70-lecia AZS Częstochowa, dokonał doskonały znawca praktyk sportu akademickiego, jego zawodnik, trener, zasłużony działacz sportu akademickiego, chlubnie oddany działalności organizacji w kraju i zagranicą, a przede wszystkim w Częstochowie, dr Wiesław Pięta – adiunkt w Akademii im. Jana Długosza w naszym mieście.

Z zadowoleniem, że doczekałem się pełnego wydawnictwa jubileuszowego 70-lecie działalności AZS w Częstochowie, w której jest zawarta „częstka” mojej społecznej działalności.

Wyrażam słowa podziękowania dla Autora, za trud w kolejnym już opracowaniu publikacji sportowej.

*Mieczysław Zbigniew Hrehorów
Prezes Klubu Seniora AZS w Częstochowie
Honorowy Członek Organizacji Środowiskowej AZS
Honorowy Członek Akademickiego Związku Sportowego
Nestor AZS*

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
Rozdział I SZKOLNICTWO WYŻSZE W CZĘSTOCHOWIE	15
Rozdział II GENEZA AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W CZĘSTOCHOWIE W LATACH 1945–1949	25
Rozdział III SPORT AKADEMICKI W CZĘSTOCHOWIE W LATACH 1949–1957	29
Rozdział IV ODNOWA W CZĘSTOCHOWSKIM SPORCIE STUDENCKIM (1957–1973)	38
Rozdział V SZKOLNO-AKADEMICKI ZWIĄZEK SPORTOWY W CZĘSTOCHOWIE (1973–1978)	49
Rozdział VI PASMO SUKCESÓW AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W CZĘSTOCHOWIE WE WSPÓŁZAWODNICTWIE KRAJOWYM (1978–1989)	54
Rozdział VII ZŁOTA DEKADA AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W CZĘSTOCHOWIE W LATACH 1989–1998.	60
Rozdział VIII SPORTOWCY AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W CZĘSTOCHOWIE W RYWALIZACJI MIĘDZYKRAJOWEJ (1999–2015)	75
ZAKOŃCZENIE	102
BIBLIOGRAFIA	108
ANEKSY	123
INDEKS	198

Wstęp

W marcu 1945 roku w Częstochowie z inicjatywy słuchaczy Kursów Akademickich Szkoły Głównej Handlowej (tymczasowo w Częstochowie) powołano Akademicki Związek Sportowy, a jednocześnie pierwszy klub sportowy po II wojnie światowej w Częstochowie. Obecnie ten klub ma już siedemdziesięcioletnią historię działalności w środowisku akademickim i jest znaczony licznymi sukcesami sportowo-organizacyjnymi w Polsce i w świecie.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie funkcjonowania (genezy, rozwoju, dokonań) związku sportowego na przełomie XX i XXI wieku. Okazją, by przypomnieć najważniejsze fakty z historii, jest Jubileusz 70-lecia istnienia Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie. Należy nadmienić, że pierwszy AZS w Polsce powołano w pierwszej dekadzie ubiegłego wieku (Kraków 1909).

Zakres chronologiczny prezentowanego wydawnictwa obejmuje lata 1945–2015, tj. zwołania zwyczajnego zebrania członków AZS (8 marca 1945 r.) aż do znamienitego wydarzenia sportowo-promocyjnego na placu Biegańskiego w Częstochowie, Aleje tu się dzieje „AZS w Alei” (30 maja 2015 r.).

Różne były losy sportu akademickiego w Częstochowie. Przeplatały je wzloty i upadki, wygrane i porażki, radość i smutek. Jednak dzięki spontanicznej i systematycznej pracy środowiska akademickiego nadal prowadzona jest działalność stowarzyszenia AZS.

Akademicki Związek Sportowy odegrał istotną rolę w rozwoju kultury fizycznej w Częstochowie, w częstochowskich państwowych i prywatnych szkołach wyższych. Wychowały się z nim już cztery pokolenia zawodników, a dwa trenerów i działaczy. Za pośrednictwem częstochowskiego AZS wniesiono pokaźny wkład do dorobku polskiego sportu (Igrzyska Olimpijskie, mistrzostwa świata, Europy, Uniwersjady, Akademickie Mistrzostwa Świata i Europy).

Historia AZS to nie tylko wydarzenia sportowe, ale codzienne życie organizacyjne (więzi międzypokoleniowe, integracja środowiskowa Częstochowy, kształtowanie postaw prozdrowotnych, przywiązania do tradycji i barw klubowych, organizacje zawodów).

Moje czterdziestoletnie doświadczenia jako zawodnika, trenera, działacza sportowego, menedżera w znacznym stopniu ułatwiają rzetelną interpretację faktów zachowanych w źródłach. Pierwszą próbę ujęcia historii podjęto w końcu lat siedemdziesiątych minionego wieku (praca magisterska: „Sport akademicki Częstochowy w latach 1945–1978”), całościowe przedstawienie dziejów AZS ujęto w monografii „Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000”, wydanej w 2007 r. Z prac, które obejmują szerszy zakres chronologiczno-terytorialny wymienić należy monografię „Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego – tenis stołowy

(1928–2008)”. Znaczące są też publikacje jubileuszowe „Kronika osiągnięć sportowych studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w latach 1973–1993” (1993), „25-lecie Akademickiego Związku Sportowego. Księga Pamiątkowa” (1998), „Księga jubileuszowa AZS Częstochowa” (2000).

Badania nad dziejami AZS w Częstochowie są kontynuowane. W celu odtworzenia historii tego stowarzyszenia dokonano kwerendy archiwalnej. Materiały archiwalne, głównie faktograficzne uzyskano ze zbiorów prywatnych, które wzmocniono zapiskami z relacji ustnych przeprowadzonych w ciągu ostatnich trzydziestu lat z byłymi zawodnikami, trenerami, działaczami, a w szczególności z Mieczysławem Gordonem, Józefem Szmidłą, Mieczysławem Jungiem, Mieczysławem Hrehorowem, Marią Krowicką, Marcelim Sypniewskim, Mironem Gospodarkiem, Janem Staniewiczem, Stanisławem Kupczykiem, Janem Szymą, Lechem Czarnotą, Wojciechem Ruszkowskim, Wojciechem Tobolewskim, Wojciechem Liczberskim, Władysławem Kustrą, Andrzejem Czerwikiem, Janem Majkusiakiem, Romualdem Mączniewskim, Władysławem Jonkiszem oraz Waldemarem Bielą.

Podstawowe materiały źródłowe znajdowały się w archiwum AZS (dzisiaj już nieistniejące), w zbiorach Zarządu Głównego AZS i Klubu Uczelnianego AZS AJD Częstochowa (wycinki prasowe z lat 1975–2015, sprawozdania ze Zjazdów ZG AZS, sprawozdania, materiały, biuletyny, regulaminy i komunikaty z mistrzostw Polski Wyższych Szkół Pedagogicznych i Filii Uniwersytetów, protokoły zebrań organizacji środowiskowej z lata 2000–2005, afisze i plakaty z mistrzostw Polski AZS, a przede wszystkim statuty AZS Częstochowa), częściowo w zbiorach Archiwum Akt Nowych w Warszawie (protokoły zebrań) oraz w Archiwum Wojewódzkim w Kielcach, Archiwum Miejskim w Częstochowie i Archiwum Zakładowym Urzędu Miejskiego w Częstochowie. Znaczącym materiałem źródłowym przy pisaniu tej monografii okazały się wydawnictwa drukowane przy okazji jubileuszów, sprawozdania, kronika AZS Częstochowa z lat 1945–1970, zeszyt sekcji hokeja na trawie z lat 1953–1955, archiwa prywatne M. Gordona, M. Hrehorowa, J. Omańskiego, protokoły zebrań z powołania klubów uczelnianych w szkołach prywatnych w ostatniej dekadzie ubiegłego wieku.

Istotną rolę w rekonstrukcji dziejów częstochowskiego AZS odgrywały czasopisma „Przegląd Sportowy”, „Sport”, „Sport Śląski”, „Gazeta Wyborcza”, „Życie Częstochowy i Powiatu”, „Gazeta Częstochowska”, „Dziennik Zachodni” i prasa studencka „Częstochowski Magazyn Sportowo-Akademicki”.

Przyjęta koncepcja ośmiu rozdziałów pozwoliła na całościowy opis uwarunkowań, w jakich rozwijał się AZS. Wydarzenia te uzupełniono bogatą ikonografią wraz z zestawieniami statystycznymi najważniejszych dyscyplin sportowych. W pierwszym rozdziale przedstawiono zarys szkolnictwa państwowego i prywatnego w Częstochowie. Rozdział drugi dotyczy genezy Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie w latach 1945–1949, w tym powołania sportowego stowarzyszenia oraz debiutu we współzawodnictwie sportowym w Częstochowie i w kraju. W kolejnym rozdziale opisano sport akademicki w Częstochowie w latach 1949–1957,

a w nim zmiany organizacyjne w Akademickim Zrzeszeniu Sportowym i ilościowym wzroście liczby członków, a także o sekcji hokeja na trawie, która występowała w I lidze państwowej. Rozdział czwarty zawiera opis odnowy w częstochowskim sporcie studenckim (1957–1973). W tym czasie sekcja piłki koszykowej osiągnęła poziom II ligi, powstawały kolejne sekcje sportowe, odnotowano występy studentów w Mistrzostwach Polski Politechnik, z inicjatywy AZS wybudowano m.in. Klub Politechnik z halą sportową. W piątym rozdziale nawiązano do okresu Szkolno-Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie (1973–1978), powstały wówczas m.in. dwa kluby uczelniane przy Politechnice Częstochowskiej i Wyższej Szkole Nauczycielskiej. W rozdziale szóstym opisano dominację Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie we współzawodnictwie krajowym (1978–1989), mimo pogarszającej się już sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju. Siódmy rozdział dotyczy złotej dekady Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie w latach 1989–1998 i pierwszych medali w mistrzostwach Polski siatkarzy, tenisistek stołowych i strzelectwa sportowego oraz udziału tych sekcji w rozgrywkach europejskich. W następnym rozdziale udokumentowano znaczącą rolę studentów – sportowców Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie w rywalizacji krajowej i międzynarodowej (1999–2015). W tym okresie Częstochowa gościła uczestników Centralnej Inauguracji Akademickiego Roku Sportowego (2000) i I Zjazdu Klubów Seniora w Polsce (2008).

Wydawnictwo uzupełniono bogatym aneksem statystycznym oraz ikonograficznym i biograficznym (poczet zawodników, trenerów i prezesów). W opracowaniu zastosowano metodę analizy historycznej oraz metodę porównawczą. Życzeniem autora jest, by monografia przyczyniła się pełnego poznania dziejów 70-letniego AZS w Częstochowie.

Introduction

In March 1945, in Czestochowa, from the initiative of the listeners of the Academic Courses School of Economics (temporarily in Czestochowa), Academic Sports Association has been established. It was also the first sports club after World War II in Czestochowa. Currently, the club has already a seventy-year business history in academia and is marked by numerous sports and organizational success in Poland and in the world.

The purpose of this paper is to present the functionality (as well as the origin, development and achievements) of the sports association at the turn of the century. An opportunity to remind ourselves of the most important facts in history, is the Jubilee Academic Sports Association in Czestochowa. It should be noted that the first AZS was established in Poland in the first decade of the last century (Krakow 1909).

The chronological range of the presented history covers the years 1945–2015, i.e. the convening of ordinary meetings of the members of AZS (March 8th 1945) until the incredible sports event, which had promotional purposes, in the Biegański square in Czestochowa known as “What is going in in our Avenue” and “AZS in the Alley” (May 30th, 2015).

The fate of the University sport in Czestochowa varied, as the time went on. Intertwining them were ups and downs, wins and defeats, joy and sadness. However, thanks to the spontaneous and systematic work of the academic environment, the association of AZS is still carried on until this very day.

Academic Sports Association has played an important role in the Development of Physical Culture in Czestochowa in both state and private universities. Four generations of athletes and two generations of coaches as well as activists have grown up with the association. It can be undoubtedly stated that AZS Czestochowa has considerably contributed to the achievements of Polish Sport (Olympic Games, World Championships, Europe Championships, University Championships Academic World and Europe Championships).

The history of the AZS is not only a sports event but everyday organizational life (intergenerational ties, environmental integration of Czestochowa, pro-health attitudes, attachment do tradition and club colours and professional organizations).

My forty years of experience as a player, coach, sport activist and manager greatly facilitate a true interpretation of the facts preserved in the sources. The first attempt at recognizing this impeccable history was made in the late seventies of the last century (MA thesis: „Academic Sports Association of Czestochowa in the years 1945–1978”), a complete history of this topic was included in

the monograph „Academic Sports Association of Czestochowa in 1945–2000” published in 2007. From the works which include a wider chronologically- territorial range, one should mention the monograph called „The History of the Academic Sports Association - Table Tennis (1928–2008)”. There are also significant jubilee publications such as “Chronicle sports achievements of students of the Pedagogical University in Czestochowa in the years 1973–1993” (1993), “The 25th anniversary of the Academic Sports Association. Memory Book” (1998), “The jubilee book AZS Czestochowa” (2000).

The research on the history of AZS of Czestochowa still continues till the present day. In order to recreate the history of this association, archival research has been made. Archival materials, mainly factual ones, were obtained from private collections. These are strong materials based on conversations carried out over the last thirty years with former athletes, trainers and activists in particular with Mieczysław Gordon, Józef Szmidlą, Mieczysław Jung, Mieczysław Hrehorów, Maria Krowicka, Marcei Sypniewski Miron Gospodarek, Jan Staniewicz, Stanisław Kupczyk, Jan Szyma, Lech Czarnota, Wojciech Ruszkowski, Wojciech Tobolewski, Wojciech Liczberski, Władysław Kustra, Andrzej Czerwik, Jan Majkusiak, Romuald Mączniewski, Władysław Jonkisz and Waldemar Biela.

Primary source materials were in the archives of AZS (today they unfortunately no longer exist), in the collection of the Main Board of the University Club of AZS and AZS AJD Czestochowa (newspaper clippings from the years 1975 to 2015, reports from conferences of ZG AZS, reports, materials, newsletters, rules and messages from the championships of the Polish Higher Education School of Pedagogy and a Branch of Universities, records of meetings with environmental organizations for 2000–2005, placards and posters with the Polish championship AZS, and above all statutes of AZS Czestochowa), partly situated in Archives of Modern Records in Warsaw (protocols of meetings) and the Provincial Archives in Kielce, the Municipal Archive in Czestochowa and Archives Departmental Municipal Office in Czestochowa. An important source material in writing this monograph, proved to be the printed publications of anniversaries, reports, AZS Czestochowa chronicle of the years 1945–1970, Volume team of hockey in the years 1953–1955, private archives of M. Gordon, M. Hrehorów, J. Omański, protocols of meetings with the appointment of university clubs in private schools in the last decade of the last century.

An important role in the reconstruction of the history of Czestochowa AZS was played by the magazine „Sports Review”, „Sport”, „Sport Silesian”, „Gazeta Wyborcza”, „Życie Czestochowa and District”, „Gazeta Czestochowa”, „Dziennik Zachodni” and Student press „Czestochowski Magazine of Sports and Academic”.

The adopted approach of eight chapters allowed for a comprehensive description of the conditions under which AZS have developed. These events are supplemented by a rich iconography with bills of major sports statistics. The first chapter outlines the public and private education in Czestochowa. The second chapter concerns the genesis of the Academic Sports Association of

Czestochowa in the years 1945–1949, including the establishment of sporting associations and debut in sporting competitions in Czestochowa and in the country. The next chapter describes the academic sport in Czestochowa during the years 1949–1957, and the organizational changes in the Academic Association of Sports and quantitative increase in the number of members, as well as the hockey team, which appeared in the first division of the state. The fourth chapter describes renewal of student sport in Czestochowa (1957–1973). At that time, the basketball team had reached the second league, new sports teams had developed, performances by students in the Polish Championships Universities of Technology had been recorded and through the initiative of AZS, among others, an AZS sports hall had been built under the name of Club of Politechnika. The fifth chapter refers to the period of School-Academic Sports Association in Czestochowa (1973–1978), resulting in, amongst other things, in the development of two university clubs at Czestochowa University of Technology and the College of Teachers. The sixth chapter describes the predominance of the Academic Sports Association of Czestochowa in national competition (1978–1989), despite the already deteriorating socio-economic situation in the country. The seventh chapter concerns the golden decade of the Academic Sports Association of Czestochowa in the years 1989–1998 and the first medals in the championship Polish volleyball, table tennis players and target shooting and participation of these sections in European competition. The next chapter documents the significant role of student - athletes of the Academic Sports Association of Czestochowa in national and international competition (1999–2015). During this period, the Central Czestochowa hosted the inauguration of the Academic Year of Sport (2000) and a Congress of the Senior Club in Poland (2008).

This publication has been supplemented by extensive statistical iconographic and biographical annex (against players, coaches and presidents). This study has used a method of historical analysis and a comparative method. The wish of the author is for this monograph to contribute to the knowledge of the history of the 70-year-old AZS Czestochowa.

Rozdział I

Szkolnictwo wyższe w Częstochowie

Tradycje szkolnictwa wyższego w Częstochowie sięgają dopiero lat powojennych. Wraz z powołaniem Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej w 1945 r. miasto stało się ośrodkiem akademickim¹. Po siedemdziesięciu latach funkcjonowania uczelni znacząco wzrosła ich ranga. Mamy uczelnie techniczne, humanistyczne, ekonomiczne, lingwistyczne, turystyczne i katolickie. Przemianom tym towarzyszył Akademicki Związek Sportowy.

Kursy akademickie

W czasie II wojny światowej (1942) tajny Uniwersytet Ziemi Zachodnich zwrócił uwagę na Częstochowę i zorganizował tu kursy pierwszych lat z zakresu medycyny, prawa, polonistyki, historii i pedagogiki. W dniu 13.10.1943 r. pierwsze grupy (komplety) młodzieży zostały zaprzysiężone i rozpoczęły podziemne studia medyczne i humanistyczne. Po powstaniu warszawskim w październiku 1944 r. grono profesorskie liczyło już 83 osoby. W ramach Uniwersytetu Ziemi Zachodnich przy współudziale kadry akademickiej Uniwersytetu Warszawskiego powołano wydziały: lekarski (Zdzisław Stoltzman), humanistyczny² (Bogdan Nawroczyński), farmaceutyczny, rolniczy i przyrodniczy (Osman Achmatowicz), prawa (Kamil Stefko), wydział mechaniczno-elektryczny i chemiczny (Tadeusz Wojno), architektury (Zygmunt Kamiński), oddział Szkoły Głównej Handlowej (Edward Lipiński i Jerzy Loth – pierwszy kurator częstochowskiego AZS)³. Po powstaniu warszawskim do Częstochowy przeniesiono Wolną Wszechnicę Polską – Wydział Pedagogiczny, a z Krakowa – Instytut Teologiczny. Wtedy też powołano Akademicki Związek Sportowy.

---

¹ J. Braun, Częstochowa urbanistyka i architektura, Warszawa 1979, s. 107–108.

² R. Szwed (red.), Droga do Akademii WSN-WSP-AJD, 1971-1974-2004, Częstochowa 2006, s. 12.

³ Kronika AZS Częstochowa, s. 2; S. Rybicki, Pod znakiem lwa i kruka, Warszawa 1990, s. 283–303.

WYŻSZA SZKOŁA ADMINISTRACYJNO-HANDLOWA

Kontakty władz Częstochowy z grupą profesorów, do których należeli prof. Jerzy Loth i prof. Edward Lipiński, zaowocowały utworzeniem Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej. Komitet organizacyjny tej uczelni stanowili wtedy: dr Juliusz Braun – dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej, mgr Alfred Czarnota, Zdzisław Judycki – wicedyrektor Liceum Handlowego, mgr Maciej Święcicki – wicedyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej, mgr Dawid Wojciechowski – sędzia Sądu Okręgowego, Czesław Przybylski – dyrektor Liceum Handlowego oraz Bolesław Stala – naczelnik Wydziału Oświaty w Zarządzie Miejskim⁴. Charakter środowiska częstochowskiego (huta, zakłady włókiennicze, rzemieślnicze) określał oczekiwania mieszkańców Częstochowy i regionu. Wtedy zwyciężyła koncepcja wyższej szkoły ekonomicznej.

W dniu 9.10.1945 r. Izba Przemysłowo-Handlowa podjęła prace w celu zorganizowania w Częstochowie uczelni. Wyższa Szkoła Administracyjno-Handlowa (WSAH) była prywatną trzyletnią uczelnią jednowydziałową, ze specjalizacją na trzecim roku studiów. Obowiązywały wówczas trzy kierunki specjalizacji: ekonomiczny, administracji przedsiębiorstw i spółdzielczy.

W roku akademickim 1948–1949 dokonano reorganizacji specjalizacji, w wyniku czego utworzono dwa kierunki: administracji przedsiębiorstw przemysłowych i handlu wewnętrznego. W tych warunkach za pośrednictwem dawnych członków i entuzjastów kształtował się Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie. Pierwszą siedzibą uczelni był budynek Liceum Handlowego, mieszczący się przy ul. Handlowej 14 (WSAH korzystała z czterech sal w godz. 16.00–21.00). W lutym 1946 r. Zarząd Miasta przydzielił częstochowskiej uczelni budynek przy ul. Waszyngtona 62. Tam również miał siedzibę Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie. W 1948 r. WSAH uzyskała część budynku tzw. koszar „Zawady”. Zorganizowano wkrótce również dwie bursy dla 110 studentów, mieszczące się przy ul. Waszyngtona 62 (dla 60 studentów bursa była przy ul. Dąbrowskiego 79). W pierwszych latach w WSAH uruchomiono dwa lata studiów, na pierwszym roku było 141 słuchaczy, a na drugim zaledwie 15. W latach 1945–1950 spośród 1343 studiujących tylko 545 uzyskało końcowe dyplomy⁵.

⁴ B. Snoch, Z dziejów szkolnictwa w Częstochowie i regionie częstochowskim 1918–1990, Częstochowa 1999, s. 204; A. Czarnota, Częstochowa – nowy ośrodek akademicki, Warszawa 1955.

⁵ WSAH (Wyższa Szkoła Administracyjno-Handlowa), Sprawozdanie za rok 1945/1946, Częstochowa 1946, s. 33.

SZKOŁA INŻYNIERSKA

W dniu 13.12.1946 roku odbyło się pierwsze posiedzenie organizacyjne Obywatelskiego Komitetu Utworzenia Wyższej Szkoły Technicznej w Częstochowie. Prace w tej sprawie trwały do 24.10.1949 r., do momentu uroczystej inauguracji roku w Szkole Inżynierskiej (SI)⁶. Studia podjęło 161 osób, w tym jedna kobieta. Funkcję rektora pełnił dr inż. Jan Kołakowski⁷. Początkowo sekretariat uczelni mieścił się w pokojach Izby Przemysłowo-Handlowej przy ul. Raławickiej 2. W roku akademickim 1949/1950 istniał tylko Wydział Mechaniczny, a już w następnym roku ogłoszono wpisy na wydział Metalurgiczny i Włókienniczy. Wtedy studenci korzystali z burs WSAH (ul. Waszyngtona 62, Dąbrowskiego 79) oraz ze schroniska PTTK i Domu Młodego Robotnika Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego nr 4. W 1950 r. w WSI powołano Studium Wychowania Fizycznego pod kierunkiem Władysława Szora⁸. W latach 1949–1955 uczelni nadano trzy profile kształcenia (mechanika, włókiennictwo, metalurgia). W roku akademickim 1954/1955 studiowało 1836 studentów⁹.

WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA

W 1950 roku w wyniku reorganizacji i ujednoczenia szkolnictwa ekonomicznego WSAH w Częstochowie w wyniku rozporządzenia Rady Ministrów z 27.09.1950 r. zlikwidowano WSAH (1951), a majątek uczelni przekazano w całości Wyższej Szkole Ekonomicznej w Częstochowie¹⁰. Nowa uczelnia częstochowska miała strukturę dwuwydziałową: Wydziału Handlu z kierunkiem żywienia zbiorowego i Wydziału Technologii Żywności. Po siedmiu latach działalności uchwałą nr 407 Rady Ministrów z 19 października 1957 r. dokonano likwidacji Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Częstochowie. Ostatecznie proces likwidacji tej uczelni zakończono w 1960 roku. Jej majątek został przejęty przez Politechnikę Częstochowską i Studium Nauczycielskie. Rektorami byli: Alfred Czarnota, Leonard Hohensee, Czesław Pietrzyk, Marian Hassenfeld¹¹.

---

⁶ Dziennik Urzędowy RP Nr 61 z 19 grudnia poz. 480 w sprawie utworzenia Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie.

⁷ A. Gąsior, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1999, s. 166–167.

⁸ Kronika AZS Częstochowa, s. 6.

⁹ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 28.

¹⁰ A. Czarnota, M. Hassenfeld, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Częstochowie, „Ziemia Częstochowska”, T. IV, Towarzystwo Popierania Kultury Regionalnej, Katowice 1961, s. 79–86.

¹¹ A. Gąsior, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1999, s. 112.

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

Uchwała nr 701 Rady Ministrów z 3.09.1955 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wyższym szkolnictwie technicznym spowodowała przemianowanie Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie na Politechnikę Częstochowską. Początkowo na Politechnice studiowano przez okres czterech lat. Pierwszym rektorem Politechniki był doc. dr inż. Jerzy Kołakowski. W 1956 r. opracowano symbol oraz godło Politechniki. Od 1957 r. studenci pobierali nauki na pięcioletnich studiach magisterskich. Z końcem 1961 r. roku zlikwidowano Wydział Włókienniczy. W dniu 7.03.1966 r. uzyskano zgodę Ministra Szkolnictwa Wyższego na utworzenie Wydziału Elektrycznego, a od 9 czerwca 1973 roku w strukturze organizacyjnej Politechniki Częstochowskiej zaistniał Wydział Inżynierii Lądowej (od 1984 r. Wydział Budownictwa). Politechnika Częstochowska tworzy strukturę sześciowydziałową (Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów, Elektryczny, Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Biotechnologii oraz Zarządzania).

Wydział Zarządzania PCz

Zaszczytne funkcje rektora tej uczelni w okresie 1949–2015 pełnili: doc. dr inż. Jan Kołakowski, doc. dr inż. Wacław Sakwa, doc. dr inż. Jan Grajcar, doc. dr inż. Kazimierz Moszoro, prof. dr inż. Józef Adam Ledwoń, prof. dr hab. inż. Janusz Braszczyński, prof. dr hab. inż. Janusz Elsner, prof. dr hab. Janusz Szopa, prof. dr hab. Henryk Dyja, prof. dr hab. January Bień, prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron¹².

Prawo nadawania tytułów doktora nauk technicznych jako pierwszy w historii uczelni otrzymał Wydział Metalurgiczny (1964), również ten wydział otrzymał prawo nadawania tytułu doktora habilitowanego nauk technicznych (1980). Od roku akademickiego 2002/2003 zaczęto przyjmować studentów na kierunek wychowanie fizyczne, a po trzech latach nabór zawieszono. W 2005 r. powstało Centrum Współpracy Międzynarodowej.

¹² W. Pięta, Akademycki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 29.

WYŻSZA SZKOŁA NAUCZYCIELSKA, WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA, AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA

Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 lipca 1971 r. przekształciło Studium Nauczycielskie w Częstochowie w Wyższą Szkołę Nauczycielską¹³. Była to szkoła w dwoma wydziałami: Pedagogicznym i Matematyczno-Przyrodniczym. Nauka na studiach dziennych trwała wtedy 3 lata. W pierwszym roku działalności uczelni studiowało 220 studentów. Wyższa Szkoła Nauczycielska w Częstochowie (1974) została przekształcona w dwuwydziałową Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Częstochowie. Uruchomiono studia magisterskie, a nauka trwała cztery lata. Od 1983 r. w WSP studiowano pięć lat. W latach 1974–2004 Wyższa Szkoła Pedagogiczna wykształciła wiele pokoleń nauczycielskich na studiach dziennych, wieczorowych, zaocznych, podyplomowych oraz uzupełniających (20 tysięcy absolwentów). Pierwszym wypromowanym doktorem w WSP został Julian Sętowski (2001)¹⁴. W dniu 2.08.2004 r. Prezydent RP – Aleksander Kwaśniewski podpisał dokument powołujący Akademię im. Jana Długosza (Dziennik Ustaw z 16.08.2004 nr 179, pozycja 1844).

W 2008 roku oddano do użytku Akademyckie Centrum Sportowe. Obecnie uczelnia posiada pięć wydziałów: Pedagogiczny, Filologiczno-Historyczny, Matematyczno-Przyrodniczy, Sztuki i Nauk Społecznych. AJD posiada prawo nadawania stopnia doktora i habilitacji. Rektorami tej uczelni byli: doc. dr Marian Jakubowski, prof. dr hab. Janusz Sztumski, prof. dr hab. Włodzimierz Brzezina, prof. dr hab. Edward Polanowski, prof. dr hab. Józef Świątek, prof. dr hab. Ryszard Szwed, prof. dr hab. Janusz Berdowski, prof. dr hab. Zygmunt Bąk.

¹³ B. Snoch, Z dziejów szkolnictwa w Częstochowie i regionie częstochowskim 1918-1990, Częstochowa 1999, s. 209; A. Gąsior, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1999, s. 113.

¹⁴ R. Szwed (red.), Droga do Akademii WSN-WSP-AJD 1971-1974-2004, Częstochowa 2006, s. 57.

WYŻSZE SEMINARIUM DUCHOWNE ARCHIDIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ

Biskup Teodor Kubina, pierwszy biskup diecezji częstochowskiej, erygowanej w 1925 r., zlokalizował Seminarium Duchowne w Krakowie. Od 1926 do 1991 roku alumni częstochowskiego WSD studiowali w Krakowie. Biskup częstochowski, dr Stanisław Nowak dekretem z 3.10.1991 r. przeniósł Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Częstochowskiej z Krakowa do Częstochowy¹⁵, a nowy gmach został uroczystie poświęcony przez papieża Jana Pawła II w dniu 15.08.1991 r. Obiekty WSD znajdują się przy ul. Św. Barbary 41. Rektorami tej uczelni (1991–2015) byli: ks. prof. dr hab. Jan Związek, ks. prof. dr hab. Antoni Tronina, ks. dr Jan Wątroba, ks. dr Włodzimierz Kowalik, ks. dr Andrzej Przybylski, ks. dr Grzegorz Szumera. Dzisiaj studiuje w WSD około 100 uczniów (z archidiecezji częstochowskiej i sosnowieckiej).

WYŻSZE SZKOLNICTWA PRYWATNE

AKADEMIA POLONIJNA dawniej WYŻSZA SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH I EKONOMII jest najstarszą niepubliczną uczelnią w Częstochowie

powstała w 1992 roku¹⁶. Prowadziła ona kształcenie na trzech wydziałach: Humanistycznym, Administracyjno-Prawnym oraz Ekonomii i Zarządzania. Studia filologiczne i ekonomiczne kończą się magisterium (prawa te nadał Minister Edukacji Narodowej prof. Jerzy Wiatr). Studenci mają do wyboru 4,5-letnie studia magisterskie, 3-letnie studia licencjackie i 2-letnie studia uzupełniające magisterskie. Kierunki studiów w Akademii Polonijnej: administracja, filologia, politologia, ekonomia, pielęgniarstwo. Założycielem i długoletnim rektorem tej szkoły był ks. prałat prof. Andrzej Kryński. Obecnie rektorem jest ks. prof. dr hab. Władysław Majkowski.

¹⁵ W. Kowalik, 75 lat Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej, Częstochowa 2001, s. 231.

¹⁶ B. Snoch, Z dziejów szkolnictwa w Częstochowie i regionie częstochowskim 1918–1990, Częstochowa 1999, s. 294.

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA (WSZ).

Uczelnia ta powołana (1990) została przez zespół osób wywodzących się z Politechniki Częstochowskiej, Regionalnej Izby Gospodarczej i Zarządu częstochowskiej „Solidarności”. Początkowo funkcjonowała jako Częstochowska Szkoła Menedżerów. W 1992 roku powstało Policealne Studium Menedżerskie, a w 1994 r. Liceum Menedżerskie. W dalszej konsekwencji 29 grudnia 1995 roku ówczesny Minister Edukacji Narodowej wydał zgodę na działalność Wyższej Szkoły Zarządzania w Częstochowie¹⁷. W dwa lata później przy WSZ powstało Częstochowskie Wydawnictwo Naukowe. Kształcono studentów na kierunku Informatyka, Zarządzanie i marketing, Zarządzanie i inżynieria produkcji i Pielęgniarstwo (4 lata). Rektorami WSZ byli dr Marek Kulesza oraz dr inż. Andrzej Dziewiątkowski.

WYŻSZA SZKOŁA LINGWISTYCZNA (WSL).

Powołana została Decyzją Ministra Edukacji Narodowej nr 104 z 1996 roku. Uczelnia ta kształci słuchaczy na studiach dziennych i zaocznych w zakresie filologii angielskiej i germańskiej (3 lata). Absolwenci WSL mają możliwość podjęcia uzupełniających studiów magisterskich na każdym polskim uniwersytecie. Kadre naukowo-dydaktyczną tej szkoły stanowią m.in. wykładowcy z USA, Wielkiej Brytanii i Niemiec. Rektorami uczelni byli prof. dr hab. Zygmunt Mielczarek, dr Cezary Wosiński, a obecnie dr Edyta Sadowska. Funkcję prezydenta pełni Jarosław Kopera.

---

¹⁷ W. Pięta, Akademycki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 31.

WYŻSZA SZKOŁA HOTELARSTWA I TURYSTYKI

Uczelnia ta została powołana do życia decyzją Ministra Edukacji Narodowej prof. dr hab. Mirosława Handke z dnia 21 października 1999 r. Pierwsza rekrutacja miała miejsce w lutym 2000 r. Prowadzi rekrutację na dwóch kierunkach: Turystyka i Rekreacja, Technologia Żywności i Żywnienia Człowieka. W 2002 r. uruchomiono studia podyplomowe i specjalistyczne kursy w rok później uczelnia otrzymała od sponsorów sztandar. Założycielem i aktualnym rektorem jest prof. dr hab. Wiesław Gworys.

CENTRUM JĘZYKÓW EUROPEJSKICH – NAUCZYCIELSKIE KOLEGIUM JĘZYKÓW OBCYCH

Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych powołane w 1992 roku to trzyletnia szkoła dająca uprawnienia licencjata, specjalizująca się w nauczaniu języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego. CJE-NKJO jest publicznym zakładem kształcenia nauczycieli prowadzonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach. Opiekę naukowo-dydaktyczną sprawuje Uniwersytet Wrocławski. Dyrektorem jest Bogumiła Kmiec. Z dniem 30 września 2015 r. Kolegium zostanie włączone w skład Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego.

WYŻSZA SZKOŁA ADMINISTRACJI I ZARZĄDZANIA W ZAWIERCIU została utworzona 18 czerwca 1999r. Kształcono na trzech kierunkach: informatyka w zarządzaniu, turystyka i rekreacja i ekonometria. Patronem uczelni był św. Jan Kanty. Funkcję rektora sprawowali: dr Maria Kasperczyk, prof. dr hab. Jacek Kasperczyk. W 2014 r. uczelnia została zlikwidowana.

Stopniowy wzrost liczby studentów i uczelni następował wraz z rozwojem przemysłowym Częstochowy. Znaczącą rolę w rozbudowie Częstochowy jako miasta akademickiego odegrało powstałe w 1975 r. województwo częstochowskie. Dalszy wzrost studiują-

cych miał miejsce wraz z powstaniem uczelni niepaństwowych (od 1992 r.) i tzw. boomu edukacyjnego. Najwyższy wskaźnik studiujących przypadł na 2002 r. (42.126 studiujących w 7 uczelniach). W zestawieniu brakuje słuchaczy Centrum Języków Europejskich Kolegium Nauczycielskiego oraz alumnów Wyższego Seminarium Duchownego. Zaliczono natomiast studentów WSAiZ z Zawiercia (KU AZS WSAiZ jest w strukturze OŚ AZS Częstochowa od 2002 r.).

Lp.	Rok	Liczba studentów	Liczba uczelni	Uczelnie	Znaczące wydarzenia w historii Akademickiego Związku Sportowego Częstochowa
1	1948/1949	538	1	Wyższa Szkoła Administracyjno-Handlowa	AZS Częstochowa przyjął statut, barwy (biały gryf ze złotą obwódką), w czasie trwania kadencji AZS utracił osobowość prawną. Nastąpiła zmiana nazwy na Akademickie Zrzeszenie Sportowe, AZS przyjął barwy zielone.
2	1950	882	2	Szkoła Inżynierska, Wyższa Szkoła Ekonomiczna	Powstały Koła AZS, wprowadzono przymus zdobywania odznak sprawności fizycznej. AZS uczestniczył w jesiennych biegach narodowych. Członków Zarządu zatrudniano na etatach.
3	1957	1957	1	Politechnika Częstochowska	Odzyskano osobowość prawną, powrócono do nazwy Akademicki Związek Sportowy, zlikwidowano Koła AZS, funkcje członków Zarządu pełniono społecznie.
4	1973	4509	2	Politechnika Częstochowska (PCz), Wyższa Szkoła Nauczycielska (WSN)	Dokonano fuzji Szkolnego Związku Sportowego i Akademickiego Związku Sportowego w SZS-AZS Częstochowa. AZS posiadał rekordową liczbę sekcji wyczynowych (9).
5	1976	6491	2	PCz, Wyższa Szkoła Pedagogiczna (WSP)	SZS-AZS w województwie częstochowskim, finansowo AZS wspierały: Prezydent, Wojewoda, Wojewódzka Federacja Sportu. Sportowców AZS zatrudniano na etatach w zakładach pracy, miasto przydzielało mieszkania studentom-sportowcom.
6	1978	7064	2	PCz, WSP	W strukturze AZS działały trzy podmioty: Zarząd Środowiskowy AZS (wyczyn), Kluby Uczelniane AZS PCz i AZS WSP. Siatkarze i tenisiści stołowi w II lidze państwowej.
7	1989	5474	2	PCz, WSP	Siatkarze i tenisistki stołowe występowali w najwyższych ligach rozgrywkowych.

Lp.	Rok	Liczba studentów	Liczba uczelni	Uczelnie	Znaczące wydarzenia w historii Akademickiego Związku Sportowego Częstochowa
8	1994	8847	3	PCz, WSP, Wyższa Szkoła Języków Obcych i Ekonomii (WSJOiE)	Odbył się pierwszy Akademicki Dzień Sportu i Kultury z udziałem studentów uczelni prywatnej. AZS jest po raz trzeci mistrzem Polski w piłce siatkowej.
9	1998	24531	5	PCz, WSP, WSJOiE, WSZ, Wyższa Szkoła Lingwistyczna (WSL)	Województwo częstochowskie przestaje istnieć z dniem 31 grudnia 1998 r. Tenisistki stołowe zdobyły już trzy złote medale w IMP oraz puchar Polski.
10	2000/2001	40212	6	PCz, WSP, WSJOiE, WSZ, WSL Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki (WSHiT)	Powołano Organizację Środowiskową AZS Częstochowa. Zorganizowano Centralną Inaugurację Sportowego Roku Akademickiego, AZS obchodził 55-lecie. Wmurowano kamień węgielny pod Akademickie Centrum Sportowe.
11	2002	42146	7	PCz, WSP, WSJOiE, WSZ, WSL, WSHiT, Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania w Zawierciu	Osiągnięto najwyższą liczbę osób studiujących w uczelniach częstochowskich i w Zawierciu. Zorganizowano najwięcej uczelnianych mistrzostw Polski (6).
12	2004/2005	33630	7	PCz, AJD, AP, WSZ, WSL, WSHiT, WSAiZ	Obchodzono 60-lecie istnienia AZS Częstochowa. Rozpoczęto działalność Klubu Sportowego AZS Częstochowa Sportowa Spółka Akcyjna.
13	2009/2010	24438	7	PCz, AJD, AP, WSZ, WSL, WSHiT, WSAiZ	Częstochowa gościła uczestników I Krajowego Zjazdu Klubu Seniora AZS.
14	2014/2015	15969	6	PCz, AJD, AP, WSZ, WSL, WSHiT	Zorganizowano 70-lecie AZS Częstochowa i imprezę promocyjną „AZS w Alei”.

Źródło: GUS RP, Rocznik Statystyczny 1949, 1957, 1973, 1978, 1990, 1998. MEN, Informator Szkolnictwa Wyższego. Dane Podstawowe, Warszawa 2001, s. 89–103. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Szkolnictwo Wyższe 2010, Warszawa 2011, s. 347–350.

Rozdział II

Geneza Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie w latach 1945–1949

Z inicjatywy Zbigniewa Modlińskiego powołano Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie. Studenci Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, funkcjonującej czasowo w Częstochowie wypełnili deklaracje członkowskie AZS (103 członków zwyczajnych i 16 członków wspierających). W dniu 8.03.1945 r. wybrano zarząd klubu: prezes – Tadeusz Ujma, wiceprezes – Zbigniew Modliński, skarbnik – Józef Szmidla, sekretarz – Leszek Pełka, gospodarz – Halina Bayer. Powołano do życia 6 sekcji: koszykówki i siatkówki (Mieczysław Gordon – doc. dr Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w latach 1976–1982), pływacką (Stanisław Wiśniewski-Frank), lekkiej atletyki (Włodzimierz Muszyński), szachową (Wacław Wilczyński, późniejszy prof. dr hab. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu) oraz tenisa stołowego i tenisa (Józef Szmidla)¹⁸.

AZS był pierwszym klubem sportowym, który rozpoczął działalność po wojnie w Częstochowie (drugim był Kolejowy Klub Sportowy)¹⁹. Miasto udostępniło członkom AZS pływalnię, wypożyczyło boiska do koszykówki i siatkówki oraz korty. Drukarnia Nagłowskiego w Częstochowie wykonała bezpłatnie deklaracje członkowskie i legitymacje klubowe. Stroje szyto we własnym zakresie. Finansowo klub wspierało częstochowskie Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców. Częstochowa należała wtedy do województwa kieleckiego.

W dniach 12–13.05.1945 r. siatkarze AZS zdobyli tytuł mistrza Częstochowy. Ilość członków AZS-u zwiększyła się do 170 osób. Premiera sportowa AZS miała miejsce podczas Święta Sportu w Częstochowie (8.07.1945 r.)²⁰. Siatkarki w składzie: Maria Sołowianka, D. Jędrzejczyk, St. Frankówna, A. Tańska, Irena Wyślicka i A. Kmikiewicz zdobyły I miejsce. W czerwcu 1945 r. zakończono działalność Kursów Akademickich w Częstochowie. Występy AZS (zawodników, którzy pozostali w mieście) ograniczały się do spotkań towarzyskich ze „Skra”, CKS, „Rakowem”. Siedzibą AZS-u był Dom Studencki mieszczący się przy ul. Waszyngtona 9, a następnie budynek przy ul. Dąbrowskiego 79. W maju 1946 r. AZS zorganizował kilkudniową wycieczkę w Tatry (55 słuchaczy). Sekcje AZS korzystały z sali sportowej przy ul. Pułaskiego 2 (jedynej w Częstochowie).

¹⁸ W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000, s. 7; Kronika AZS, s. 2; R. Wryk, Narodziny i rozwój Akademickiego Związku Sportowego, Poznań 2014, s. 277.

¹⁹ „Głos Narodu” 1945, nr 27.

²⁰ „Sportowiec” 1945, nr 2 (dodatek do „Głosu Narodu” 1945, nr 133).

W roku akademickim 1946/1947 koszykarze i siatkarze zadebiutowali w klasie „B”, a tenisiści stołowi w klasie „A”. W końcu 1946 r. delegaci wybrali nowy zarząd (Tadeusz Bojanek – prezes)²¹. Znaczącej pomocy AZS udzieliła WSAH. W byłych koszarach „Zawady” przy ul. Dąbrowskiego 79 AZS otrzymał siedzibę. W ówczesnych latach nie było dotacji finansowej z centrali AZS czy z miasta Częstochowy. Pierwszymi sprzętami sportowymi otrzymanymi od miasta były dysk i kula. Wiele sprzętu wykonano własnoręcznie („najszybszy” stół do tenisa stołowego wykonał sympatyk i zawodnik AZS Marian Piega, z zawodu stolarz). Przy ul. Waszyngtona 62 trenowali tenisiści stołowi i szachiści.

Działacze AZS-u (10.01.1948 r.) organizowali w hotelu „Polonia” Reprezentacyjny Bal Akademicki. Klub wspierano zbiórkami ulicznymi. Tenisiści stołowi, siatkarze, szczypiorniści i pływacy walczyli o Mistrzostwo Częstochowy. 14.03.1948 r., odbyły się wybory (III kadencja). Prezesem wybrano Mieczysława Hrehorowa²². Zatwierdzono statut oraz barwy klubu (na białym tle złoty gryf, złota nazwa i złote obwódki). Pierwszym częstochowskim delegatem na XVIII Zjazd Krajowy AZS (Kraków) był Mieczysław Jung. Studenci–sportowcy z Częstochowy zadebiutowali w Akademickich Mistrzostwach Polski w siatkówce (lipiec – 1948 r. Gliwice). Wtedy AZS wystąpił w białych kostiumach z białym gryfem w złotej obwódce na piersiach²³. Powitano ich jako „Klub Jasnogórski” (z uwagi na kolor habitów ojców paulinów). Barw AZS na mistrzostwach bronili: Mieczysław Hrehorów (kapitan i trener), Marian Bakuła, Tadeusz Bojanek, Jerzy Lemański, Seweryn Plebanek, Zygmunt Siedlecki, Alfred Szmekel i Andrzej Zajęcki.

W grudniu 1948 r. zadebiutowali pięściarze: Piekarski, Kozielski, Marciniak i Kunior. Założycielem sekcji i trenerem był Strychalski, a kierownikiem – Jerzy Ostrowski²⁴. Zarząd AZS w dniu 8.01.1949 r. zorganizował po raz drugi w hotelu „Polonia” Akademicki Bal Sportowy. Dochód z tego balu przeznaczono na zakup sprzętu sportowego. Za działalność na rzecz rozwoju sportu akademickiego w latach 1945–1949 ZG AZS przyznał złote i srebrne odznaki. Otrzymali je Mieczysław Hrehorów, Mieczysław Jung, Tadeusz Bojanek, Józef Miecznik, Edward Zabielski i Alicja Słocińska.

---

²¹ M.Z. Hrehorów, Wspomnienia. Tworzenie klubu AZS przy WSAH w Częstochowie, Częstochowa 2008.

²² „Życie Częstochowy” 1948, nr 77.

²³ Relacja ustna M.Z. Hrehorowa (uczestnika Akademickich Mistrzostw Polski w piłce siatkowej) przedstawiona w dniu 20 października 2000 r.

²⁴ „Życie Częstochowy” 1948, nr 345.

Zwycięstwo siatkarek AZS w Świącie Sportu (1945)
 Źródło: Zbiory M. Gordona

Dyplom uczestnictwa w „Świącie Sportu” (1945)
 Źródło: Zbiory M. Gordona

AZS w Pieninach (1947)
 Źródło: Zbiory M. Hrehorowa

Kulig AZS – Olsztyn 1947
 Źródło: Zbiory M. Hrehorowa

Obóz letni w Wisetce (1948)
 Źródło: Zbiory M. Hrehorowa

*Sekcja piłki siatkowej (1947)
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa*

*Reprezentacja AZS po biegach narodowych (1948)
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa*

*Sekcja fizywicka AZS (1949)
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa*

*Szczypiorniści AZS (1947)
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa*

*Siatkarki i siatkarze AZS (1947)
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa*

Rozdział III

Sport akademicki w Częstochowie w latach 1949–1957

W ramach reformy sportu polskiego w dniu 3.04.1949 roku odbył się I Zjazd Konstytucyjny Akademickiego Związku Sportowego, w którego wyniku połączono Sekcję Sportową Bratniej Pomocy oraz dawnego AZS w Akademickie Zrzeszenie Sportowe, powołano też Zarząd Główny²⁵. Częstochowę w zjeździe reprezentował Adolf Sienek. Podczas obrad przyjęto dezyderat o inwestycji (budowy hali sportowej) w Częstochowie. Od 1950 r. Częstochowa należała do województwa katowickiego (w latach 1953–1956 do województwa stalinogrodzkiego).

W następstwie zmian w strukturze ZG AZS powołano Zarząd Środowiskowy Akademickiego Zrzeszenia Sportowego (ZŚ AZS) w Częstochowie. Prezesem został Adolf Sienek²⁶. Przewodniczącymi kół AZS WSAH poszczególnych lat byli: lat pierwszych – Jerzy Myrcik, lat drugich – Lech Wielochowski, lat trzecich – Edward Zabielski. Kadencja trwała rok.

ZŚ AZS podlegały koła AZS WSAH (220 członków i 14-tu sekcji) i AZS WSI (70 członków zrzeszonymi w 9 sekcjach). Uczelnie opłacały AZS wynajem hali i boisk oraz zakup sprzętu sportowego. Przy AZS powołano (1951) komitet ds. współzawodnictwa sportu masowego w składzie: sekretarz ZŚ – A. Słocińska, kierownik wydziału organizacyjnego – R. Gorczyca, referent planowania i statystyki ZŚ – J. Kochmański, referent imprez i akcji masowych – T. Perzyński. Komitet ten miał za zadanie prowadzić dokumentację w zakresie zdobywania odznak „Sprawny do Pracy i Obrony” (SPO) i „Bądź Sprawny do Pracy i Obrony” (BSPO) oraz szkolić organizatorów sportu studenckiego.

W AZS – pojawiły się sekcje: narciarska i lekkiej atletyki. Zawodnicy AZS mieli obowiązek noszenia emblematów Akademickiego Zrzeszenia Sportowego w Częstochowie.

1.09.1950 r. w Szkole Inżynierskiej powstało Studium Wychowania Fizycznego. W Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej powołano Studium Turystyki i Wczasów.

---

²⁵ H. Hanusz, *Akademicki Związek Sportowy w Polsce Ludowej*, Poznań 2014, s.16; Centralne Archiwum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, sygn. 45 IN-15, k.58; Protokół z posiedzenia Prezydium ZG AMP odbytego w dniu 1 października 1948 r. „Zeszyty Historyczne AZS” 1996, nr 1, s. 17.

²⁶ W. Pięta, *Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000*, Częstochowa 2007, s. 58.

W Sosnowcu (1950) rozegrano czwórmech Akademickich Zrzeszeń Sportowych działających na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego: Katowice, Rokitnica, Gliwice, Częstochowa. Rywalizowano w piłce koszykowej, siatkowej, piłce nożnej i tenisie stołowym. Częstochowianie zwyciężyli w tym współzawodnictwie.

AZS zrzeszał 650 członków w 12 sekcjach (szermierczej, strzeleckiej, bokserskiej, narciarskiej, tenisa stołowego, szczypiorniaka, piłki koszykowej, piłki siatkowej, piłki nożnej, pływackiej, lekkoatletycznej i żeglarskiej). Założycielem i trenerem sekcji szermierczej AZS był Władysław Szor. Sekcję tę wspierał ZG AZS, który przekazał do Częstochowy: 10 floretów, 10 masek i 10 rękawic. Koło Uczelniane AZS WSI i WSE przekroczyły roczny plan zdobywania odznak Sprawny do Pracy i Obrony, a AZS WSE nawet w 130% i zapewnił sobie pierwsze miejsce w okręgu, a trzecie w Polsce. Z ZG AZS otrzymał specjalne wyróżnienie i nagrodę finansową.

W dniu 15.10.1951 r. w Szkole Felczerskiej w Częstochowie (była to dwuletnia szkoła po maturze) powołano AZS (w sali ZMP Liceum im. J. Słowackiego). Prezesem został Marian Łyszczarz. Trenowano w piłkę ręczną, szachy, hokej na lodzie, lekką atletykę i w tenisa stołowego.

Grupa studentów Szkoły Inżynierskiej: Karol Kentzer, Andrzej Zwoliński, Jerzy Urbański i Tadeusz Puch – zorganizowała sekcje hokeja na trawie (1952). Pięściarze w debiucie przegrali z „Ogniwem” 8:12. Podopiecznymi trenera Marciniaka byli: Zjawiński, Raduszewski, Kowalski, Sperka, Melion, Połakiewicz, Puch, Szydłowski, Zdziemnicki, Kulawik, Iwanowski, Kucharski i Suwała. Kolarus, Joachimowicz, Czyż i Radziszewski.

W WSE działały Koła Uczelniane AZS na wszystkich latach studiów. W 1952 r. największym zainteresowaniem kibiców (600 widzów w sali Pułaskiego 4) cieszył się dwumecz siatkarski z AZS Kraków. W zespołach AZS wystąpiły studentki: Różalska, Derlichówna, Skowera, Lenart, Podsiadło, Halkiewicz i Gołębiowska oraz studenci: Dunajewski, Turczyński, Pabin, Drznat, Kubiak i Popiołek. Szermierkę w uczelni promowali: W. Tobolewski, Szczerba, Dworaczek i Mechło.

Na krajowym zjeździe Delegatów Sportowych AZS w Warszawie (1952) Zarząd Środowiskowy AZS Częstochowa przemianowano w Radę Okręgową. Przewodniczącym Rady Okręgowej AZS został Władysław Turczyński²⁷.

W AMP w lekkoatletyce Wilhelm Szpara w biegu na 3000 m z przeszkodami został mistrzem. Władze uczelniane popierały hasło „Każdy student sportowcem”. W styczniu 1954 r. w Kole AZS przy WSI wybrano nowe władze. Przewodniczącym Koła został Ildefons Krześ, przewodniczącym Rady Okręgu AZS (1954) został Jan Staniewicz²⁸. W ligach występowali tenisiści stołowi, koszykarze, siatkarze i laskarze.

---

²⁷ „Życie Częstochowy” 1952, nr 298.

²⁸ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 68.

Z Zarządu Głównego AZS klub otrzymał komplety strojów sportowych, a zawodnicy trenujący co najmniej 3 razy w tygodniu mogli liczyć na dożywianie w bufetach WSE i WSI (bułka maślana, szklanka mleka).

Znaczącym osiągnięciem w dotychczasowej historii sportu częstochowskiego było zdobycie przez hokeistów na trawie awansu do I ligi państwowej (1955). Sekcja ta powstała w dniu 19.09.1952 r. Zadebiutowali oni w meczu wyjazdowym (w hali ujeżdżalni) z AZS Katowice. W Częstochowie pierwszy mecz rozegrali z AZS Stalinogród (Katowice), w którym zwyciężyli 3:1. W roku 1955 występowali już w II lidze, wtedy zajęli drugie miejsce dające awans do I ligi. Awans wywalczyli: Karol Kentzer, Ryszard Zagrobelny, Bogdan Szczepański, Henryk Żelazny, Zbigniew Gil, Marian Gładczak, Tadeusz Puch, Ryszard Malentowicz, Wacław Trepka, Florian Krawczyk, Andrzej Zwolski, Witold Głowania, Aleksander Małecki, Marian Niewiem, Jerzy Urbańczyk, Jerzy Iwicki, Zbigniew Romańczuk, Janusz Seńczuk, Stanisław Stefaniszyn, Jerzy Sydziak. Ponadto w AZS występowali: Jerzy Baranowski, Kazimierz Drzymała, Roman Kozak, Zdzisław Kasza, Kazimierz Kędziora, Zygmunt Łuźniak, Zygmunt Misztal, Jan Michalczyk, Ryszard Neuman, Krzysztof Sikora i Jan Gil. Zasłużonym trenerem tej sekcji był Tadeusz Socholik. Sekcję rozwiązano w 1959 r.

W Politechnice Częstochowskiej wybrano zarząd Koła AZS. Przewodniczącym został student III roku Wydziału Metalurgicznego – Wiesław Szyprowski. Funkcję przewodniczącego w Radzie Okręgu AZS pełnił Roman Bonczek. W kadrze Polski AZS przygotowującej się do Akademickich Mistrzostw Świata w Zakopanem (1956) znaleźli się: W. Szpara, Jarecki, Knobel i Kulczycka. W marcu 1956 r. Wilhelm Szpara w biegu narciarskim podczas AMŚ zdobył 13. miejsce. Hokeiści spotkania ligowe rozgrywali na boisku przy ul. Pułaskiego 4 i Dąbrowskiego 64. W końcu tego okresu (1956) funkcję przewodniczącego Rady Okręgu AZS w Częstochowie pełnił Henryk Góral²⁹. W latach 1949–1957 AZS był najliczniejszą organizacją sportową w Częstochowie z 10-ciomą sekcjami wycieczkowymi.

---

²⁹ W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000, s. 16–17.

*Hokeiści na trawie AZS – 1953/54
Źródło: Zbiory T. Socholika*

*Hokeiści AZS po awansie do I ligi (1955)
Źródło: Zbiory T. Socholika*

*Koszykarze AZS Częstochowa – AMP (1951)
Źródło: Zbiory M. Gordona*

*Siatkarze mistrzowie Częstochowy (1952)
Źródło: Zbiory M. Gospodarka*

*Lekkoatleci – AMP – 1952 (Kraków)
Źródło: Zbiory M. Gospodarka*

*Piłkarze nożni AZS (1950)
Źródło: Zbiory M. Gospodarka*

*Sekcja szermierki AZS (1952)
z trenerem W. Szorem
Źródło: Zbiory W. Liczberskiego*

*Pierwszy krok szermierczy AZS (1952)
Źródło: Zbiory W. Liczberskiego*

*Szermierze AZS Częstochowa –1953
Źródło: Zbiory W. Tobolewskiego*

*Defilada sportowców AZS w Alei NMP (1951)
Źródło: Zbiory W. Tobolewskiego*

*Defilada sportowców AZS
w Alei NMP (1953)
Źródło: Zbiory W. Tobolewskiego*

*Defilada sportowców AZS w Alei NMP (1954)
Źródło: Zbiory W. Tobolewskiego*

*AMP – Reprezentacja siatkarzy –1953
Źródło: Zbiory J. Staniewicza*

*Bokserzy AZS Częstochowa –1952
Źródło: Zbiory M. Gospodarka*

*Szczypiorniści AZS Częstochowa –1951
Źródło: Zbiory M. Gospodarka*

Bydgoszcz (1950)
- turniej juniorów
J. Jurkowski, NN, W. Roslan
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

M. Sypniewski i J. Jurkowski przed treningiem
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

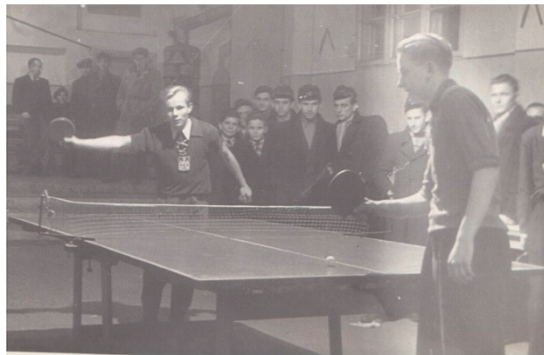
M. Sypniewski podczas treningu w WSI
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

Zgrupowanie kadry Polski - Gdańsk -1950
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

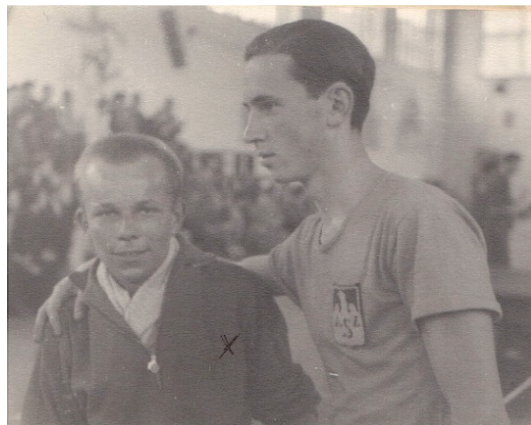
Mistrzostwa Częstochowy 1951
(od lewej J. Omański)
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

*Mistrzostwa Częstochowy 1951
od lewej J. Omański
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego*

*Akademickie Mistrzostwa Polski – Lublin 1952
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego*

*Mistrzowie Polski AZS – 1952
J. Omański, M. Sypniewski
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego*

*AMP – Lublin 1952, reprezentacja Częstochowy
Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego*

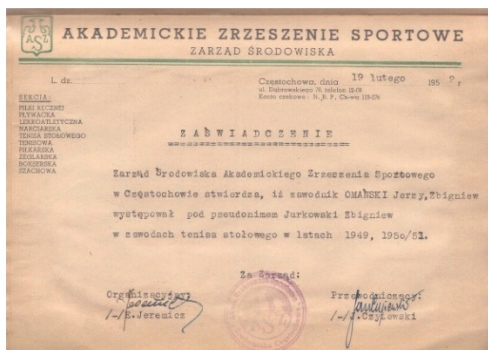

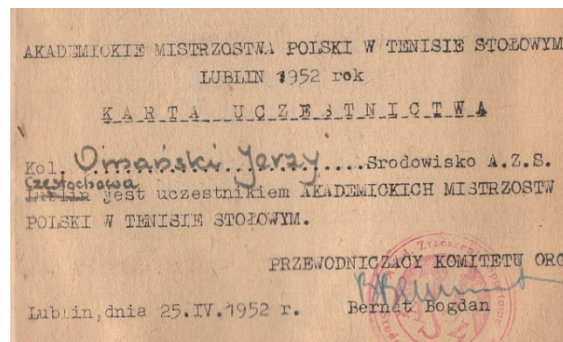
AMP – Lublin 1952
 Od lewej: M. Sypniewski, J. Omański
 Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

AMP – Białystok (1953)
 J. Omański, B. Ratzko, NN, M. Sypniewski
 Źródło: Zbiory Jerzego Omańskiego

Pismo legalizujące nazwisko J. Omańskiego

Karty uczestnika AMP w Lublinie (1952)

Karty uczestnika AMP w Białymstoku (1953)

Rozdział IV

Odnowa w częstochowskim sporcie studenckim (1957–1973)

Przemiany w życiu społeczno-politycznym po październiku 1956 r. miały wpływ na strukturę sportu polskiego. Stowarzyszeniom przywrócono osobowość prawną. W dniu 14.03.1957 roku wybrano zarząd AZS i prezesa (Henryk Góral). Powołano sekcję podnoszenia ciężarów (trener Euzebiusz Sieja). W 1957 r. narciarze zdobyli wszystkie tytuły mistrzów Częstochowy. Funkcje kierowników sekcji narciarskiej pełnili Tadeusz Gajda i Tadeusz Marzec. Siatkarze występowali w lidze okręgowej.

Do pracy w AZS powrócili dawni działacze z lat czterdziestych ubiegłego wieku. Z nich wyłoniła się grupa działaczy: Henryk Walczyk, Michał Smolarkiewicz, Ryszard Malentowicz, Janusz Wojciechowski, Andrzej Parzych, Zbigniew Gil, Witold Głowania, Tadeusz Socholik, Roman Bonczek, Mieczysław Gordon, Henryk Góral, Marian Przewłocki, Ryszard Kurowski, Wilhelm Szpara, Jerzy Jabczyński³⁰. Grupa inicjatywna opracowała statut AZS i przyjęła barwy na zielonym tle biały gryf, flaga AZS pozostała bez zmian.

W dniu 16.04.1958 r. wybrano zarząd AZS Klub w Częstochowie. Prezesem zarządu został prof. Oskar Michejda³¹. AZS liczył wtedy 135 członków, w tym 16 kobiet (słuchaczki Studium Nauczycielskiego). Studenci korzystali wyłącznie z boiska piłkarskiego, a koszykarze i siatkarze z sali przy ul. Pułaskiego 4. Reprezentanci AZS dożywiali się w sklepiku DS nr 1 (szklanka mleka, bułka z masłem, czasem z wędliną, ale przed lub w dniu ważnego meczu). W czasie zgrupowań sportowcy–studenci żywili się na miejscu w stołówce według stawki 5–7 zł dziennie.

Do sukcesów sportowych AZS Częstochowa w sezonie 1957/1958 należy zaliczyć: brązowy medal A. Piątkowskiego w AMP w biegu narciarskim na 15 km, II miejsce koszykarzy w lidze śląskiej oraz awans siatkarzy do III ligi. Po sezonie 1957/1958 rozwiązano zasłużoną sekcję hokeja na trawie i sekcję narciarską.

W 1.02.1958 r. podjęto inicjatywę powołania Klubu Seniora AZS (pomysłodawca, prezes – Tadeusz Ujma). W maju 1959 r. odbył się zjazd z okazji 15-lecia istnienia. Koszykarze awansowali do III ligi (trener M. Gordon)³². Sztangiści rywalizowali z AZS Wro-

---

³⁰ Archiwum Zakładowe Urzędu Miasta Częstochowa, sygn. 32/5; W. Pięta, Akademycki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 95.

³¹ „Życie Częstochowy” 1958, nr 105.

³² „Życie Częstochowy” 1959, nr 63.

claw (w składzie z aktualnym mistrzem świata Marianem Zielińskim). Bilety na te zawody kosztowały 7 zł, ulgowe 4 zł. Prezesem (trzynastej kadencji) został ppłk Wojciech Szyszka (1960). Siatkarze AZS Częstochowa występowali w III lidze (trenerzy Stanisław Pabin, Jan Staniewicz). Do II ligi (1960) awansowali koszykarze (Tadeusz Perliński, Henryk Walczyk, Wojciech Gumowski, Michał Smolarkiewicz, Jerzy Jabczyński, Janusz Wojciechowski, Waldemar Morawiec, Ryszard Kurowski, Grzegorz Opala, Jerzy Czarnota, Zbigniew Waliszewski). W dniu 29.12.1960 r. ponownie prezesem został ppłk. Wojciech Szyszka. Najpopularniejszą dyscypliną w środowisku akademickim była koszykówka. Koszykarze w sezonie 1960/1961 utrzymali się w II lidze, natomiast juniorzy AZS zdobyli tytuł Mistrza Śląska. Najliczniejszą sekcją (1961) była sekcja podnoszenia ciężarów i kulturystyki. W gronie kulturystów wyróżniał się Mieczysław Połacik. Przeciętnie spisywali się w lidze okręgowej siatkarze. W I Akademickich Mistrzostwach Polski Politechnik (1961–Gdańsk) siatkarze zdobyli brązowy medal (Marian Dulęba, Andrzej Grabowski, Marian Kik, Henryk Kotkowski, Kazimierz Kuszewski, Roman Siemiński, Janusz Piątkowski, Marian Truszkowski i Ryszard Zalewski).

Prezesem AZS po raz trzeci został ppłk W. Szyszka (1961)³³, którego w połowie kadencji zastąpił Stanisław Wątroba (trener sekcji lekkiej atletyki), a następnie prof. Oskar Michejda. Najlepszym sportowcem Częstochowy został Zbigniew Bojakowski (kulturystyka). Koszykarze AZS spadli do ligi wojewódzkiej (1962). Instrukctorem częstochowskich koszykarzy był Jerzy Adamczyk. Siatkarze, podopieczni Stanisława Burdzickiego, w klasie wojewódzkiej „A” wygrali 23 spotkania i awansowali do III ligi. Jesienią 1962 r. powołano nowe sekcje: judo i strzelectwa sportowego. Koszykarze (1963) grali w śląskiej klasie „A”.

W roku akademickim 1964/1965 grono aktywistów AZS, ZMS i ZSP Politechniki Częstochowskiej wystąpiło z propozycją budowy basenu pływackiego w dzielnicy Tysiąclecie. Zajęto się organizacją imprez z okazji 20-lecia klubu (1965). Przy okazji jubileuszu podczas spotkania z władzami partyjnymi ponowiono prośby o wsparcie budowy hali gimnastycznej w miasteczku akademickim. Przeprowadzono po raz pierwszy plebiscyt na najlepszych studentów–sportowców. Wtedy pierwszą dziesiątkę stanowili: B. Szemiel (LA, PC), M. Błaziński (siatkówka), A. Dąbkowski (koszykówka), J. Korzekwa (LA), Z. Ludwin (LA), W. Mandryk (siatkówka), K. Kasprzyk (PC), A. Kazakin (siatkówka), W. Zajączkowski (judo), M. Karbowski (PC)³⁴.

Siatkarze AZS w lidze okręgowej zdobyli 6. miejsce (trener Tadeusz Terejko). Najliczniejszą sekcją w Politechnice Częstochowskiej było judo (113 członków). Za szkolenie odpowiadał Stanisław Sajdak. W nagrodę sportowcy z Częstochowy otrzymali od ZG AZS film pt. „Technika i trening judo” oraz kinogramy Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Opiekunem AZS Politechnika Często-

---

³³ Archiwum Zarządu Środowiskowego AZS Częstochowa, bez sygn., Sprawozdanie z zebrania sprawozdawczo-wyborczego z dnia 13 grudnia 1961 r.; W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000, s. 19.

³⁴ „Życie Częstochowy” 1966, nr 61.

chowska ze strony uczelni został doc. dr inż. Tadeusz Opolski. Prezesem AZS (1966) ponownie został ppłk Krzysztof Beski³⁵. W czasie balu sportowca ogłoszono wyniki plebiscytu na dziesięciu najlepszych sportowców AZS za 1966 r.: Z. Ludwin (LA), B. Szemiel (PC), W. Mandryk (siatkówka), A. Radziejewski (szachy), J. Korzekwa (LA), M. Błaziński (siatkówka), A. Dąbkowski (koszykówka), J. Tabor (koszykówka), M. Kowalski (koszykówka), M. Karbowski (judo). Częstochowianie byli gospodarzami IV AMP uczelni technicznych w lekkoatletyce (6–7.05.1967 r.).

Doniosłym wydarzeniem w życiu sportowym uczelni było rozpoczęcie budowy Domu Kultury Studenta, a w nim sali gimnastycznej o wymiarach 30x18x7. W sezonie 1967/1968 w rozgrywkach siatkarskich uczestniczyły po dwa zespoły męskie (liga okręgowa i klasa „B”) i żeńskie (zespoły te uzyskały awans do III ligi i klasy „A” (szkoleniowcy Maciej Błaziński, Jan Adamus). Lekkoatletów trenował Aleksander Szyda, ciężarowcy – po dwóch latach przerwy wznowili działalność. Strzelcy trenowali pod kierunkiem Wojciecha Ruszkowskiego. Z funduszy „Toto-Lotka” zakupiono nawet dwa karabiny sportowe. Wtedy jedynym sojusznikiem AZS była Częstochowska Studencka Spółdzielnia Pracy „Grosik”.

W lidze okręgowej siatkarze AZS zdobyli trzecie miejsce (1969), siatkarki występowały w klasie „A”. W mistrzostwach Politechnik (Częstochowa) o medale walczyły 22 uczelnie. Studentki prezentowały się w sali RKS Raków przy ul. Obraniaka, a mężczyźni o medale rywalizowali w sali przy ul. Pułaskiego 4. Studenci w składzie: Maciej Błaziński, Jan Adamus (trener zespołu), Bogdan Baranowicz, Tadeusz Stefanek, Marian Kustra, Witold Mandryk i Zenon Rodzaj zdobyli złoty medal.

Podpisano umowy z zakładami przemysłowymi. W styczniu 1970 r. podsumowano ćwierćwiecze działalności Akademickiego Związku Sportowego. Powołano komitet organizacyjny obchodów pod kierownictwem Mieczysława Hrehorowa. Za sprawą przewodniczącego podjęto się inicjatywy wykonania sztandaru. Z okazji jubileuszu (uroczystości odbyły się w dniach 11–12.04) w imieniu Klubu Seniora AZS Częstochowa jej pierwszy prezes – Tadeusz Ujma wręczył ówczesnemu prezesowi Krzysztofowi Beskiemu sztandar klubowy³⁶. Najlepszymi sportowcami AZS zostali: J. Adamus (siatkówka), Z. Ludwin (LA), A. Białek (PN), A. Ziębacz (LA), L. Dobosz (PN), Z. Ciaszkiewicz (strzelectwo), S. Bednarek (LA), M. Kustra (siatkówka), W. Raczyński (judo), K. Jelonek (koszykówka).

---

³⁵ „Gazeta Częstochowska” 1966, nr 50; Archiwum Zarządu Środowiskowego AZS Częstochowa, bez sygn., Sprawozdanie z zebrania sprawozdawczo-wyborczego z dnia 15 grudnia 1966 r.

³⁶ „Gazeta Częstochowska” 1970, nr 14.

W końcu 1970 r. prezesem wybrano ppłk. K. Beskiego. Siatkarzy szkolili Zdzisław Kozłowski i inż. Henryk Kunicki. Koszykarze AZS, trenowani przez Wojciecha Liczberskiego, występowali w lidze okręgowej. Sztangistów w klasie „A” wspierali Mieczysław Połacik i Bogusław Mokranowski.

W Katowicach (2.02.1970 r.) spotkali się przedstawiciele AZS Gliwice, Rokitnica, Częstochowa i Katowice w celu powołania jednolitego AZS Śląsk (z siedzibą w Katowicach)³⁷. Wojewódzka Rada Koordynacyjna AZS w Katowicach dysponowała wysokim budżetem. Przedstawiciele zaproszonych klubów w obawie o utratę autonomii zrezygnowali z tego pomysłu.

Częstochowie przyznano organizację XV AMP w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn. Studentom zaproponowano rajdy („Kometta”, „Przednówkowy”). W turystyce kwalifikowanej przodowały: Yacht Club i Akademicki Klub Jeździecki. W domach studenta urządzono kąpki sportowe, bogate w sprzęt do ćwiczeń siłowych. Przy Politechnice Częstochowskiej powołano do życia Komisję Senacką ds. Sportu, pracami jej kierował prof. T. Opolski. W kwietniu 1971 r. dokonano wyboru zarządu (Jerzy Kowalski – prezes). Siatkarze Częstochowy wygrali turniej eliminacyjny w Brzesku i finałowy (Piotrków Trybunalski) i awansowali do II ligi (Bogdan Czaja, Wiesław Czaja, Jan Adamus, Marian Kustra, Wiesław Warkiewicz, Marek Jędrzczak, Andrzej Czerwik, Marek Oleś, Jacek Głowacki, Romuald Mączniewski, Adam Kielichowski i Jerzy Ujma), wówczas trenerami byli H. Kunicki i Z. Mickiewicz³⁸. Koszykarze występowali w lidze okręgowej, sztangiści i piłkarze walczyli w klasie „A”.

W VIII Krajowym Zjeździe AZS (1972) uczestniczyli: Sławomir Bednarek, Jerzy Kowalski i Bogusław Mokranowski. Siatkarze w II lidze zdobyli 8. miejsce, koszykarze grali w lidze okręgowej, a sztangiści awansowali do III ligi. Od 1968 r. sekcję piłki nożnej organizowali, a następnie byli szkoleniowcami: Jan Szyma, Andrzej Hankiewicz, Jan Łuczkiwicz, Lucjan Wojciechowski i Tadeusz Zaleski. Podstawową jedenastkę piłkarską tworzyli: L. Gryl w bramce, Z. Wąsek, Z. Grabara, Marek Musialik, B. Biskup w obronie M. Czyżowski, L. Strzelczyk, W. Jaworski, M. Wojciechowski w pomocy, A. Kobylecki i Z. Dziubek w ataku. Z inicjatywy Tadeusza Orgielewskiego przy sekcji piłki nożnej powstał klub kibica³⁹. Stan uzwiązkowienia AZS Częstochowa w początku siódmej dekady XX w. wynosił 701 osób. Klub zatrudniał 9 szkoleniowców, w tym 6 trenerów II klasy państwowej oraz 3 instruktorów.

Lata 1957–1973 to znaczący okres w rozwoju sportu wyczynowego w środowisku częstochowskim. Po siedmiu latach przerwy do pracy społecznej w AZS wrócili dawni powojenni działacze. Wtedy też do lig państwowych awansowali koszykarze i siatkarze, a studenci zdobywali medale w mistrzostwach Polski Politechnik (piłka siatkowa, piłka koszykowa, lekkoatletyka, strzelectwo, judo). Bie-

---

³⁷ Archiwum Zarządu Środowiskowego AZS Częstochowa, bez sygn.: Pismo z ZŚ AZS Katowice z dnia 14 stycznia 1970 r.

³⁸ „Gazeta Częstochowska” 1972, nr 15.

³⁹ Relacja ustna Marka Więclawskiego.

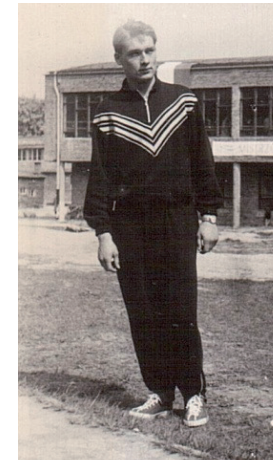
zące osiągnięcia sportowe przyczyniły się do zwiększenia liczby trenujących i zgłoszenia do rozgrywek drużyn rezerwowych, a tym samym nastąpił wzrost zatrudnienia szkoleniowców. AZS stał się klubem wielosekcyjnym. Większość sekcji treningi podjęła w nowej hali sportowej Klubu Politechnik. Miasto Częstochowa znacząco wsparła potrzeby finansowe klubu. Pracami AZS kierowali ludzie związani z Politechniką⁴⁰.

*Wyjazd koszykarzy AZS na mecz do Kamienicy Polskiej (1960)
Źródło: Zbiory M. Gordona*

*Eliminacje AMP w koszykówce Gliwice 1960
Źródło: Zbiory M. Gordona*

*MP Politechnik (1960)
Źródło: Zbiory M. Gordona*

---

⁴⁰ W. Pięta, Akademycki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 111.

*Mecz II ligi Czarni Przemysł – AZS (1960)
Źródło: Zbiory Mieczysława Gordona*

*Mistrzowie Polski Politechnik – Gdańsk 1961
Źródło: Zbiory Mieczysława Gordona*

*Trener Mieczysław Gordon
Źródło: Zbiory Mieczysława Gordona*

*Koszykarze AZS Częstochowa (1962)
Źródło: Zbiory Mieczysława Gordona*

*Siatkarki AZS (1968)
Źródło: Zbiory Ryszarda Adamczyka*

*AZS w lidze okręgowej (1969)
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy*

*Jerzy Adamus – długoletni kapitan AZS
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy*

*Od lewej: M. Błaziński, W. Mandryk, W. Zajaczkowski,
J. Adamus, W. Ociepa
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy*

*Liga Okręgowa AZS Częstochowa – AZS Gliwice
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy*

W. Zajączkowski (8), W. Mandryk (1)
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy

Od lewej: B. Baranowicz, NN, W. Mandryk,
Z. Baryła, J. Adamus
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy

AZS – Raków (sala RKS Raków – 1971)
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy

W. Kustra (6), Z. Kozłowski (trener)
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy

Puchar Rektora Politechniki, J. Adamus (8),
B. Czaja (7), Romek Mączniewski (5)
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy

Mistrzostwa Politechnik w koszykówce
Źródło: Zbiory Tadeusza Cyndeckiego

*Mistrzostwa Politechnik w koszykówce
Źródło: Zbiory Tadeusza Cyndeckiego*

*Mistrzostwa Politechnik w koszykówce
Źródło: Zbiory Zbigniewa Ciaszkiewicza*

*Członkowie Zarządu AZS (1971)
Źródło: Zbiory Wojciecha Ruszkowskiego*

*Członkowie Zarządu AZS (1968)
Źródło: Zbiory Mieczysława Gordona*

*Koszykarze podczas pochodu 1-majowego (1969)
Źródło: Zbiory Tadeusza Cyndeckiego*

*Klub kibica AZS (1971)
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

*Piłkarze nożni (1970)
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

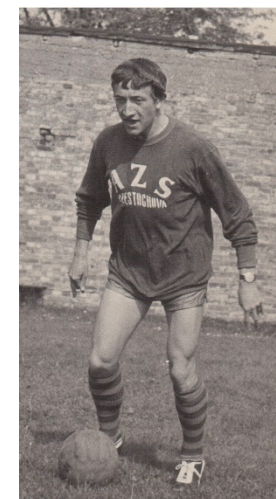
*Piłkarze AZS (1973)
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

*Mistrzostwa Polski Politechnik (Gdańsk 1972)
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

*Po meczu Mistrzostwo Polski Politechnik
Wrocław 1973
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

*Marcin Mucha
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

*Mieczysław Hrehorów
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa.*

*25 lat Częstochowy – prezydium (czwarty od lewej J. Kuberski – prezes ZG AZS)
Źródło: Zbiory Mieczysława Hrehorowa*

*Prezes ZG wręcza medal 60-lecia ZG AZS (1968)
Źródło: Zbiory Włodzimierza Ociepy*

*Klub kibica (1974)
Źródło: Zbiory Jana Szymy*

Rozdział V

Szkolno-Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie (1973–1978)

W okresie 1973–1978 na arenach sportowych Częstochowy pojawili się studenci Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, powołali oni Klub Uczelniany AZS WSN (17 marca 1973 r.) Pierwszym prezesem został Kazimierz Więckowski⁴¹. Rok później założono Klub Uczelniany AZS Politechniki (24 lutego 1974 r.), a prezesem wybrano Wojciecha Blachnickiego⁴². Jednak podstawą działalności częstochowskiego AZS w latach 1973–1978 była uchwała Zarządów Głównych Szkolnego Związku Sportowego i Akademickiego Związku Sportowego, która doprowadziła do połączenia MKS „Żak” i AZS. Była to sztuczna „integracja” wymuszona przez czynniki polityczne. W wyniku tej fuzji miał powstać silny klub wyczynowy SZS-AZS Częstochowa. Wybrano władze SZS-AZS. Prezesem został Zdzisław Kaczmarek, wiceprezesami: Wojciech Tobolewski, Stanisław Kupczyk, Leszek Binert, członkami: Józef Cisło i Stefan Kwieciński⁴³. SZS-AZS posiadał największą liczbę sekcji wyczynowych w mieście: koszykówkę kobiet i mężczyzn, piłkę ręczną kobiet, mężczyzn, siatkówkę męską i kobietą, podnoszenie ciężarów oraz strzelectwo i tenis stołowy. Na Wydziale Pedagogicznym WSP w Częstochowie na kierunku Pedagogika Opiekuńcza kształcono specjalistów z wychowania fizycznego, a w plebiscycie „Życia Częstochowy” na najlepszych sportowców powiatu częstochowskiego za 1973 r. w gronie laureatów znalazł się Wiesław Czaja.

Siatkarze w II lidze sklasyfikowani byli na piątym miejscu. Decyzją zarządu SZS-AZS sztangistów przekazano do LZS Wręczyca. Strzelcy w AMP w składzie: Małgorzata Ujma, Elżbieta Wiewióra, Grzegorz i Włodzimierz Kołodziejczyk oraz Włodzimierz Bełof zdobyli drugie miejsce. Piłkarze ręczni trenowali na obiektach MKS „Żak”.

Prezesem dwudziestej drugiej kadencji SZS-AZS Częstochowa (1976) wybrano Z. Kaczmarka⁴⁴. W Częstochowie powstała Wojewódzka Federacja Sportu. Student WSP Andrzej Suliga został powołany na mecz piłkarski olimpijskich reprezentacji Polski i Ghany (Częstochowa – 2.06.1976 r.). Andrzej Czerwik, Wiesław Czaja, Władysław Kustra zostali laureatami konkursu na sportowców województwa częstochowskiego. Stanisława Gościniaka wybrano do najlepszej piątki trenerów. Powołano Akademicki Klub Narciarski

---

⁴¹ W. Pięta, Kronika osiągnięć sportowych studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w latach 1973–1993, Częstochowa 1993; W. Pięta, St. Podo-
biński, 25-lecie Akademickiego Związku Sportowego. Księga Pamiątkowa, Częstochowa 1998.

⁴² Zbiory W. Pięty, Wyciąg z protokołu Zarządu KU AZS Politechniki z dnia 14 stycznia 1976 r.; W. Pięta, Powstanie i dorobek AZS Politechniki Częstochowskiej 1974–2000, [w:] Z dziejów kultury fizycznej w Polsce Południowej, red. Andrzej Nowakowski, Wadowice 2001, s. 53.

⁴³ W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000, s. 60.

⁴⁴ W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000, s. 23; „Gazeta Częstochowska” 1974, nr 7.

z przewodniczącym Markiem Mąkowskim (student WSP) i opiekunem Stanisławem Maruszczykiem. W tym samym czasie powstał Akademicki Klub Nurkowania Swobodnego (organizował go Wiktor Stachwiuk). Rozwijał się Akademicki Klub Jeździecki (AKJ). Pierwsze dwa konie AKJ otrzymał od Akademickiego Klubu Jeździeckiego Politechniki Śląskiej, pozostałe trzy zakupiła Studencka Spółdzielnia Produkcyjna „Grosik”, a jednego wierzchowca o imieniu Korea zakupił rektor WSP doc. dr Marian Jakubowski za 23.000 zł.

Akademicy jako nieliczni z klubów pionu akademickiego posiadali w strukturze organizacyjnej klubu Radę Opiekuńczą (Wykromet, Komobex, Osiny, Metalplast, Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne, PKP, Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkalniowa)⁴⁵. Wtedy to Rada Opiekuńcza wystąpiła z inicjatywą poszerzenia sali gimnastycznej Politechniki. Sekcje AZS trenowały na obiektach Politechniki, WSP, IV LO im. H. Sienkiewicza, MKS „Żak”, SP nr 14, II LO im. R. Traugutta. Piłkarki ręczne trenowane przez Krzysztofa Dobrzańskiego występowały w klasie „A” (E. Kozak, B. Małek, R. Stysińska, D. Rataj, M. Tukaj, L. Ogrodniczek, D. Noras, W. Bednarczyk, E. Gomoluch, C. Imielska, M. Gonczarek, L. Szerszeń, D. Powroźnik). Siatkarze grali w II lidze, tenisiści stołowi walczyli o II ligę. Siatkarki w ćwierćfinałach o wejście do II ligi zajęły trzecią lokatę. Koszykarze zakwalifikowali się do rozgrywek strefowych o II ligę. Koszykarki zdobyły trzecie miejsce w lidze okręgowej. Kadre trenerską SZS-AZS w kończącym się sezonie stanowiło: 2 trenerów z I klasą, 5 osób z II klasą trenerską, poza tym zatrudniono 8 instruktorów. 13 szkoleniowców było płatnych z funduszu osobowego, a 2 z funduszy Wojewódzkiej Federacji Sportu(WFS)⁴⁶.

W lutym 1977 r. powołano Zarząd Środowiskowy SZS-AZS Częstochowa. Prezesem został doc. Leopold Jeziorski⁴⁷. W maju 1978 r. tenisiści stołowi po wygranej z GKS Żory awansowali do II ligi państwowej (W. Pięta, K. Podeszwa, J. Ślęzak, K. Balsamski, A. Furmański)⁴⁸. W wielu dyscyplinach sportowych (tenis stołowy, piłka siatkowa) nastąpił wzrost poziomu sportowego. W piłce ręcznej fuzja SZS-AZS doprowadziła do rozpadu tej ciągle rozwijającej się dyscypliny sportu w Częstochowie. Wybitni studenci-sportowcy otrzymywali stypendia sportowe od częstochowskich zakładów pracy.

W sporcie częstochowskim pojawiło się poważne źródło finansowania (Urząd Wojewódzki)⁴⁹, które znacząco wzmocniło budżety klubowe.

---

⁴⁵ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 144. Przewodniczącym Rady Opiekuńczej AZS był Lech Tazbir.

⁴⁶ D. Bakota, Sport w województwie częstochowskim w latach 1975–1998, Częstochowa 2013, s. 89. Inauguracyjne zebranie WFS odbyło się 1 lipca 1976, jej pierwszym prezesem był Zdzisław Jałowiecki.

⁴⁷ Sprawozdanie z działalności ZS AZS w Częstochowie za 1978 r.

⁴⁸ Zbiory Wiesława Pięty, Protokół z meczu GKS Żory – AZS Częstochowa (17.05.1978 r.); „Życie Częstochowy” 1978, nr 117.

⁴⁹ Reforma administracyjna kraju z dnia 1 lipca 1975 r. Wtedy powstało 49 województw w tym częstochowskie.

*Kazimierz Więckowski podczas meczu
klasy „A” (1974)
Źródło: Zbiory AZS AJD Częstochowa*

*Aula WSP, mistrzostwa Polski WSP
w tenisie stołowym (1975)
Źródło: Zbiory AZS AJD Częstochowa*

*Mistrzostwa WSP w narciarstwie (1976):
A. Jeziorski, Z. Tyrek, W. Pięta
Źródło: Zbiory AZS AJD Częstochowa*

*Wicemistrz Polski AZS (Poznań 1976)
K. Podeszwa, W. Pięta, K. Zabiegła, J. Ślęzak
Źródło: Zbiory AZS AJD Częstochowa*

*Sala Politechnik, mecz II ligi (1978)
Źródło: Zbiory Waldemara Deski*

*Awans siatkarzy do I ligi (1979)
Źródło: Zbiory Waldemara Deski*

*AZS Częstochowa w II lidze (1980)
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

*Reprezentanci Polski
W. Kustra, S. Gościniak (trener), W. Czaja
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

*W. Czaja
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

*Sekcja strzelectwa sportowego AZS
Źródło: Zbiory Zbigniewa Ciaszkiewicza*

*Zgrupowanie sekcji tenisa stołowego
AZS WSP w Zakopanem (1976)
Źródło: Zbiory Wiesław Pięty*

*Koszykarze Politechniki (1978)
Źródło: Zbiory Ryszarda Janasa*

*Siatkarki AZS
Liga międzywojewódzka (1978)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

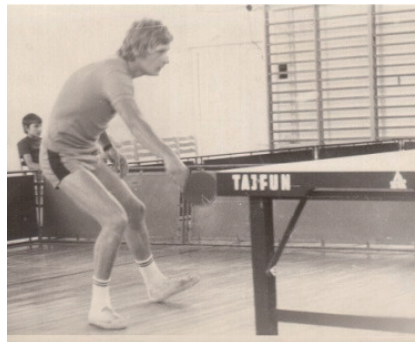
*Mistrzostwa Polski WSPw tenisie stołowym (1975)
Aula WSP, ul. Zawadzkiego 13/15
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Mistrzostwa Polski WSP w tenisie stołowym (1979)
Od lewej: W. Pięta, J. Szlachta, J. Haszcz,
JM Rektor prof. J. Sztumski
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Siatkarze AZS w czasie pochodu 1-majowego 1977
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Jan Ślęzak, założyciel sekcji, zawodnik, trener
(1980)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Liga międzyuczelniana AZS Częstochowa (1981)
S. Kupczyk (kierownik SWFiS WSP),
doc. Z. Czerwiec, W. Pięta
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

Rozdział VI

Pasmo sukcesów Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie we współzawodnictwie krajowym (1978–1989)

W dniu 9.09.1978 r. w wyniku połączenia KU AZS WSP, KU AZS Politechnika, Klubu Środowiskowego SZS-AZS powstał Zarząd Środowiskowy Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie. Tym samym oddzielono SZS od AZS. Prezesem zarządu wybrano dr. Władysława Jonkiszę (posta na Sejm)⁵⁰. Władze postawiły na piłkę siatkową mężczyzn, tenis stołowy i strzelectwo sportowe.

W październiku tego roku powołano Radę Patronacką (Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa, CzSM „Nasza Praca”, PBMH nr 2, CzZMB, Metalplast, Polnam, Fabryka Samochodów Małolitrażowych Zakład nr 6 w Częstochowie, Komobex, Kombinat Budowy Maszyn, Wykromet). Przewodniczącym był Leszek Tazbir (Wykromet). Po raz pierwszy w sali Politechniki pojawiły się reklamy. Wiesław Czaja (piłka siatkowa) i Krystian Podeszwa (tenis stołowy) zostali wybrani do dziesiątki najlepszych sportowców województwa częstochowskiego (1978).

Siatkarzy wspomagała rada patronacka. Władysław Kustra, Ryszard Knopek, Aleksander Adamkiewicz, Stanisław Kamiński, Andrzej Czerwik, Tadeusz Madej, Zdzisław Kolano, Romuald Pogoda, Bogdan Prus, Wiesław Czaja, Konrad Dobrowolski i Zygmunt Olejnik trenowani przez S. Gościńskiego i Jana Majkusiaka awansowali do I ligi i otrzymali średnio po 8.000 zł premii. Wojewoda częstochowski Mirosław Wierzbicki wręczył im medale „Region ludzi dobrej roboty”.

Siatkarki–studentki Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Politechniki Częstochowskiej walczyły o status drugoligowca (trener Andrzej Aniołek). Tenisiści stołowi grali II lidze (Jan Ślęzak, Wiesław Pięta, Krystian Podeszwa, Krzysztof Balsamski, Alfred Furmański). Zlikwidowano sekcję koszykówki. Do zarządu wybrano 24 osoby (dwudziesta piąta kadencja). Prezesem ponownie wybrano dr Władysława Jonkiszę. Kadre trenerską tworzyło 10 szkoleniowców (4 – siatkówki, 2 – strzelców i 4 – tenisistów stołowych).

W roku akademickim 1979/1980 za organizację imprez rekreacyjno-sportowych w środowisku akademickim Częstochowy odpowiadały kluby uczelniane AZS. Studenci Częstochowy uczestniczyli w V Akademickich Mistrzostwach Polski w sportach obronnych.

---

⁵⁰ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 179.

W inauguracyjnym meczu I ligi (1979/1980) siatkarze zagrali z AZS Olsztyn. Wtedy barw AZS bronili: W. Czaja, Władysław Kustra, Andrzej Martyniuk, Ryszard Knopek, Bogdan Prus, Stanisław Kamiński, Konrad Dobrowolski, Tadeusz Madej, Zygmunt Olejnik, Romuald Pogoda, Marek Wojtal, Stanisław Ziółkowski, Marek Królikowski⁵¹. W plebiscycie na najlepszego sportowca 1979 r. wśród wyróżnionych z AZS znaleźli się: W. Czaja, W. Kustra, J. Ślęzak, i S. Gościniak. Do kadry olimpijskiej powołano Wiesława Czaję, Władysława Kustrę i Andrzeja Martyniuka⁵². Siatkarki w barażach o wejście do II ligi były trzecie. Tenisiści stołowi występowali w II lidze państwowej (J. Ślęzak, W. Pięta, K. Balsamski, Janusz Haszcz, A. Furmański, Cezary Małek, Roman Gajdeczka).

W XXII Igrzyskach Olimpijskich w Moskwie wystąpili Wiesław Czaja i Władysław Kustra (czwarte miejsce)⁵³. W dniu 25.10.1980 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Środowiskowego AZS poświęcone problemom finansowym (siatkarzom, którzy spadli do II ligi odebrano 12 etatów w zakładach pracy). Problem ten dotyczył całego sportu polskiego.

W V edycji plebiscytu na najlepszego sportowca województwa częstochowskiego w gronie laureatów znaleźli się sportowcy AZS: Wiesław Czaja, Wiesław Pięta oraz trener siatkówki – Jacenty Cierpiał. Siatkarze AZS Częstochowa w sezonie sportowym 1980/1981 okazali się najlepsi w II lidze i ponownie awansowali do I ligi.

Tygodnik „Politechnik” wspólnie z AZS, GKkFiS, SZSP przeprowadził w 1981 r. plebiscyt na najlepszych trenerów pionu akademickiego w Polsce. Laureatami zostali: S. Gościniak, J. Majkusiak, Z. Dziubczyk. Wybrano ZŚ AZS na dwudziestą szóstą kadencję (1981). Prezesem został pracownik naukowy Politechniki Częstochowskiej dr Zygmunt Kolasiński⁵⁴. Podczas konferencji medalem 60-lecia PKOL uhonorowano W. Czaję, złote odznaki AZS otrzymali: J. Ślęzak, W. Pięta, J. Śnioszek, S. Kupczyk, W. Czaja, A. Czerwik, S. Kamiński.

W dniu 13.12 1981 r. na terenie Polski wprowadzono stan wojenny i zawieszono wszelką aktywność w tym i Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie. Początkowo prowadzono działalność niejawną, zebrania odbywały się w mieszkaniach działaczy związku aż do 18.01.1981 r., kiedy to wojewoda częstochowski powołał Zarząd Komisaryczny AZS przy Politechnice Częstochowskiej. Na zarządcę komisarycznego wyznaczono kpt. Władysława Wawrzyckiego (pracownika Studium Wojskowego Politechniki Częstochowskiej)⁵⁵. Ponadto w skład zarządu wchodził: dr Z. Kolasiński – prezes, prof. Roman Wolański – prorektor ds. nauczania Politechniki Częstochowskiej oraz W. Ruszkowski, dr Z. Potęga, Z. Ruszkowski – pracownicy naukowcy tej uczelni, S. Kupczyk –

⁵¹ „Gazeta Częstochowska” 1979, nr 48. To spotkanie odbyło się w dniu 1 grudnia 1979 r.

⁵² „Gazeta Częstochowska” 1980, nr 8.

⁵³ Na olimpijskim szlaku 1980 – Moskwa, Lake Placid, Warszawa 1980.

⁵⁴ „Gazeta Częstochowska” 1981, nr 9.

⁵⁵ Kpt. Władysław Wawrzycki był pracownikiem Studium Wojskowego Politechniki Częstochowskiej.

kierownik SWFiS WSP w Częstochowie, Tadeusz Kapica – pracownik WKFSiT Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie, Jerzy Gawroński – sekretarz Okręgowego Związku Piłki Siatkowej i dr J. Policiński – wiceprezes ZŚ AZS. W dniu 20.02. 1982 r. Grzegorz Lipowski – wojewoda częstochowski odwołał Zarząd Komisaryczny (dwadzieścia lat później został wybrany prezesem OŚ AZS)⁵⁶.

AZS otrzymał zgodę na odbywanie zawodów ligowych zgodnie z terminarzem (zawody siatkarzy w sali Politechniki i tenisa stołowego w sali IV LO – bez widowni). W tym samym czasie rektor Politechniki Częstochowskiej, prof. Janusz Braszczyński zezwolił w okresie od 7 lutego do 30 kwietnia (1982) na wynajem Klubu „Politechnik” w soboty i w niedziele, na dwie godziny przed meczem i godzinę po meczu. Siatkarze zawodzili i w konsekwencji spadli do II ligi. W tym czasie A. Martyniuka wybrano do dziesiątki najlepszych sportowców województwa częstochowskiego za 1981 rok. W lutym 1982 r. prezesem zarządu został dr Zygmunt Kolasiński. W sezonie 1982/1983 w sekcji piłki siatkowej nastąpiła zmiana pokoleniowa. Wobec tych faktów sięgnięto po wychowanków AZS. Blisko awansu do I ligi byli tenisiści stołowi, ale w decydującym meczu ulegli oni MCKS Czeladź.

W marcu 1983 r. wybrano 15-osobowy Zarząd Środowiskowy AZS (prezes – dr Janusz Policiński)⁵⁷. AZS zdecydował się na prowadzenie działalności gospodarczej (sklepy sportowe przy ul. Krakowskiej 26 i w Lublińcu). Dzięki wsparciu ZG AZS Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu otrzymano dotację na budowę strzelnicy sportowej przy ul. św. Andrzeja. W dniu 17.03.1983 r. AZS WSP obchodził 10-lecie istnienia. Był on m.in. współorganizatorem meczu superligi tenisa stołowego Polska – Jugosławia⁵⁸. W plebiscycie na sportowca województwa (1983) pierwszy był Tadeusz Madej. Strzelcy w AMP zdobyli tytuł wicemistrza, a indywidualnie – Urszula Pawelec, Leszek Urban i Alina Zawadzka otrzymali złote medale. Tenisiści stołowi zdobyli drugie miejsce w II lidze (trener W. Pięta). W latach 1983–1984 Yacht Club AZS-SZSP zorganizował dwie wyprawy morskie.

W dniu 9.03.1985 r. powołano komitet obchodów 40-lecia istnienia AZS. Postanowiono, że obchody tej rocznicy odbędą się podczas tygodnia sportu akademickiego 1986r. Reaktywowano Klub Seniora. Wybrano zarząd (prezes – dr Janusz Kołodziejcki)⁵⁹.

Siatkarze zajęli szóste miejsce. Nastąpiła zmiana na stanowisku trenera pierwszego zespołu, S. Gościniaka zastąpił Jacenty Cierpień. W styczniu 1986 r. AZS był współorganizatorem meczu międzynarodowego w piłce siatkowej mężczyzn Polska – Francja. W AZS reaktywowano sekcję żeńską tenisa stołowego i piłki koszykowej kobiet i mężczyzn. W latach 1985–1986 dochód z działalności gospodarczej przyniósł AZS 31 milionów zysku, z którego 11 mln przeznaczono na sekcję siatkówki i zakup samochodu towaro-

---

⁵⁶ Grzegorz Lipowski – wojewoda częstochowski (1980–1989), Senator RP, członek Zarządu Głównego AZS (2003–2007), prezes OŚ AZS Częstochowa (2002–2011).

⁵⁷ W. Pięta, Akademycki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 186.

⁵⁸ Zbiory Wiesława Pięty. Program z meczu superligi, który odbył się 9 listopada 1983 r.

⁵⁹ W. Pięta, Akademycki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s.188.

wo-osobowego Nysa. W sezonie 1986/1987 siatkarze AZS występowali w II lidze, a zespół rezerwowy w lidze wojewódzkiej, juniorzy w klasie „A”, tenisistki stołowe w lidze międzywojewódzkiej i w lidze wojewódzkiej, tenisiści stołowi w II lidze, strzelcy w lidze okręgowej. Kadre szkoleniową AZS na dzień 28 lutego 1986 r. stanowili w piłce siatkowej – S. Gościniak – koordynator, J. Cierpień – II liga, A. Czerwik – juniorzy starsi, T. Madej – juniorzy młodszy. Szkółkę siatkarską AZS prowadzili Janusz Sikorski i Roman Mac. Trenerem sekcji piłki koszykowej był Ryszard Janas, juniorów trenował Jan Wrona, natomiast Andrzej Muszyński i Andrzej Płaczek prowadzili szkołę koszykówki. Jedynym szkoleniowcem sekcji strzelectwa sportowego był W. Ruszkowski, a tenisa stołowego W. Pięta i Janusz Haszcz. W plebiscycie na najlepszych sportowców i trenerów województwa częstochowskiego laureatami zostali Dariusz Stanicki i S. Gościniak.

Decyzją Urzędu Miasta w Częstochowie z 13 stycznia 1987 r. związek został wpisany do ewidencji oddziałów stowarzyszeń miasta Częstochowy – SA 6015/1/88, nr ewidencji 41, hasło Akademicki Związek Sportowy – oddział w Częstochowie z siedzibą w Częstochowie⁶⁰.

Ponownie do I ligi (po raz trzeci w tej dekadzie) awansowali siatkarze. Tenisistki stołowe – Marlena Stachura, Bożena Szczęsna, Beata Kott, Marzena Grzywacz – (baraż w Tarnowie) awansowały do II ligi⁶¹. Podczas wyborów (1987) na stanowisko prezesa desygnowano Waldemara Biele⁶². W plebiscycie na najlepszego sportowca i trenera 1987 r. uhonorowano D. Stanickiego, R. Maca i S. Gościniaka. Siatkarze AZS w I lidze zajęli szóste miejsce. Wszystkie mecze zostały rozegrane przy pełnych trybunach (hala Polonia). W grudniu 1987 r. M. Stachura i B. Szczęsna wystąpiły w Akademickich Mistrzostwach Świata w Sofii. W kolejnym plebiscycie w doborowej szóstce „Przeglądu Sportowego” znaleźli się: D. Stanicki i K. Stelmach.

Częstochowski AZS pod koniec lat osiemdziesiątych minionego wieku należał do najlepiej działających stowarzyszeń w mieście. Posiadał dwa zespoły w I lidze państwowej (tenis stołowy, piłka siatkowa). Tenisistka stołowa AZS – Bożena Szczęsna jako pierwsza wystartowała w Indywidualnych Mistrzostwach Polski Seniorek (Gdańsk 1988). Siatkarze zadebiutowali w rozgrywkach europejskich. AZS rozwinął działalność gospodarczą, a środki finansowe uzyskane z niej w sposób znaczący uzupełniały środki budżetowe na działalność statutową. Po raz pierwszy prezesem AZS wybrano kandydata wywodzącego się spoza środowiska uczelnianego Częstochowy (Waldemar Biela – prezes Sądu Wojewódzkiego w Częstochowie). Czołowymi zawodnikami tego okresu byli reprezentanci Polski

⁶⁰ Archiwum Miasta Częstochowy, sygn. ST 4130/3.

⁶¹ W. Pięta, Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego – Tenis stołowy (1928–2008), Łódź 2010; W turnieju barażowym o II ligę (Tarnów), częstochowianki pokonały AZS Kielce 10:4, Wiskord Szczecin 10:8 i przegrały 7:10 z Tarnovią Tarnów 7:10. Zawodniczki tenisa stołowego były pierwszą sekcją kobiecą AZS, która awansowała do II ligi.

⁶² W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 189.

Wiesław Czaja, Andrzej Martyniuk, Krzysztof Stelmach, Marlena Stachura, Bożena Szczęśna, Luiza Kurzawa. Do najlepszych trenerów tamtych lat należeli: Stanisław Gościński, Wiesław Pięta i Wojciech Ruszkowski.

*Akademicka Kadra Polski (1980)
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

*Uniwersjada w Bukareszcie -1981
(z Częstochowy B. Prus, A. Martyniuk,
Z. Bielawski, J. Majkusiak)
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

*Zgrupowanie AZS (1981),
pierwszy z lewej T. Madej
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

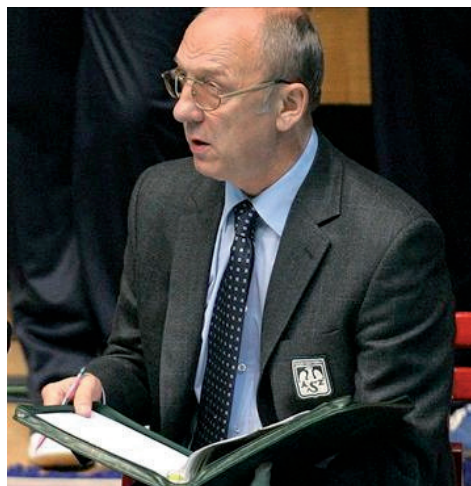
*Siatkarze AZS w I lidze (1982)
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka*

*AZS ponownie w I lidze (1986/1987)
Źródło: Zbiory Dariusza Stanickiego*

*AZS w sezonie 1988/1989
Źródło: Zbiory Dariusza Stanickiego*

*Stanisław Gościniak – trener dekady
Źródło: Zbiory Romany Gościniak*

*Tenisistki stołowe AZS Częstochowa w I lidze (1989)
B. Szczęsna, L. Kurzawa, W. Pięta (trener), B. Wieloch, M. Stachura
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

Rozdział VII

Złota dekada Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie w latach 1989–1998

Wycofanie się państwa z dotowania stowarzyszeń kultury fizycznej, wzrost kosztów eksploatacji obiektów sportowych, upadające zakłady państwowe oraz początki prywatyzacji, doprowadziły do pogorszenia sytuacji finansowej w klubie AZS. Coraz większą rolę w klubie odgrywali ludzie miejscowego biznesu. Zarząd Środowiskowy AZS (1989) zrzeszał 722 członków. Prezesem zarządu ponownie wybrano Waldemara Bielę.

W środowisku częstochowskim prowadzono działalność sportową w trzech sekcjach: piłka siatkowa (I liga, liga międzywojewódzka), tenis stołowy (I liga kobiet, II liga i liga wojewódzka mężczyzn) i strzelectwo sportowe. Dotację na działalność statutową otrzymywano z Urzędu Miasta, Urzędu Wojewódzkiego. Pomoc rzeczową (transport, zakwaterowanie, dożywianie w stołówce) zabezpieczały Politechnika i Wyższa Szkoła Pedagogiczna. Pozostałe środki uzyskiwano z działalności gospodarczej (pięć sklepów z branży spożywczej, turystycznej, motoryzacyjnej, budowlanej, elektronicznej). Na sojusznika pozyskano koncern Skarbu Państwa „Ruch” S.A.

W dniu 21.09.1989 r. AZS sprowadził do Częstochowy gwiazdy światowego tenisa stołowego: Jan Ove Waldner, Joergen Persson, Jean Phillippe Gatien oraz Andrzej Grubba (wszyscy byli medalistami mistrzostw świata). Grali o milion złotych. Zmagania te oglądali: Aleksander Kwaśniewski – przewodniczący Komitetu ds. Młodzieży i Kultury Fizycznej, Stefan Paszczyk i Irena Szewińska – działacze Polskiego Komitetu Olimpijskiego⁶³.

W Częstochowie w 1989 roku oddano do eksploatacji najładniejszy i najbardziej funkcjonalny obiekt w kraju – strzelnicę na 33 stanowiska do broni kulowej i 21 stanowisk do broni pneumatycznej. Siatkarze zadebiutowali w Pucharze Europejskiej Konfederacji (CEV) z Eurostile Montichiari. W XIV plebiscycie na najpopularniejszych sportowców województwa częstochowskiego za 1989 r. zwycięzcami zostali Krzysztof Stelmach i Dariusz Stanicki.

W dniu 25.02.1990 r. po zwycięstwie nad Górnikiem Kazimierz, siatkarze AZS zapewnili klubowi pierwszy tytuł mistrza Polski⁶⁴. Dziesięciu z nich (D. Stanicki, K. Stelmach, Marek Kwieciński, Andrzej Solski, Paweł Tomaszewski, Zdzisław Olejnik, Dariusz Marszałek, Andrzej Szewiński, Radosław Panas, Piotr Owczarek) studiowało w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie,

---

⁶³ Program All Stars (Gwiazdy światowego tenisa stołowego) z dnia września 1989 r.

⁶⁴ „Przegląd Sportowy” 1990, nr 38.

R. Mac był absolwentem Politechniki Częstochowskiej, a D. Taterka kończył naukę w szkole średniej. W kolejnym już XVI Challenge „PS” student WSP K. Stelmach został uznany za najlepszego siatkarza Polski sezonu 1989/1990. W sezonie 1990/1991 siatkarze Częstochowy zdobyli tytuł wicemistrza Polski. W XVII plebiscycie „PS” K. Stelmacha ponownie uznano za najlepszego siatkarza Polski.

Trudna sytuacja finansowa zmusiła klub do sprzedania za 70.000 dolarów K. Stelmacha do włoskiego Alpitour Cuneo. Od sezonu 1991/1992 sponsorem strategicznym sekcji piłki siatkowej było opolskie „Polsadoro”⁶⁵. Z inicjatywy AZS zorganizowano w hali „Polonia” Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym. W dniu 6.11.1991 r. prezesem na trzydziestą drugą kadencję wybrano Janusza Tobijańskiego⁶⁶. Wtedy w AZS byli zatrudnieni: piłka siatkowa – S. Gościniak, Ryszard Bosek, A. Czerwik, J. Sikorski; strzelectwo – W. Ruskowski, Paweł Matyja, Katarzyna Stepiń; tenis stołowy – W. Pięta.

W 1991 r. w działalności gospodarczej nastąpił zastój. Sklepy, które przynosiły AZS zyski i były uzupełnieniem przyznanych dotacji, przestały zarabiać. W tej sytuacji Zarząd Środowiskowy AZS podjął decyzję o likwidacji kolejnych sklepów branży motoryzacyjnej, elektronicznej, komisju i hurtowni oraz sklepu z artykułami sportowymi. Utrzymano jedynie bufet w klubie „Politechnik” i hotelu przy strzelnicy AZS.

Siatkarze AZS uczestniczyli w Pucharze Europy (CEV), w lidze zdobyli tytuł wicemistrza Polski. Od sezonu 1992/1993 sponsorem strategicznym zespołu siatkówki była firma budowlana „Yawal”. Trenerem został Edward Skorek⁶⁷. Wyniki sportowe udowodniły, że częstochowski AZS był wtedy najlepszym klubem siatkarskim w Polsce, począwszy od młodzików, a na seniorach kończąc. W XIX Plebiscycie „PS” w pierwszej szóstce najlepszych siatkarzy Polski za sezon 1992/1993 znaleźli się Andrzej Stelmach i Andrzej Szewiński. Tenistki stołowe w wyniku krakowskich baraży awansowały do I ligi (Bożena Szczęsna, Beata Wieloch, Marlena Stachura, Luiza Kurzawa)⁶⁸. Przy AZS powstało ognisko tenisa stołowego, które skupiało młodzież szkolną z województwa. Szkolenie w Technicznych Zakładach Naukowych prowadzili W. Pięta, J. Haszcz, Waław Suhecki.

Z dniem 1.01.1994 r. przekazano sekcję wyczynową tenisa stołowego do AZS WSP⁶⁹. W Pucharze Europy siatkarze w pierwszej rundzie wyeliminowali Morenę Wilno (Litwa), a następnie ulegli mistrzowi Ukrainy – Szachtiorowi Donieck. W sezonie 1993/1994 wywalczyli po raz trzeci tytuł Mistrza Polski. W jubileuszowym XX Challenge „PS” najlepszym siatkarzem Polski uznano Andrzeja

⁶⁵ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 233.

⁶⁶ W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000, s. 67.

⁶⁷ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 235. Edward Skorek był mistrz świata (1974) i mistrz olimpijski (1976).

⁶⁸ W. Pięta, Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego – Tenis stołowy (1928–2008), Łódź, 2010.

⁶⁹ Zbiory AZS AJD. Pismo ZŚ AZS Częstochowa z dnia 30 grudnia 1993 r. podpisane przez prezesa J. Tobijańskiego.

Stelmacha. Do pierwszej szóstki wybrano A. Szewińskiego, A. Solskiego, R. Panasa i A. Stelmacha. Tytuł Mistrza Polski Juniorów wywalczyli podopieczni Andrzeja Czerwika.

W maju 1994 r. KU AZS WSP zorganizował Akademicki Dzień Sportu i Kultury. Rywalizowano w 15-tu dyscyplinach, wystartowało 866 studentów z Politechniki, Wyższego Seminarium Duchownego, Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii oraz WSP⁷⁰. Za sprawą tego przedsięwzięcia AZS wypromował nowe formy aktywności ruchowej: jogę, unihokej, armwresling, aerobic, nordic walking, w ten sposób znacząco uzupełniono ofertę SWFiS WSP, PCz w zakresie wychowania fizycznego.

AZS po raz czwarty (a trzeci z rzędu) wywalczył tytuł Mistrza Polski i Superpuchar PZPS. W XXI Plebiscycie „PS” za sezon 1994/1995 najlepszym siatkarzem uznano M. Kwiecińskiego, zaś rozgrywającym – A. Stelmacha. W czołowej szóstce znaleźli się: Z. Olejnik, A. Solski, M. Kwieciński, A. Stelmach. Tenistki stołowe AZS WSP awansowały do ekstraklasy, a studenci WSP do I ligi, trenerem tych zespołów był Wiesław Pięta.

Z okazji jubileuszu 50-lecia istnienia AZS w Częstochowie podjęto się organizacji Festiwalu Tenisa Stołowego, najbardziej masowej imprezy tego typu w Europie. Sekcja strzelectwa sportowego zaliczała się do najlepszych w kraju. W tym okresie Anna Trąbska reprezentowała Polskę w Mistrzostwach Europy (1994, 1996) i wywalczyła medal srebrny. W pucharze świata startowała Małgorzata Bujak (1998), w kadrze Polski była również Alicja Ziaja.

W dniu 29.05.1995 r. podczas zebrania sprawozdawczego Zarządu Środowiskowego AZS ze tej struktury wyodrębnił się Klub Środowiskowy Piłki Siatkowej AZS Częstochowa. Prezesem zarządu Klubu został Andrzej Gołaszewski. Autonomię uzyskał w dniu 8.06.1995 r. Klub Środowiskowy Strzelectwa Sportowego (prezes Wojciech Ruszkowski). Po usamodzielnieniu się KU AZS WSP, KU AZS PCz oraz sekcji piłki siatkowej i strzelectwa sportowego misja ZŚ AZS dobiegła końca⁷¹.

Strategicznym opiekunem finansowym siatkarzy była firma „Yawal”. Tenistki stołowe sponsorowała Huta „Częstochowa”. W czerwcu 1995 r. trenerem reprezentacji Polski podczas Międzynarodowych Mistrzostw Izraela był W. Pięta. Artur Pieśniak, Andrzej Solski, Rafał Dymowski wystąpili w XVIII Letniej Uniwersjadzie (Fukoka 1995). W lidze siatkarze ukończyli rozgrywki na trzecim miejscu. Marcin Nowak i Piotr Gruszka wybrani zostali do pierwszej szóstki XXII plebiscytu „Przeglądu Sportowego”. W Pucharze Europy w meczu pomiędzy AZS a „Sisley” Treviso padł rekord frekwencji w hali „Polonia”(4500 widzów)⁷². Wpływy

---

⁷⁰ „Życie Częstochowy” 1994, z 11 maja. Zbiory AZS AJD. Afisz I Akademickiego Dnia Sportu i Kultury z 1994 r. W ofercie udział wzięło 866 studentów.

⁷¹ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie, Częstochowa 2007, s. 237.

⁷² W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 261. Ten mecz AZS wygrał 3:2, ale nie zakwalifikował się do Final Four 9 (niespodziewana porażka z Vildoga Ryga).

z biletów wyniosły 20 000 zł. Podopieczni Adama Kowalskiego zdobyli w mistrzostwach Polski juniorów tytuł wicemistrza. Juniorzy młodszy w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Gliwicach sięgnęli po srebrny medal. Trenerem zespołu był Janusz Sikorski. Tenisistka stołowa AZS WSP Paulina Narkiewicz wzięła udział (Manchester – 1996) w kwalifikacjach olimpijskich (Atlanta 1996)⁷³.

Po zwycięstwie (1996) w Patras nad Grekami nominacje reprezentantów Polski na Igrzyska Olimpijskie w Atlancie (1996) otrzymali: Marcin Nowak, Piotr Gruszka, Damian Dacewicz, Andrzej Stelmach (studenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej) oraz Krzysztof Śmigiel i Robert Prygiel (Politechnika Częstochowska).

Ponad 250 uczniów uczestniczyło w II Festiwalu Tenisa Stołowego (1996), który został rozegrany w hali Polonia. III Akademicki Dzień Sportu i Kultury zgromadził na starcie 960 studentów i pracowników częstochowskich uczelni.

Po siatkarskich, tenisistki stołowe zadebiutowały w Pucharze Europy Nancy Evans ze Stalą Alchevsk (Ukraina)⁷⁴. W dniu 20.12.1996 r. odbyła się uroczystość wręczenia nagród Wojewody Częstochowskiego w dziedzinie kultury fizycznej i sportu za rok 1996. Wśród siedmiu zasłużonych dla częstochowskiego sportu znaleźli się dwaj działacze AZS: Andrzej Gołaszewski i Wiesław Pięta. W plebiscycie na najlepszych sportowców i trenerów za 1996 r. organizowanym przez Regionalny Komitet Olimpijski i „Trybunę Śląską” w gronie laureatów byli P. Gruszka i P. Narkiewicz oraz S. Gościński.

Tenisistki stołowe AZS WSP „Huta” (Jolanta Prusiene, Paulina Narkiewicz, Magdalena Staszak, Maria Prejs, Luiza Kurzawa) zdobyły drużynowe tytuły (wicemistrzostwo Polski i Puchar Polski –1997)⁷⁵. Po raz piąty tytuł Mistrza Polski zdobył „Yawal – Absolwent”. Indywidualne nagrody otrzymali: D. Dacewicz najlepszy atakujący, M. Nowak – najlepiej blokujący, R. Panas – najlepiej przyjmujący. Do pierwszej szóstki w rankingu „PS” zakwalifikowano: D. Dacewicza, D. Murka i M. Nowaka. Podczas finałowego spotkania z „Mostostalem” Kędzierzyn Koźle pobity został rekord frekwencji (5500 widzów) w Hali Polonia.

AZS WSP kontynuował organizację III Festiwalu Tenisa Stołowego (1997), w którym wystartowało 163 dzieci oraz pod hasłami „Pokonaj sam siebie”, „Nieważne zwycięstwo, lecz uczestnictwo” IV Akademickiego Dnia Sportu i Kultury z udziałem 924 studentów. AZS był organizatorem meczu eliminacyjnego do Mistrzostw Europy hali Polonia (maj 1997).

W Uniwersjadzie (Sycylia 1997) wystąpili: D. Dacewicz, M. Nowak, R. Panas, A. Stelmach i R. Prygiel. Złote medale w Mistrzostwach Świata Juniorów Bahrajn – 1997 zdobyli: P. Gruszka, D. Murek, Ł. Kruk. W Mistrzostwach Polski LOK (1997) strzelcy zdobyli dziewięć medali oraz puchar dla najlepszego klubu.

---

⁷³ W. Pięta, Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego – Tenis stołowy (1928–2008), Łódź 2010.

⁷⁴ „Gazeta Wyborcza” 1996, z dnia 2 września.

⁷⁵ „Trybuna Śląska” 1997, z dnia 27 marca; „Gazeta Częstochowska” 1997 z dnia 27 marca; „Gazeta Wyborcza” 1997 z dnia 27 marca.

W 1997 r. powołano Klub Uczelniane AZS w Wyższej Szkole Języków Obcych i Ekonomii (prezes – Katarzyna Chwalbińska) i w Wyższej Szkole Zarządzania (prezes Tomasz Jaworek). RKOL i czytelnicy „Trybuny Śląskiej” wybrali najlepszych sportowców i trenerów za 1997 r. (Piotr Gruszka, Dawid Murek, Anna Trąbska, Wiesław Pięta i Stanisław Gościniak).

Siatkarze AZS w lidze mistrzów ukończyli rywalizację na piątym miejscu. W XXIV rankingu „PS” (1998) w pierwszej szóstce znalazł się D. Dacewicz. AZS był gospodarzem rozgrywek o Puchar Polski. Dotychczas AZS grał pięciokrotnie w finale, a zdobył to trofeum dopiero w 1998 r.

KU AZS WSP zorganizował mecze Euroligi kobiet w tenisie stołowym Polska – Słowenia, Polska – Anglia, Polska – Holandia. Spotkania te rozegrano w auli WSP przy al. Armii Krajowej 13/15. 66 Indywidualne Mistrzostwa Polski Seniorek (Ostróda 1998) to pierwsze historyczne złote medale (2 – Paulina Narkiewicz, 2 – Jolanta Langosz-Pękała)⁷⁶.

W WSP obchodzono 25-lecie istnienia KU AZS. Z tej okazji spotkali się studenci – sportowcy, trenerzy działacze, sponsorzy, władze uczelni oraz zaproszeni goście: wojewoda – Szymon Giżyński, Prezydent Miasta – Halina Rozpondek, prezes ZG AZS prof. Aleksander Ronikier, prezes PZTS Adam Giersz. Odsłonięto tablicę pamiątkową (udział studentów WSP w igrzyskach olimpijskich w Atlancie – 1996)⁷⁷. Po raz czwarty AZS WSP zorganizował Festiwalu Tenisa Stołowego (1998). W różnych kategoriach wiekowych w hali „Polonia” grało 400 tenisistów stołowych.

Do kadry olimpijskiej powołano strzelców z AZS: Alicję Ziaja i Małgorzatę Bujak. W Akademickich Mistrzostwach Świata w tenisie stołowym (Sofia 1998) Paulina Narkiewicz z Wiolettą Matus zdobyły brązowy medal w grze podwójnej⁷⁸.

W dniu 13.11.1998 r. w Kolegium Centrum Języków Europejskich powołano Klub Uczelniany AZS (prezes Tomasz Koźlik). Szóstym związkiem w Częstochowie, a pierwszym w Polsce był AZS w Wyższym Seminarium Duchownym z siedzibą przy ul. Św. Barbary (prezes Łukasz Ociepa)⁷⁹. Poczynania alumnów spotkały się z poparciem Metropolity Częstochowskiego ks. dr. Stanisława Nowaka i ówczesnego rektora WSD dr. Jana Wątroby.

Ostatni raz czytelnicy „Życia Częstochowy” dokonali wyboru najlepszych sportowców i trenerów województwa częstochowskiego (1998). Laureatami byli: D. Dacewicz, M. Nowak, P. Narkiewicz oraz W. Pięta i S. Gościniak.

---

⁷⁶ Indywidualne Mistrzostwa Polski w Ostródzie (1998) zakończyły się wielkim sukcesem dla AZS WSP Częstochowa. Zawodniczki z tego samego klubu zdobyły trzy tytuły mistrzowskie w grze pojedynczej, podwójnej i w grze mieszanej. W historii 70-lecia AZS ten wynik nie został powtórzony.

⁷⁷ Tablica pamiątkowa znajduje się w gmachu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 4/8. Siatkarze byli pierwszymi studentami WSP, którzy wystąpili w Igrzyskach Olimpijskich.

⁷⁸ Trenerem akademickiej reprezentacji Polski kobiet był Wiesław Pięta.

⁷⁹ W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007, s. 321.

Lata dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku w historii klubu AZS Częstochowa uznano za „złotą siatkarską dekadą”. Znaczące dla działalności klubu były cykliczne imprezy sportowo-rekreacyjne „Akademiczne Dni Sportu i Kultury” (największa oferta sportowo-rekreacyjna adresowana do studentów uczelni państwowych i prywatnych). Integracja ta miała decydujący wpływ na powołanie we wszystkich częstochowskich szkołach prywatnych klubów uczelnianych AZS. Z programu rozwoju sportu akademickiego zakupiono trenażery do ćwiczeń siłowych (ławeczki, sztangi, hantle, rowery rehabilitacyjne, stopy), które stały się podstawą do uruchomienia siłowni uczelnianych (WSP, WSHiT, WSL) oraz stoły do tenisa stołowego (WSD, WSL, WSZ, WSHiT). W sporcie wyczynowym siatkarze i tenisistki stołowe rozpoczęły przygodę z europejskimi pucharami. Wraz z likwidacją województwa częstochowskiego odpadło pokaźne źródło finansowania. Wtedy już ważną rolę odgrywali sponsorzy. W tym okresie w sekcji wyczynowej AZS WSP pojawiły się pingpongistki z zagranicze (z dawnego Związku Radzieckiego). Siatkarze mecze rozgrywali w hali Polonia. Zawodnicy, działacze i rektorzy uczelni częstochowskich zostali zaproszeni przez Prezydenta RP – Aleksandra Kwaśniewskiego do Pałacu Prezydenckiego (spotkanie z okazji 100-lecia AZS w Polsce).

*Mistrz Polski (1990)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*Wicemistrzowie Polski (1991)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*Wicemistrzowie Polski (1992)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*Mistrzowie Polski (1993)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Mistrzowie Polski (1994)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*Mistrz Polski (1995)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*Brązowi medaliści mistrzostw Polski (1996)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*Mistrzowie Polski (1997)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*1998 – 5 miejsce w I lidze
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*AZS – mistrz Polski (1999)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościńskiego*

*AZS Częstochowa I liga (1999)
Źródło: Zbiory Andrzeja Gołaszewskiego*

*Hala Polonia – mecz o mistrzostwo Polski (1999)
Źródło: Zbiory Stanisława Gościński*

*Mistrzynie Polski
Paulina Narkiewicz (1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Beata Suchecka-Wieloch, W. Pięty (1996)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Zdobywczyńie pucharu Polski (1997)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Puchar Europy (Mirandela 1997)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

I Liga (1995), D. Gaworski, P. Wieloch,
W. Pięta, P. Struś, P. Korzec
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Kadra AZS WSP (1996)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Wicemistrz Polski (1997)
P. Narkiewicz, W. Pięta, M. Staszak,
prof. Ryszard Szwed, J. Prusiene
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Władze WSP z olimpijczykami – studentami WSP (1996)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Tablica pamiątkowa (Częstochowa 1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Obchody 25-lecia AZS WSP (1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Jubileusz 25-lecia AZS WSP – poczet prezesów (1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

90-lecie AZS, Pałac Prezydencki (1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Od lewej: Ronikier – prezes ZG AZS,
W. Pięta, A. Kwaśniewski - Prezydent RP,
prof. R. Szwed – JM Rektor WSP
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Pałac Prezydencki (Warszawa 1999)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

*Delegacja AZS Częstochowa (1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Sekcja tenisa stołowego AZS WSP z wizytą u przewodniczącego
Rady Miasta Częstochowy W. Wiatraka (1999)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Anna Oczeł – medalistka mistrzostw Polski
Źródło: Zbiory gazety „Życie Częstochowy i Powiatu”*

*Anna Trąbska – medalistka mistrzostw Polski
Źródło: Zbiory gazety „Życie Częstochowy i Powiatu”*

1997 - Mistrzowie Polski
Źródło: Zbiory Andrzeja Gołaszewskiego

1998 Mistrzowie Polski Uczelni Pedagogicznych
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

ADSiK -1998
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

1000 studentek uczestniczyło w biegu przelajowym podczas ADSiK (1998)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

*Medalistki biegu przelajowego ADSiK
A. Skrzypczyk, E. Dederko, I. Klimas
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Mecz towarzyski w piłce nożnej WSP – PCz (trenerzy PCz i WSP),
trzeci z prawej prof. A. Zakrzewski – prorektor WSP
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

ADSiK – 1995

*JM Rektor PCz prof. Janusz Braszczyński
wręcza medale za grand prix w pływaniu,
na najwyższym stopniu Ewa Dederko
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

ADSiK – 1996

*Mecz piłki koszykowej PCz – WSP
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

Rozdział VIII

Sportowcy Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie w rywalizacji międzynarodowej (1999–2015)

Po reformie administracyjnej kraju w 1999 r. Częstochowa utraciła status miasta wojewódzkiego. Zmieniło się też finansowanie sportu akademickiego. W Częstochowie powołano (po pięciu latach przerwy) Organizację Środowiskową AZS (4.12.2000 r.). W obecności delegatów z KŚ Piłki Siatkowej, KŚ Strzelectwa Sportowego, KU AZS WSP, KU AZS Politechniki, KU AZS WSD, KU AZS WSL, KU AZS WSJOiE, KU AZS WSZ, KU AZS CJE, KU AZS WSHiT wybrano prezesa, którym został Wiesław Pięta⁸⁰. Siedzibę OŚ AZS przypisano WSP (Armii Krajowej 13/15).

Z II ligii do I serii „B” awansowały siatkarki Wulkan AZS (po wygranej z AZS Radom – 18.03.2000 r.). Dwa medale srebrny i brązowy wywalczyła w Akademickich Mistrzostwach Świata (Sofia 2000) studentka WSP Kinga Rudolf.

Znaczącym wydarzeniem w 2000 r. była organizacja Centralnej Inauguracji Sportowego Roku Akademickiego (obchodzono 55-lecie częstochowskiego AZS). W Teatrze im. Adama Mickiewicza odbyła się akademicka. Na Jasnej Górze w obecności m.in. Szymona Ziółkowskiego – mistrza olimpijskiego z Sydney mszę św. odprawił ks. biskup pomocniczy archidiecezji częstochowskiej Antoni Długosz. Wtedy też na terenie Wyższej Szkoły Pedagogicznej wmurowano kamień węgielny pod Akademickie Centrum Sportowe. Reaktywowano działalność Klubu Seniora (przewodniczący M. Hrehorów). W kwietniu 2001 r. wystąpiono do Sądu Okręgowego w Częstochowie o rejestrację czasopisma „Częstochowski Magazyn Sportowo-Akademicki” (do 2005 r. wydano 17 numerów)⁸¹. Po wygranej z Piastem Szczecin (trzykrotnie) Wulkan AZS Politechnika Częstochowska awansował do krajowej elity I ligii serii „A” (B. Pikoń, A. Słoma, I. Farkowska, A. Mortka, M. Grzesiak, G. Kumorek, A. Zagozda, E. Wojtasik, M. Marchwicka, trener J. Majkusiak).

Duet Ireneusz Mazur, Stanisław Gościński doprowadził Galaxie Jurajska Bank Częstochowa do tytułu wicemistrza Polski. Sukces ten powtórzone (2002). W kolejnych sezonach AZS Pamapol i AZS Pamapol Domex został sklasyfikowany na trzecim miejscu⁸².

⁸⁰ Zbiory KU AZS AJD, Protokół z zebrania założycielskiego Organizacji Środowiskowej Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie z dnia 4 grudnia 2000 r. Założycielami OŚ AZS były: AZS WSP, AZS WSZ, AZS WSJOiE, AZS WSL, AZS WSHiT, AZS KŚ SS, Klub Seniora AZS.

⁸¹ Redaktorem naczelnym był Wiesław Pięta, sekretarzem redakcji Adrianna Sarnat. Wszystkie numery sfinansowała drukarnia „Print Cycero”.

⁸² Zbiory Wiesława Pięty. Statystyki mistrzostwa Polski w piłce siatkowej mężczyzn z lat 1929–2015.

Województwo śląskie jako jedyne w Polsce posiadało dwie organizacje środowiskowe (częstochowską i katowicką). Prezesem OŚ AZS kadencji 2002–2006 został Grzegorz Lipowski – senator RP. Wówczas funkcje prezesów pełnili: AZS WSP – Sławomir Gliński, AZS Politechnika – Adam Stępiak, AZS WSD – Michał Wieczorek, AZS WSL – Maciej Zajęcki, AZS WSZ – Tomasz Jaworek, AZS AP – Piotr Szecówka, AZS CJE – Renata Owusu, AZS WSHiT – Zbigniew Soliński, KŚ AZS SS – Wojciech Ruszkowski, KŚ AZS PS – Andrzej Gołaszewski, Klub Seniora AZS – Mieczysław Hrehorów. W tym roku do OŚ AZS przyjęto Wyższą Szkołę Administracji i Zarządzania w Zawierciu (Zdzisław Stolarczyk)⁸³.

Z końcem 2005 r. OŚ AZS zmieniła siedzibę (Politechnika). Od 2005 do 2014 r. funkcje prezesów klubów uczelnianych pełnili: Wyższe Seminarium Duchowne – Łukasz Dybowski, Piotr Sokalski, Paweł Kulasiewicz, Arkadiusz Makles, Mariusz Kusa, Andrzej Olejnik, Dariusz Żydoń, Michał Sokalski, Wyższej Szkole Hotelarstwa i Turystyki – Włodzimierz Koszek, Wyższej Szkole Lingwistycznej – Maciej Zajęcki, Wyższej Szkole Zarządzania – Tomasz Jaworek, Akademii Polonijnej – Janusz Paradowski, Centrum Języków Europejskich – Adam Gac, Piotr Jaros, Wyższej Szkole Administracji i Zarządzania – Zdzisław Stolarczyk, Akademii im. Jana Długosza – Sławomir Gliński, dr Wiesław Pięta, Politechniki – Adam Stępiak, KŚ AZS SS – Wojciech Ruszkowski, Paweł Mateja, AZS SSA – Andrzej Szewiński, Krzysztof Wachowiak, Konrad Pakosz, Roman Cisowski. Od 2011 r. prezesem OŚ AZS jest prof. Janusz Szopa.

Organizacja Środowiskowa od 2000 r. ma w Zarządzie Głównym AZS swoich przedstawicieli: Wiesław Pięta (2000–2009), Grzegorz Lipowski (2002–2006), Andrzej Szewiński (2009–2014), a senator RP – Andrzej Szewiński w kadencji 2011–2015 jest członkiem prezydium ZG AZS. Członkinią Głównej Komisji Rewizyjnej ZG AZS jest Grażyna Papaj, a Mieczysław Hrehorów został wybrany w skład Głównego Sądu Koleżeńskiego AZS (2004–2008).

W 2005 r. w Klubie Politechniki obchodzono 60-lecie AZS. Wydano okolicznościowy znaczek i medal. Zorganizowano I Ogólnopolski Zjazd Klubów Seniora (2009)⁸⁴. Środowisko częstochowskie zorganizowało wiele mistrzostw Polski szkół pedagogicznych, politechnik, szkół niepaństwowych. AZS AJD specjalizuje się w organizacji Mistrzostw Polski AZS w tenisie stołowym i w podnoszeniu ciężarów.

Zespół piłki siatkowej w sposób znaczący wspierały finansowo Wkręt Met i Domex. Zmiany organizacyjne nastąpiły w KŚ piłki siatkowej AZS (wymóg ligi zawodowej – ustawa o kulturze fizycznej). W dniu 14.03.2005 r. zarejestrowano w rejestrze Przedsiębiorców

---

⁸³ Zbiory KU AZS AJD. Protokół OŚ AZS za lata 2001–2005.

⁸⁴ Opracowanie Wiesława Pięty wydane z okazji I Zjazdu Klubów Seniora AZS w Częstochowie 25–27.09.2008 r., „Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie 1945–2008”, Częstochowa 2008.

Krajowego Rejestru Sądowego AZS Częstochowa Sportową Spółkę Akcyjną⁸⁵. W sezonie 2007/2008 Radosław Panas miał do dyspozycji Piotra Wikę, Pawła Woickiego, Bartosza Janeczka, Wojciecha Gradowskiego, Krzysztofa Gierczyńskiego, Piotra Nowakowskiego, Krzysztofa Gacka, Brooka Billingsa, Andrzeja Stelmacha, Andrzeja Wrone, Krzysztofa Wierzbanowskiego, Roberta Szczerbaniuka i Phila Eathertona. W finale ligi ulegli Skrze Bełchatów i tym samym zdobyli szósty tytuł wicemistrza Polski⁸⁶. Wspaniałą grę potwierdzili zdobyciem pucharu Polski (w finale wygrali z Jastrzębskim Węglem). W kolejnym roku AZS zdobył piąte miejsce i pożegnał R. Panasa, którego zastąpił Grzegorz Wagner. Jego podopieczni Domex Tytan AZS wywalczyli również piąte miejsce. W 2012 r. w europejskich rozgrywkach pucharowych siatkarze dotarli do finału, w którym to po pokonaniu AZS Politechnika Warszawska (3:2) otrzymali Challenge Cup. W tej dekadzie dziewięciokrotnie zmieniali nazwę, począwszy od Galaxia Starter mBank AZS Częstochowa, Pama-pol, Wkręt-met, Domex Tytan, a skończywszy na Tytan AZS Częstochowa. Od sezonu 2012/2013 trenują i występują w Arenie Częstochowa. Aktualnie trenerem zespołu jest Michał Bąkiewicz (były zawodnik AZS Częstochowa, student WSP).

Sekcja tenisa stołowego AZS AJD w rozgrywkach państwowych posiadała cztery zespoły (ekstraklasa, I i II liga kobiet, I liga mężczyzn). Drużynę wzmocniono w 1999 r. Xu Jie (Chiny)⁸⁷. W tej dekadzie (Xu Jie, Paulina Narkiewicz, Yang Xin) dwukrotnie zdobyły tytuł drużynowego wicemistrza Polski (2004, 2005) i brązowe medale (2003, 2009, 2012) oraz sześciokrotnie puchar Polski (2001, 2003, 2004, 2005, 2006, 2013)⁸⁸. Należy odnotować też wywalczone cztery medale złote w Indywidualnych Mistrzostwach Polski (Paulina Narkiewicz, Xu Jie, Agata Pastor) i 18 medali w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski. W Pucharze Europy Nancy Evans rozegrano 45 spotkań w tym 31 zakończyło się wygraną tenisistek stołowych.

W latach 2007–2013 tenisistki stołowe startowały w Akademickich Mistrzostwach Europy, w których zdobyły 15 medali. W lipcu 2014 r. wzięły udział w II Europejskich Igrzyskach Studenckich w Rotterdamie (Holandia). AZS AJD był organizatorem 16-tu Festiwalu Tenisa Stołowego, w którym wzięło udział 2891 uczniów z klas I–IV. Działacze tenisa stołowego sprawdzili się przy organizacji XII Mistrzostw Europy Niesłyszących (2011) i mistrzostw Polski Niesłyszących (2010, 2011, 2012). W ostatnim piętnastoleciu wybitnymi tenisistkami stołowymi były Xu Jie, Paulina Narkiewicz, Agata Pastor, Anna Smykowska, Patrycja Molik, Weronika Walna.

---

⁸⁵ Statut Klubu Sportowego AZS Częstochowa Sportowej Spółki Akcyjnej z 2005 r. Alina Staniec, Działalność Klubu Sportowego AZS Częstochowa Sportowa Spółka Akcyjna w Pierwszej Dekadzie (2001–2010), praca magisterska obroniona w AJD w Częstochowie w 2011 r.

⁸⁶ „Gazeta Częstochowska” 2008, nr 42.

⁸⁷ Xu Jie (ur. 1982 r.) w AZS WSP występowała przez okres 6 lat (1999–2005), trzykrotna medalistka mistrzostw Europy, wystąpiła w Igrzyskach Olimpijskich w Pekinie.

⁸⁸ W. Pięta, Gramy dalej. 80-lecie Polskiego Związku Tenisa Stołowego, Częstochowa 2011.

Kadrę trenerską w tym okresie stanowili: Wiesław Pięta, Patryk Matuszewski, Jan Ślęzak, Dariusz Szlubowski oraz Jarosław Kamiński, Patryk Lebek, Miłosz Przybylik.

Strzelectwo sportowe utożsamiało się ze znamienitym trenerem wychowawcą – Wojciechem Ruszkowskim. Obecnie trenerami są Paweł Matyja i Alicja Ziaja. Wysoki poziom sportowy osiągnęła Alicja Ziaja (członkini kadry olimpijskiej w latach 2004–2014). Była ona mistrzynią świata oraz medalistką mistrzostw Europy i wielokrotną mistrzynią Polski (specjalizując się w karabinie sportowym)⁸⁹. Po trzydziestu latach Zarząd KŚ Strzelectwa Sportowego AZS, ze względu na brak środków finansowych na remont pozbył się strzelnicy przy ul. św. Andrzeja. Od 2012 r. ponownie w II lidze państwowej występują koszykarze AZS Politechniki. W 2010 r. przy AZS AJD reaktywowano sekcję podnoszenia ciężarów. Podopieczni Wiesława Pilisa i Waldemara Chwastowskiego szybko awansowali do I ligi (w sezonie 2013/2014 – zajęli 9. miejsce), a w sezonie 2014/2015 w ekstraklasie – 5. W krótkim czasie działalności tej sekcji do kadry Polski awansowały Sandra Spyra, Katarzyna Opalska i Katarzyna Barańska. Brązowym medalistą Polski w wadze 88 kg został Łukasz Grela. Wspomniany Ł. Grela był drugi w pucharze Polski (Polkowice). W Tbilisi – stolicy Gruzji w rozegranych mistrzostwach Europy znakomity wynik sportowy osiągnął Łukasz Grela, w dwuboju (94 kg) zdobył czwarte miejsce, a w rwaniu został sklasyfikowany na miejscu trzecim⁹⁰. W czterech ostatnich Uniwersjadach (2009 – Belgrad, 2011 – Shenzhen, 2013 – Kazań, 2015 – Gwangju) wystąpili: A. Pastor, Katarzyna Ślifirczyk – tenis stołowy, Karolina Gajos – badminton, Ł. Grela – podnoszenie ciężarów.

Okres pierwszej i drugiej dekady XXI wieku wpłynął na wzrost osiągnięć sportowych (medale mistrzostw Polski, akademickich mistrzostw Europy, zdobycie pucharu Polski oraz udział w rozgrywkach europejskich). W ostatnich latach odnotowano znaczący spadek liczby członków i aktywności Klubów Uczelnianych AZS w szkołach prywatnych. AZS zaproponował studentom Częstochowy udział w nowych formach aktywności fizycznej. Poprzez Akademicki Związek Sportowy zintegrowano środowisko akademickie Częstochowy. Rektorzy częstochowskich uczelni corocznie rozpoczynali zmagania ADSiK – turniejem rekreacyjnym rektorów. (Pojawiły się koszulki i filizanki z napisem „Uniwersytet Częstochowski”). W sekcjach wyczynowym w I dekadzie XXI w nazwie AZS Częstochowa pojawili się tytularni sponsorzy (po nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym z 2004 r. studentów wsparto stypendiami ministra, rektora za wyniki w sporcie) klubu. Kontynuowano politykę zatrudniania w AZS młodych sportowców w Częstochowie, którzy podejmowali studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej lub Politechnice Częstochowskiej. W końcu pierwszej dekady XXI wieku w polskim sporcie pojawiły się problemy finansowe spowodowane brakiem sponsorów na rynku. Problemy te przełożyły się na wyniki bądź tymczasowe zawieszenie, a nawet likwidację sekcji sportowych. W piłce siatkowej i tenisie stołowym znaczącą rolę odgrywali

---

⁸⁹ Zbiory Alicji Ziaja. Zestawienie wyników 2008–2014.

⁹⁰ „Sport” 2015 z dnia 19 kwietnia.

sportowcy zagraniczni wywodzący się z Chin i USA. Szkoda, że w działalności AZS SSA zaniechano wypróbowanego modelu kształtowania osobowości młodego sportowca związanego z karierą dwutorową polegającą na łączeniu studiów z uprawianiem sportu wychowawczego. Tradycje i integracje pokoleniową AZS podtrzymuje jeden z najlepiej działających Klubów Seniora w Polsce pod przewodnictwem Mieczysława Hrehorowa (Członka Honorowego AZS). W ostatnim okresie wiele się zmieniło w działalności AZS (kontraktowi zawodnicy nie są związani z uczelniami i nie integrują się ze środowiskiem studenckim, a tym samym z barwami AZS, słabnie poziom sportowy w uczelniach prywatnych, maleje liczba członków, hale sportowe świecą pustkami, uczelnie ograniczają liczbę zajęć z wychowania fizycznego, zamiera status działacza społecznego, na wartości straciły ligi międzyuczelniane). Częstochowski AZS to uznany znak jakości, w roku jubileuszowym doczekał się opracowania muzycznego hymnu klubowego. Organizację Środowiskową AZS Częstochowa w latach 1999–2015 we władzach centralnych (Zarząd Główny AZS, Główna Komisja Rewizyjna, Główny Sąd Koleżeński) reprezentowali Wiesław Pięta (1999–2009), Grzegorz Lipowski, Andrzej Szewiński (2009–2015), Grażyna Papaj (2000–2015). Mieczysław Hrehorów (2004–2005). AZS Częstochowa jest reprezentowany w Radzie Sportu przy Prezydencie Miasta Częstochowy oraz w Zarządach Polskiego Związku Piłki Siatkowej, Tenisa Stołowego i Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

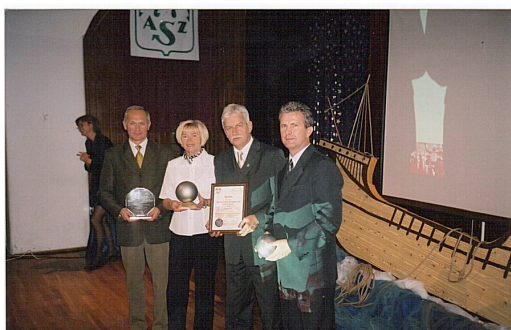
*Delegaci środowiska częstochowskiego (1999)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Prezisi częstochowskich klubów sportowych
i uczelnianych (2001)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Zjazd ZG AZS (2003)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

Centralna Inauguracja Roku
Akademickiego (2002)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Pracownicy dydaktyczno-naukowi
SWFiS i IKF (2001)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Wmurowanie aktu pod budowę ACS (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

T. Socholik, S. Gliński
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

M. Hrehorów (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Prezydent RP – Bronisław Komorowski,
W. Pięta (2014)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

A. Szewiński – prezes AZS SSA,
W. Pięta (2005)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

*WSD Częstochowa Mistrzowie Polski
Wyższych Seminarium Duchownych
w tenisie stołowym (2003)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*60-lecie AZS (A. Pięta, G. Lipowski,
Arcybiskup S. Nowak, M. Hrehorów,
JM Rektor WSD ks. dr W. Kowalik (2005)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Obchody 55-lecia AZS, Klub Seniora (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*2004 – Mecz towarzyski zespołów studenckich
Bersheva (Izrael) – WSP
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*JM Rektor WSP prof. Ryszard Szwed,
Prezes ZG AZS dr Marek Konopczyński
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Wicemistrz Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Krzysztof Kawęcki, M. Hrehorów,
S. Ziółkowski (mistrz olimpijski),
M. Konopczyński
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Maria Krowicka, W. Pięta (prezes OŚ AZS)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*A. Gołaszewski, S. Gliński
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Siatkarze AZS Częstochowa (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*2003 Spotkanie w MEN w sprawie budowy ACS
W. Pięta, Minister MEN – K. Łybacka,
Polak (poseł na Sejm)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*1999 - turniej piłki siatkowej
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

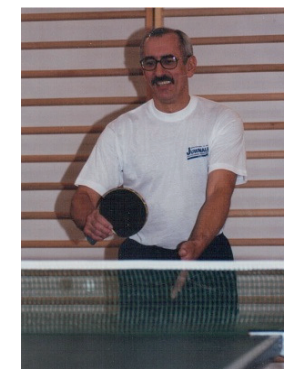
*WSD – Mistrzowie w unihokeju (2003)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

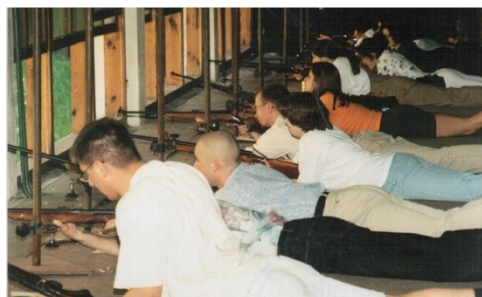
*Konkurs rektorów (dr Dziewiątkowski,
prof. J. Kasperczyk, dr J. Mizgalski,
prof. W. Gworys, ks. G. Zabłocki)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Zwycięzcy turnieju tenisa stołowego
w grze podwójnej T. Openchowski,
P. Matuszewski (2004)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*JM Rektor PCz – prof. Janusz Szopa (2004)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Akademicki Dzień Sportu i Kultury -
Akademiczne Mistrzostwa Częstochowy
w strzelectwie sportowym (2002)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Akademicki Dzień Sportu i Kultury.
Od prawej S. Podobiński
Dyktando o tematyce sportowej (2003)
Źródło: Zbiory Stanisława Podobińskiego*

*S. Podobiński z laureatkami
„Dyktanda Sportowego” 2002
Źródło: Zbiory Stanisława Podobińskiego*

Turniej piłki siatkowej pracowników (2001)
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

2001 – WSHiT medaliści akademickich
 mistrzostw Częstochowy w trójboju siłowym
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

2003 - mistrzostwa studentów w armwrestingu
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

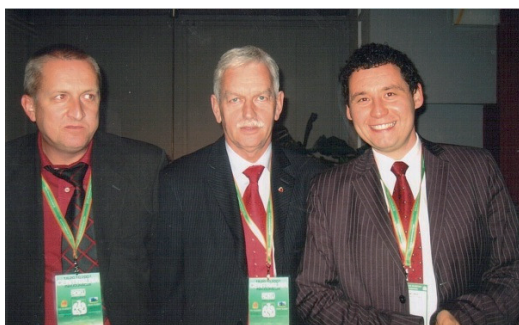
2005 IV AMCz
 Tomasz Helman (2), Maciej Kaleciński (1),
 Tomasz Kweczke(3)
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Dorota Dudek, Anna Szyszka (1),
 Izabela Śliwoń (2), Weronika Koch (3),
 Waldemar Koszek (prezes AZS WSHiT)
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Otwarcie siłowni KU AZS WSHiT (2002)
 W. Pięta, prof. W. Gworys (Rektor WSHiT)
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

2007 Prezesi KU AZS: Maciej Zajęcki (WSL),
W. Pięta (AJD), T. Jaworek (WSZ)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w biegach
przełajowych – Olsztyn 2004
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Tomasz Chudy, Tomasz Jaworek,
W. Koszek, Ł. Dybowski
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Medalistki MPSzW
AJD Częstochowa
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Medaliści MP
uczelnii pedagogicznych
w biegach przełajowych (2004)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

I Krajowy Zjazd Klubów Seniora AZS w Częstochowie – ACS (2009)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

XXIX Zjazd ZG AZS (2014)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

CISRA – Katowice 2014.
Martyna Klekot – Akademicka Mistrzyni Świata
w kolarstwie szosowym, W. Pięta
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Igrzyska Olimpijskie – Pekin 2008
E. Dederko (była członkini
zarządu AZS WSP), W. Pięta
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Igrzyska Olimpijskie – Pekin 2008
Xu Jie, W. Pięta
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Mistrzyni Polski Paulina Narkiewicz (2004)
Źródło: Zbiory Polski Związek Tenisa Stołowego

AZS WSP Zdobywcą pucharu Polski (2001)
Źródło: Zbiory Sławomira Glińskiego

*AZS WSP podczas meczu pucharowego w Sankt Petersburg (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Wicemistrz Polski (2004)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Paulina Narkiewicz
- puchar Polski (2004)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Wicemistrz Polski,
zdobywca pucharu Polski (2005)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Anna Smykowska - zwyciężczyni
Polska TOP 12 Kobiet
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*X Festiwal Tenisa Stołowego (2003)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Xu Jie, W. Pięta (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Xu Jie – mistrzyni Polski (2005)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Weronika Walna (brązowy medal IMP)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Anna Pięta, W. Pięta,
Aleksandra Pięta (2000)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*AZS w I lidze (1999)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*I liga kobiet (1999)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

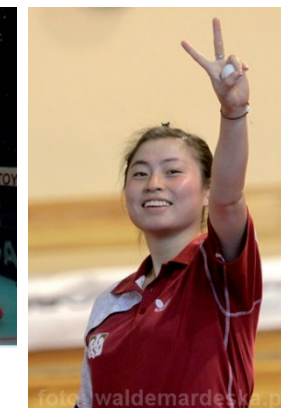
Mistrzostwa Polski WSD
w tenisie stołowym (1999)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Marta Gołota
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Fot. Paweł Pięta (2007)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Shang Jing Yi (2012)
Źródło: Zbiory W. Deski

Mistrzyni Polski w grze podwójnej
A. Pastor, A. Lipińska-Janda
(Sosnowiec 2010)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Brązowy medal DMP (2009)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Brązowy medal DMP (2012)
Źródło: Zbiory Waldemara Deski

AZS – brązowy medal (2000)
Źródło: Zbiory Andrzeja Gotaszewskiego

Wicemistrzowie Polski – 2001
Źródło: Zbiory Andrzeja Gotaszewskiego

Wicemistrzowie Polski – 2002
Źródło: Zbiory Andrzeja Gotaszewskiego

Wicemistrzowie Polski (2003)
Źródło: Zbiory Andrzeja Gotaszewskiego

Brązowi medaliści mistrzostw Polski (2004)
Źródło: Zbiory Andrzeja Gotaszewskiego

Brązowi medaliści mistrzostw Polski (2005)
Źródło: Zbiory Andrzeja Gotaszewskiego

Obchody 55 lecia AZS
(zespoł z lat 70-tych
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Plus liga (2010)
Źródło: Zbiory AZS SSA Częstochowa

AZS z Pucharak CEV (2012)
Źródło: Zbiory AZS SSS Częstochowa

Mecz I ligi (Hala Poloni – 1994)
Źródło: Zbiory Waldemara Deski

Największa impreza masowa w Polsce
X Festiwal (2004)
Źródło: Zbiory Waldemara Deski

60 lat AZS, 45 lat sekcji piłki nożnej – Sala Politechnik (2005)
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

40-lecie sekcji piłki nożnej AZS (2011)
 Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Szymon Rynkiewicz (pierwszy z lewej)
 AZS Politechnika Częstochowska
 Źródło: Zbiory Waldemara Deski

II Liga AZS Politechnika (2015)
 Źródło: Zbiory Janusza Sośniaka

AZS Politechnika Częstochowska (2015)
 Źródło: Zbiory Waldemara Deski

Siatkarki Wulkan AZS w Serii A (2002)
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka

Obuchowska, Mortka, Farkowska (2001)
Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka

AME w koszykówce – 2006
Politechnika Częstochowska
Źródło: Zbiory Ryszarda Janasa

Alicja Ziaja (2008)
Źródło: Zbiory Alicji Ziaja

Monika Rycharska, Alicja Ziaja, Wojciech Ruszkowski (2009)
Źródło: Zbiory Alicji Ziaja

Mistrzynie świata. Od lewej Alicja Ziaja (2010)
Źródło: Zbiory Alicji Ziaja

*AME w tenisie stołowym (Ostrawa 2007), AJD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*AME (Latina 2008), tenis stołowy AD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*AME – (Nisz 2009), tenis stołowy AJD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*AME (Kazan 2010), tenis stołowy AJD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*AME (Zonguldak 2013), tenis stołowy AJD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*AME (Warszawa 2013), siatkarze AJD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

AME w tenisistki AJD (Poznań 2007)
 Źródło: Zbiory Jerzego Maruszczyka

AME (Hamburg 2009), siatkarki Politechniki
 Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka

AME (Warszawa 2010), siatkarki Politechniki
 Źródło: Zbiory Jana Majkusiaka

Sandra Spyra - brązowa medalistka Młodzieżowych Mistrzostw Europy (2011)
 Źródło: Zbiory Sandry Spyry

Łukasz Greli - akademicki mistrz świata (2014)
 Źródło: Zbiory Łukasza Greli

Sztangiści AZS AJD (2010)
 Źródło: Zbiory Łukasza Greli

*Dawni sztangiści AZS,
W. Pilis, Z. Bojakowski (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Sztangiści AZS AJD podczas treningu (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Łukasz Grela – brązowym medalistą mistrzostw Europy
w rwaniu (2015)
Źródło: Zbiory Łukasza Greli*

*Dominik Kwapisz (AMŚ –2014)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Debiut sztangistów w ekstraklasie (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Bogdan Mokranowski (były zawodnik AZS,
sędzia Międzynarodowy (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Sportowcy AZS WSP podczas jubileuszu (2003)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Wystawa z okazji 30-lecia AZS WSP,
biblioteka WSP (2003)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Maria Krowicka, Jubilat M. Hrehorów,
W. Pięta (2014)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Prezysi AZS AJD z lat 1973–2015
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Michał Wieczorek (AZS WSD),
Tomasz Jaworek (AZS WSZ)
Źródło: Zbiory Dariusza Fiuty*

70 lat AZS, Jasna Góra
Źródło: Zbiory
M. Hrehorowa

„Azetesiacy” podczas apelu jasnogórskiego
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa

Pamiątkowa fotografia AZS
z Arcybiskupem Seniorem i przeorem Matuszewskim (2015)
Źródło: Zbiory M. Hrehorowa

Goście zaproszeni na Akademię Jubileuszową (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Tort jubileuszowy podarowany
przez WSS „Spotem” Częstochowa
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

*R. Panas, Z. Dziubczyk, T. Zaleski, A. Żeleźniak,
J. Ślęzak, prof. Z. Bąk, prof. M. Nowicka-Skowron,
J. Majkusiak, prof. W. Pilis
Wyróżnieni trenerzy 70-lecia
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*P. Pięta, A. Ziąja, W. Kustra, A. Czerwik,
P. Gruszka, P. Narkiewicz, A. Stelmach
- najlepsi zawodnicy 70-lecia AZS
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*JM Rektor Politechniki
prof. M. Nowicka-Skowron,
Prezes ZG AZS - prof. M. Rocki
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Członkowie ZG AZS
w Bibliotece Jasnogórskiej (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*R. Adamczyk, W. Pięta, M. Hrehorów,
J. Szyma, J. Haszcz
- członkowie komitetu organizacyjnego
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Spotkanie pokoleń
Złote Arkady (2015)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*„AZS w Alei”, JM ks. dr Andrzej Przybylski
R. Adamczyk, M. Hrehorów
z uczestnikami turnieju piłki siatkowej
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Pokaz gry w tenisa stołowego A. Pięty
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Reprezentacja WSD w piłce siatkowej
z wolontariuszkami
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Pokaz podnoszenia ciężarów
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*W. Pięta, M. Mikołajczyk
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

*Wolontariusze projektu „AZS w Alei”
(studenci AJD)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty*

Janusz Haszcz
(organizator imprezy „AZS w Alei”)
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

W. Pięta, M. Hrehorów, R. Krywult
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Mecz piłki siatkowej AZS WSD – CS PSP
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Żongluje wicemistrz świata
– A. Franc
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Dariusz Stanicki – gwiazda
sportowa projektu „AZS w Alei”
Źródło: Zbiory W. Pięty

Brama na placu Biegańskiego
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Wystawa prac Agnieszki Zawadzkiej
– studentki AJD
Źródło: Zbiory Wiesława Pięty

Zakończenie

Sport akademicki w Częstochowie rozwijał się przy dużym wsparciu państwowych i prywatnych uczelni. Akademicki Związek Sportowy zakładali dwudziestolatkowie, słuchacze akademickich kursów w 1945 r. Rozwój sportu akademickiego był wspierany przez grono społeczników wywodzących się z uczelni częstochowskich. W poszczególnych okresach w działalności stowarzyszenia pojawiały się indywidualności, które nakreślały kierunek aktywności sportowej bądź organizacyjnej.

Oblicze częstochowskiego akademickiego sportu kształtowali studenci. Do Częstochowy, z różnych stron Polski przyjechali i przyjeżdżają maturzyści na studia do Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej, Wyższej Szkoły Ekonomicznej, Szkoły Inżynierskiej, Politechniki Częstochowskiej, Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Akademii im. Jana Długosza, a wyjechali i będą wyjeżdżać z dyplomem inżyniera, magistra i tytułem akademickiego mistrza Częstochowy, mistrza Śląska, akademickiego mistrza Polski Politechnik czy WSP, mistrza Polski, Europy a nawet i świata. W ich kolekcjach znajdują się również wywalczone medale w Akademickich Mistrzostwach Europy, świata i Uniwersjadach. Znaczną część tych sportowych idoli w Częstochowie założyła rodziny, pobudowała domy. Tu w Częstochowie trafili na wspaniały klimat, jaki panuje w AZS od 1945 r., a tworzyła go m.in. społeczność akademicka, władze miasta, a przede wszystkim mieszkańcy Częstochowy.

Akademicki Związek Sportowy ma największy krajowy i międzynarodowy dorobek medalowy ze wszystkich klubów sportowych w Częstochowy. Na przełomie ostatniej dekady XX i pierwszych dziesięć lat XXI potwierdził to wynikami sportowymi (Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa świata i Europy, Mistrzostwa Polski Seniorów, Młodzieżowców, Juniorów i Kadetów

Działacze akademicy byli zaangażowani w odbudowę przedwojennego sportu w Częstochowie oraz w organizację struktur dyscyplin okręgowych związków sportowych (do lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku dotyczyło to województwa kieleckiego).

W piątej dekadzie XX w. zrzeszenie utraciło osobowość prawną, w zamian otrzymały koła AZS na poszczególnych latach w SI i WSE. Rozpoczęto współzawodnictwo w zdobywaniu odznak sprawności fizycznej. W sporcie wyczynowym postawiono na hokeistów na trawie, którzy w niedługim czasie awansowali do pierwszej ligi. Wtedy wszyscy członkowie zarządu byli na płatnych etatach, po 1957 r. do pracy w AZS powrócili działacze z czasów przed 1949 r. Odzyskano osobowość prawną i znaczącą pomoc organizacyjno-finansową z Politechniki Częstochowskiej. AZS stał klubem wielosekcyjnym z II-ligową koszykówką. W latach siedemdziesiątych poprzedniego wieku odnotowano nieudaną próbę połączenia sportu szkolnego z akademickim. W klubie pojawiły się etaty w zakładach pracy. W II ligach występowali siatkarze i tenisiści stołowi. W ósmej dekadzie ubiegłego wieku sportowcy akademicy

awansowali do najwyższych lig państwowych (piłka siatkowa i tenis stołowy kobiet). Wtedy w sporcie akademickim Częstochowy dominowała już Wyższa Szkoła Pedagogiczna. Ostatnie dziesięciolecie minionego wieku to czas transformacji ustrojowej, który uznano za złotą dekadę AZS (tytuły mistrza Polski w strzelectwie sportowym, w piłce siatkowej, tenisie stołowym oraz debiut w pucharach europejskich). W nazwie sekcji wyczynowych pojawili się sponsorzy. Wraz z likwidacją województwa częstochowskiego odpadło znaczące źródło współfinansowania sportu akademickiego. Corocznie w Akademickim Dniu Sportu i Kultury uczestniczyło ponad 1000 studentów.

W pierwszej dekadzie XXI w. we wszystkich uczelniach częstochowskich powołano kluby uczelniane AZS. Sekcja piłki siatkowej została sportową spółką akcyjną. Na uczelniach pojawiły się stypendia sportowe. W latach 2010–2015 nastąpiła stagnacja w sporcie akademickim, wymagania związane z przyjęciem ustawy o sporcie (ligi zawodowe) zmusiły kluby akademickie do kontraktowania zawodników, co spowodowało znacząco zmniejszenie się liczby studentów w sporcie wyczynowym (gry zespołowe). Odpowiedzialność za finansowanie sportu akademickiego przejęli sponsorzy wywodzący się z miejscowego biznesu oraz ZG AZS poprzez Akademickie Centra Szkolenia Sportowego i miasto Częstochowa.

Atmosfera tamtych lat i hal sportowych (Pułaskiego, Politechniki oraz Polonii i auli WSP) oraz jej uczestników na stałe wpisała się do najważniejszych wydarzeń w historii miasta Częstochowy.

Częstochowski AZS był ważnym ogniwem promującym uczelnie. Miał istotny wpływ na budowę uczelnianej bazy sportowej (Klub Politechnik, Akademickie Centrum Sportowe). Kształtował się wspólnie z całym sportem akademickim w Polsce i jak on nawiązywał do poszczególnych okresów dziejów Ludowej Polski i III RP. Za pośrednictwem AZS, studenci mieli możliwość poznania nowych dyscyplin sportowych (tenis stołowy, podnoszenie ciężarów, strzelectwo sportowe, futsal, streetbasket, joga, areobic, unihokej, żeglarstwo, armwresting).

Akademicki Związek Sportowy wspólnie z Zrzeszeniem Studentów Polskich, Niezależnym Zrzeszeniem Studentów, Związkiem Socjalistycznym Młodzieży Polskiej oraz Radami Mieszkańców Domów Studenta przyczynił się do popularyzacji turystyki i rekreacji (jeździectwo, rajdy piesze, rowerowe, motocyklowe, nurkowanie, narciarstwo alpejskie, szóstki piłkarskie).

Ważną rolę AZS odegrał w kształceniu instruktorów (tenis stołowy, podnoszenie ciężarów) i sędziów (piłki siatkowej, piłki koszykowej i tenisa stołowego) oraz akademickiego organizatora sportu. Absolwenci tych kursów prowadzą dzisiaj zespoły pierwszoligowe, sędziują w mistrzostwach świata i Europy. Cechą charakterystyczną sportowców AZS w latach 1945–1980 była ich wszechstronność, gdyż uprawiali równocześnie wiele dyscyplin sportowych. Wraz ze stopniowym profesjonalizowaniem sportu polskiego następowała specjalizacja wymuszona zbyt dużym obciążeniem czasowym związanym z uprawianiem określonej dyscypliny. Donio-

słą rolę w sporcie krajowym odgrywa wyczyn, który kreował studentów na wybitnych ludzi, reprezentantów Polski. Przez wiele lat w sporcie akademickim przestrzegano idei amatorstwa.

Sport, rekreacja i turystyka kształtowały wśród studentów wartości uniwersalne (uczciwość, życzliwość, sprawiedliwość, współistnienie w zespole) oraz zaspokojenie potrzeb związanych z aktywnością fizyczną. Bycie zawodnikiem częstochowskiego AZS to powód do dumy i utożsamianie się z gryfem, hymnem, barwami, a przede wszystkim z historią stowarzyszenia sportowego. Sport nobilitował studenta w najbliższym otoczeniu, a wywodzący się ze środowiska AZS do dzisiaj są sympatykami tego stowarzyszenia.

Istotnym elementem życia sportowego Częstochowy była współpraca organizacyjna oraz szkoleniowa i sportowa AZS z klubami częstochowskimi (spotkania towarzyskie, wspólne konsultacje, zgrupowania, bezpłatne użyczenie obiektów i zawodników). Akademicki Związek Sportowy prowadzi działalność nieprzerwanie od 1945 r. Kontynuowano ją w różnych okresach społeczno-ekonomicznych Polski Ludowej i III RP.

Siłą częstochowskiego AZS jest jego solidna pozycja w polskim sporcie, polskich związkach sportowych: piłki siatkowej, tenisa stołowego, podnoszenia ciężarów, strzelectwa sportowego oraz w Polskim Komitecie Olimpijskim i Polskim Związku Sportu Niepełnosprawnych.

Historia AZS jest częstym tematem prac licencjackich i magisterskich oraz wydawnictw jubileuszowych i monografii dotyczących dyscyplin sportowych.

Conclusion

Academic Sport in Czestochowa developed with the strong support of state and private universities. Academic Sports Association was founded by twenty year old students of academic courses in 1945. The development of academic sport was supported by a group of community workers coming from universities in Czestochowa. In particular active periods of the association there were certain individuals have outline the direction of the sport and organization activity.

The face of Czestochowa's academic sport was shaped by students. Secondary school grauates, from different parts of Poland, have come and still are coming to Czestochowa to study at the Higher School of Administration and Economics, School of Economics, School of Engineering, University of Czestochowa, College of Teachers, College of Education and the Academy of Jan Dlugosz, and they left and will leave with an engineering degree, master's degree and academic title of master of Czestochowa, a master of the Silesian University of Technology, academic master's or WSP masters , Polish champion, Europe and even the world. In their collections one will also find won medals at the Academic Championship of Europe, The World Championships University Championships. A significant part of these sporting heroes have also stayed here with their families and built their own houses. Here in Czestochowa they have found a wonderful atmosphere that prevails in AZS since 1945 and it was formed by academic community, city government, and especially the inhabitants of Czestochowa.

Academic Sports Association is the largest national and international medal achievement of all sports clubs in Czestochowa. At the turn of the last decade of the twentieth century and first ten years of the twenty first century, AZS Czestochowa have confirmed this through the results of sporting events (Olympic Games, World Championships and European Championships, Polish Seniors Championships, Young Riders, Juniors and Cadets).

Academic activists were involved in the pre-war reconstruction of sport in Czestochowa and in the organization of structures of disciplines in the district sports associations (until the fifties of the last century it concerned the region of Kielce).

In the fifth decade of the twentieth century, the union had lost its legal authority and in return the clubs of AZS had received it for individual years in the SI and WSE. Competition had started in gaining physical fitness badges. In elite sport, hockey on the grass was a priority who soon were promoted to the first division. Then, all of the board members were in paid full-time jobs and after 1957 former workers of AZS from 1949 had returned. The legal authority was then recovered along with significant organizational and financial assistance from the Technical University of Czestochowa. AZS became the club with various sport sections with II-league

basketball. The seventies, of the previous century, saw an unsuccessful attempt to connect school sport with academic sport. In the club, vacancies in the workplace had made an appearances. Second leagues were represented by volleyball and table tennis players. In the eighth decade of the last century, university athletes ha advanced to the highest leagues of state (volleyball and table tennis for women). By then, academic sport of Czestochowa was dominated by Czestochowa Pedagogical University. The last decade of the last century was a time of political transformation, which was considered a gold decade of AZS (Polish titles in shooting sports, volleyball, table tennis and debut in the European Cup). In the competitive sections, sponsors had started to appear. With the liquidation of the Czestochowa province fell off a significant financial source of co-academic sport. Every year the Academic Day of Sports and Culture was attended by over 1,000 students.

In the first decade of the twenty-first century, all schools in Czestochowa, clubs of AZS have been appointed. A volleyball team has become a sport joint-stock company. Athletic scholarships have been introduced. In the years 2010–2015 there has been a stagnation in sport academic requirements related to the adoption of the law of sport (professional league) clubs forced the university to contract players, which resulted in a significant decrease in the number of students in competitive sports (team games). The responsibility for the financing of academic sport was taken by the sponsors who derived from the local business and ZG AZS by the Academic Sports Training Centres and the city of Czestochowa .

The atmosphere of those years and sports halls (Pulaski, Technical University and the Diaspora and the auditorium of WSP) and its participants, has permanently inscribed in the most important events in the history of the city of Czestochowa

AZS of Czestochowa was an important link in promoting the university. It had a significant impact on the construction of university sports facilities (University of Technology Club, the Academic Sports Centre). It has evolved along with the whole academic sport in Poland and in the same way it has alluded to the different periods of the history of Polish People's Republic and the Third Republic. Through AZS, the students had the opportunity to learn new sports (table tennis, weightlifting, shooting sports, futsal, street basket, yoga, training, floorball, sailing, arm-wrestling).

Academic Sports Association in cooperation with the Polish Students' Association , the Independent Association of Students, the Association of Polish Socialist Youth and Student Councils home residents helped to popularize the tourism and recreation (horse riding, rallies on foot, bicycle, motorcycle, scuba diving, alpine skiing, six football games).

AZS played an important role in the training of coaches and instructors (table tennis, weightlifting) and judges (volleyball, basketball and table tennis) and academic organizers of the sport. Graduates of these courses are team leader in the first leagues today, judging the world and European championships. A characteristic feature of atopic dermatitis athletes in the years 1945–1980 was their

versatility, as they had practiced a lot of sports at the same time. With the gradual professionalization of Polish sport, it was followed by specialization which forced to excessive load of time associated with practicing a particular discipline. Important role in the national sport plays a feat that had a goal to create students to be outstanding people, representatives of Poland. For many years, in academic sport, the idea of amateurism was respected.

Sport, recreation and tourism developed, amongst the students, some universal values (honesty, kindness, justice, team coexistence) and satisfied their the needs for physical activity. Being a player AZS Czestochowa is a pride and identification with a griffin, anthem, colours, and above all, the history of the sports association. Sports ennobled each student in a close vicinity, and a student which stems from AZS environment, is until today, a sympathizer of the association.

An important element of sports life of Czestochowa was an organizational collaboration and training of AZS Czestochowa with Czestochowa's sports clubs (social meetings, joint consultations, grouping, free lending facilities and competitors). Academic Sports Association operates continuously since 1945. It was continued at different socio – economical periods of Polish People's Republic and the Third Republic.

The strength of the AZS Czestochowa lies in its solid position in the Polish sport and Polish sports associations such as volleyball, table tennis, weightlifting, shooting, Polish Olympic Committee and the Polish Deaf Sports Association.

The history of the AZS is a common theme in undergraduate and graduate work and jubilee publications as well as monographs focused on sports.

Bibliografia

I. ZRÓDŁA ARCHIWALNE

Archiwum Akt Nowych w Warszawie

Zespół akt Głównego Komitetu Kultury Fizycznej 1953–1959, 1960–1978

Zespół akt Polskiej Federacji Sportu w Warszawie (1973–1978)

Archiwum Dokumentacji Mechanicznej Warszawa

Fotografie dotyczące tenisa stołowego

Archiwum Zakładowe Urzędu Miejskiego w Częstochowie

AZS – Zarząd Środowiskowy 1980–1992, sygn. ST 4120/3

Archiwum Politechniki Częstochowskiej

Akta osobowe studentów Wyższej Szkoły Ekonomicznej i Wyższej Szkoły Inżynierskiej

Archiwum Zarządu Głównego AZS

Sprawozdania, albumy, czasopisma, monografie

Centralne Archiwum Wojskowe w Warszawie Rembertowie

Akta Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego Przynależności Wojskowej

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Sprawozdania z działalności AZS, fotografie dotyczące tenisa stołowego, albumy okolicznościowe

Zbiory Mieczysława Gordona

Wycinki prasowe, zdjęcia, medale, legitymacje,

Zbiory Mieczysława Hrehorowa

Wycinki prasowe, zdjęcia, legitymacje, wydawnictwa

Zbiory Mirona Gospodarka

Wycinki prasowe, dzienniki zajęć, zdjęcia

Zbiory Włodzimierza Ociepy

Zdjęcia

Zbiory Jerzego Omańskiego

Wycinki prasowe, zdjęcia, legitymacje

Zbiory Mieczysława Pięty

Wycinki prasowe, statystyki sędziowskie z lat 1973–1989

Zbiory Wiesława Pięty

Wycinki prasowe KU AZS AJD 1975–2014, opracowania statystyczne DMP, IMP, AMS, AME, AMP, współzawodnictwa PZTS i MEN, fotografie, programy

Zbiory Jana Szymy

Wycinki prasowe, fotografie

II. ŹRÓDŁA OGŁOSZONE DRUKIEM

1. Programy

All Stars, Częstochowa 1989.

AZS Częstochowa, Mistrz Polski 1990.

AZS Yawał Częstochowa, 1993/1994.

AZS Yawał Częstochowa, 1995/1996.

AZS Yawał Częstochowa, 1996/1997.

AZS Yawał Częstochowa, 1997/1998.

XIII Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1986.

XIV Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1988.

XV Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1990.

XVI Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1992.

XVII Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1994.

XVIII Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1996.

XIX Edycja Mistrzostw Szkół Wyższych, Warszawa 1998.
Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 1995.
II Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 1996.
III Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 1997.
IV Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 1998.
V Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 1999.
Info-ping. Coupe Europe Nancy Evans, Mondeville 1998.
Międzyokręgowe Zawody Konne, Akademicki Klub Jeździecki, Częstochowa 1972.
Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej, Częstochowa 1997.
IV Mistrzostwa Polski Uczelni Technicznych w Lekkiej Atletyce, Częstochowa 1967.
VIII Mistrzostwa Polski Politechnik w piłce nożnej, Częstochowa 1976.
IX Mistrzostwa Polski Wyższych Szkół Pedagogicznych i Filii Uniwersytetów w piłce siatkowej kobiet, Częstochowa 1978.
X Mistrzostwa Polski Wyższych Szkół Pedagogicznych i Filii Uniwersytetów w tenisie stołowym, Częstochowa 1979.
XII Akademickie Mistrzostwa Polski WSP i Filii Uniwersytetów w piłce nożnej Częstochowa, 1983.
XIX Akademickich Mistrzostw Polski WSP i Filii Uniwersytetów w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn pod patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Częstochowy, Częstochowa 1998.
Puchar Europy w piłce siatkowej, Częstochowa 1995.
Puchar Europy w piłce siatkowej, Częstochowa 1996.
Puchar Europy Konfederacji CEV, Częstochowa 1996.
Puchar Polski, Częstochowa 1998.
I Ogólnopolskie Zawody Studenckie – Memoriał mjr. Jana Wrzoska, Częstochowa 2–5.04.1998.
Yawal Jurajska AZS Bank Częstochowa – sezon 1998/99, Częstochowa 1998.
Year Book Season 1999/2000, Galaxia Jurajska AZS Bank Częstochowa, Częstochowa 2000.
VI Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2000.
VII Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2001.

VIII Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2002.
IX Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2003.
X Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2004.
Pamapol Domex AZS Częstochowa 2004/2005, Częstochowa 2004.
XI Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2005.
Informator IMP w Zawierciu z 2006.
XII Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2006.
Wkręt –Met Domex AZS Częstochowa. Sezon 2006/2007, Częstochowa 2006.
XIII Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2007.
XIV Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2008.
XV Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2009.
Memoriał Arkadiusza Gołasia, Częstochowa 2009.
XVI Festiwal Tenisa Stołowego pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy, 2010.
25 Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym, Częstochowa 2013.

2. Sprawozdania

Działalność ZG AZS w latach 2005–2007. Referat sprawozdawczo-programowy na XXII Zjazd AZS, Poznań 2007.
Komunikat I Akademickich Mistrzostw Europy w tenisie stołowym, 2007.
Materiały z IX Zjazdu ZG AZS, Warszawa 1976.
Materiały na XVI Zjazd Akademickiego Związku Sportowego, Warszawa 1995.
Materiały na IV Sejmik Akademickiej Kultury Fizycznej, Wrocław 2006.
Referat sprawozdawczo-wyborczy na XVIII Zjazd AZS, Warszawa 1999.
Sprawozdanie z działalności AZS w latach 1964–1965, Warszawa 1965.

3. Statuty

Statut Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie 1947.

Statut Akademickiego Związku Sportowego – Klub w Częstochowie 1958.

Statut Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie (1994).

Statut Organizacji Środowiskowej AZS Częstochowa 2000.

4. Kroniki

Kronika AZS Częstochowa 1945–1970.

Kronika Klubu Seniora AZS Częstochowa.

Kronika z Obchodów 70-lecia AZS Częstochowa.

Kroniki Polskiego Sportu z lat 2000–2013.

Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70-lecia AZS Częstochowa.

5. Roczniki

Godek A., Falewicz R.: Rocznik sportowy 2001, Poznań 2002.

Godek A., Falewicz R.: Rocznik sportowy 2002, Poznań 2003.

Godek A., Falewicz R.: Rocznik sportowy 2003, Poznań 2004.

6. Wydawnictwa Jubileuszowe

Kupczyk Stanisław, Pięta Wiesław, X lat Klubu Uczelnianego AZS Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, Częstochowa 1983.

Pięta Wiesław, Trzydziestolecie AZS WSP Częstochowa, Częstochowa 2003.

Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie 1945–2008, Częstochowa 2008.

Hrehorów Mieczysław, AZS Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej. Pionierski Klub Częstochowy. Wspomnienia, Częstochowa 2008.

Hrehorów Mieczysław, Kucharski Artur, 40 lat Klubu Seniora AZS Częstochowa, Częstochowa 2010.

Hrehorów Mieczysław, Kucharski Artur, 45 lat Klubu Seniora AZS Częstochowa, Częstochowa 2015.

7. Czasopisma

- „Akademicki Przegląd Sportowy” 1960–1962, 1968–1969, 1981–1983, 1989–1991, 1995–2015.
- „Biulletin FISU” 1988–2014.
- „Częstochowski Magazyn Sportowo-Akademicki” 2001–2005.
- „Gazeta Częstochowska” 1956–1989, 1991–2015.
- „Gazeta Wyborcza” 1991–2014.
- „Głos Narodu” 1945–1947.
- „Przegląd Sportowy” 1945–2015.
- „Sport” 1945–2015.
- „Sport Śląski” 1957–1959, 1989–1991.
- „Tempo” 1962–1998.
- „Tenis Stołowy w Polsce i na Świecie” 2001.
- „Trybuna Robotnicza” 1945–1989.
- „Trybuna Śląska” 1989–2000.
- „Zeszyty Historyczne AZS” 2005.
- „Życie Częstochowy” 1947–2012.
- „Życie Częstochowy i Powiatu 2013–2015.

III. RELACJE USTNE

- Biela Waldemar – prezes AZS Częstochowa
- Czarnota Lech – zawodnik sekcji piłki koszykowej,
- Gospodarek Miron – trener, działacz, sędzia sekcji piłki siatkowej
- Gościniak Stanisław – trener piłki siatkowej AZS
- Hrehorów Mieczysław – członek honorowy ZG AZS
- Janas Ryszard – trener sekcji piłki koszykowej AZS Politechnika
- Jonkisz Władysław – prezes AZS Częstochowa
- Majkusiak Jan – trener sekcji tenisa stołowego

Ociepa Włodzimierz – kierownik sekcji piłki siatkowej
Sypniewski Marcel – zawodnik sekcji tenisa stołowego
Szewiński Andrzej – zawodnik i prezes SSA AZS Częstochowa
Szmidla Józef – założyciel AZS Częstochowa
Szyma Jan – założyciel sekcji piłki nożnej
Ślęzak Jan – zawodnik, trener sekcji tenisa stołowego
Walczyk Henryk – zawodnik sekcji piłki koszykowej
Więckowski Kazimierz – pierwszy prezes KU AZS WSN Częstochowa
Wojtal Krzysztof – wiceprezes AZS Częstochowa
Żeleźniak Andrzej – trener piłki siatkowej AZS Częstochowa

IV. LITERATURA

a) Pozycje zwarte

Bakota Daniel, Sport w województwie częstochowskim w latach 1975–1998, Częstochowa 2013.
Chelmecki Jerzy, Wilk S., Wybór źródeł i materiałów do dziejów kultury fizycznej w Polsce w latach 1944–1984, Warszawa 1986.
Gąsiorowski Aleksander, Politechnika Częstochowska 1949–1999, Częstochowa 1999.
Głuszek Zygmunt, Leksykon Polskich Olimpijczyków 1824–1984, Warszawa 1988.
Hanusz Halina, Korpak Bartłomiej, Polacy na letnich uniwersjadach 1959–2009, Warszawa 2010.
Hanusz Halina, Korpak Bartłomiej, 100 lat Akademickiego Związku Sportowego, Warszawa 2014.
Hanusz Halina, Akademicki Związek Sportowy w Polsce Ludowej, Poznań 2014.
Jodłowski Ryszard, Ping-pong, Warszawa 1948.
Korpak Bartłomiej, Akademicki Związek Sportowy w Trzeciej Rzeczypospolitej, Poznań 2014.
Kulczycki Ryszard, Tenis stołowy w Polsce w latach 1919–1989, Gorzów Wlkp. 1998.
Mała encyklopedia sportu A-K, Warszawa 1984.
Mała encyklopedia sportu L-Ż, Warszawa 1986.

- Maksimowska Beata, Nowakowski Andrzej, Rodziewicz-Gruhn Joanna (red.), Z zagadnień akademickiej kultury fizycznej, Częstochowa 1999.
- Małolepszy Eligiusz, Nowakowski Andrzej, Ponczek Mirosław, Wybrane problemy z najnowszych dziejów kultury fizycznej w Polsce (po 1918 roku), Częstochowa 1997.
- Mecner Krzysztof, 80 lat polskiej siatkówki, Warszawa 2001.
- Mecner Krzysztof, Mistrzostwa Polski w siatkówce 1929–2010, 10 lat PlusLigi, Warszawa 2011.
- Nowakowski Andrzej, Wybrane zagadnienia z organizacji i historii Akademickiego Związku Sportowego. Na 55-lecie AZS w Częstochowie, Częstochowa 2001.
- Ordon Urszula, Podobiński Stanisław (red.), Nauczyciel – Szkoła – Język – Kultura. Księga dedykowana Jubileuszowo Profesorowi Władysławowi Szlufikowi, Częstochowa 2000.
- Pięta Wiesław, Kronika osiągnięć sportowych studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie latach 1973–1993, Częstochowa 1993.
- Pięta Wiesław, Podobiński Stanisław, 25-lecie Akademickiego Związku Sportowego. Księga Pamiątkowa, Częstochowa 1998.
- Pięta Wiesław, Pięta Bartłomiej, Pięta Paweł, Księga jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000.
- Pięta Wiesław, Tenis stołowy na Górnym Śląsku w latach 1929–2004, Częstochowa 2005.
- Pięta Wiesław, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007.
- Pięta Wiesław, Z dziejów Akademickiego Związku Tenisa Stołowego – Tenis stołowy (1928–2008), Łódź 2010.
- Pięta Wiesław, Gramy dalej. 80-lecie Polskiego Związku Tenisa Stołowego, Częstochowa 2011.
- Pięta Wiesław, Kozłowska Anna, Tenis stołowy w Częstochowie i okolicy w latach 1926–2013, Częstochowa 2013.
- Ponczek Mirosław, Schodrok Karl Heinz, Z dziejów kultury fizycznej na Śląsku w latach 1919–1918, Katowice 2009.
- Socholik Tadeusz, 50 lat Jubileusz Śląskiego hokeja na trawie, Katowice 2000.
- Snoch Bogdan, Mała encyklopedia Częstochowy, Częstochowa 2002.
- Szkiela Wojciech, Tuszyński Bogdan, Weiss Z. (red.), Pół wieku AZS, Warszawa 1962.
- Szwed Ryszard (red.), Droga do Akademii WSN-WSD-AJD: 1971–1974–2004, Częstochowa 2006.
- Szymański Leonard, Kultura fizyczna w polityce II Rzeczypospolitej, Wrocław 1995.

Szymański Leonard, Ze studiów nad modelem kultury fizycznej w Polsce Ludowej 1944–1980, Wrocław 1996.

Szymański Leonard, Kultura fizyczna i turystyka w polityce Polski Ludowej 1944–1989, Wrocław 2004.

Tuszyński Bogdan, Polscy olimpijczycy XX wieku (1924-2002), Wrocław 2004.

Wryk Ryszard (red.), Akademicki Związek Sportowy 1908-1939. Wspomnienia i pamiątki, Poznań 1985.

Wryk Ryszard, Akademicki Związek Sportowy 1908-1939, Poznań 1990.

Wryk Ryszard, Narodziny i rozwój Akademickiego Związku Sportowego do 1949 roku, Poznań 2014.

b) Artykuły

Dybowski Łukasz, Prezentacja, [w:] Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce, Tom V, pod red. J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszego, Częstochowa 2003, s. 195–198.

Hrehorów M., Koło Seniorów Akademickiego Związku Sportowego, [w:] Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce, Tom V, pod red. J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszego, Częstochowa 2003, s. 189–194.

Maksimowska Beata, Nowakowski Andrzej, Podstawy prawno-organizacyjne akademickiego wychowania fizycznego w Polsce w latach 1950–1990, [w:] Prace Naukowe WSP w Częstochowie, Seria: Kultura Fizyczna, Tom II, pod red. J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszy, Częstochowa 1999, s. 73–86.

Nowakowski Andrzej, Wychowanie fizyczne w polskich szkołach wyższych w latach 1946–1974, [w:] Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce, Tom II, pod red. Leonarda Szymańskiego i Zbigniewa Schwarcera, Gorzów Wlkp. 1995, s. 179–197.

Pięta Wiesław, Wychowanie fizyczne i sport w uczelni pedagogicznej Częstochowy w latach 1971–1996, [w:] [w:] J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszy, „Kultura Fizyczna”, Zeszyt I, Częstochowa 1997.

Pięta Wiesław, Geneza i działalność sportu akademickiego w Częstochowie w latach 1945–1949, [w:] Romuald Derbis, Stanisław Podobiński, Pedagogika, Tom VII, Częstochowa 1998, s. 143–150.

Pięta Wiesław, Piłka nożna w częstochowskim AZS, [w:] Nauczyciel – Szkoła – Język – Kultura. Księga dedykowana Jubileuszowi Profesorowi Władysławowi Szlufikowi pod red. U. Ordon i S. Podobińskiego, Częstochowa 2000, s. 401–406.

Pięta Wiesław, Powstanie i funkcjonowanie sekcji hokeja na trawie w częstochowskim Akademickim Zrzeszeniu Sportowym, [w:] Nauczyciel – Szkoła – Język – Kultura. Księga dedykowana Jubileuszowi Profesorowi Władysławowi Szlufikowi pod red. U. Ordon i S. Podobińskiego, Częstochowa 2000, s. 407–412.

- Pięta Wiesław, Powstanie i dorobek AZS Politechniki Częstochowskiej (1974–2000), [w:] A. Nowakowski, Z dziejów kultury fizycznej w Polsce Południowej, Wadowice 2001.
- Pięta Wiesław, Sport akademicki w Częstochowie w latach 1949–1957, [w:] Wybrane zagadnienia z organizacji i historii Akademickiego Związku Sportowego, pod red. Andrzeja Nowakowskiego, Częstochowa 2001, s. 75–99.
- Pięta Wiesław, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie Trzeciej Rzeczypospolitej (1989–2000), [w:] Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce, Tom V, pod red. Bernarda Woltmanna, Gorzów Wlkp. 2002, s. 505–514.
- Pięta Wiesław, Pięta Barbara, Tenis stołowy w Akademickim Związku Sportowym w Częstochowie w III RP, [w:] Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce, Tom V, pod red. J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszego, Częstochowa 2003, s. 173–186.
- Pięta Wiesław, Tenis stołowy na Górnym Śląsku (1928–1939), [w:] Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce, Tom VI, pod red. L. Nowaka, Gorzów Wlkp. 2004, s. 219–230.
- Pięta Wiesław, Tenis stołowy nowa oferta sportowo-rekreacyjna w Akademickim Związku Sportowym w Polsce w latach 1928–1939, [w:] J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepsy, „Kultura Fizyczna”, Zeszyt IX, Częstochowa 2010.
- Pięta Wiesław, 40 lat działalności sportowo-organizacyjnej i turystycznej Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Jana Długosza (1971–2010), [w:] T. Drozdek- Małolepsza, Z dziejów kultury fizycznej i turystyki w Polsce, Tom I, Częstochowa 2011, s. 259–289.

2. Pozycje niepublikowane (usystematyzowane według roku obrony pracy)

a) prace doktorskie

- Pięta Wiesław, Rozwój sportu akademickiego w Częstochowie w latach 1945–1998, promotor: prof. dr hab. Mirosław Ponczek (AWF Katowice) 2002.

b) prace magisterskie

- Pięta Wiesław, Sport akademicki w Częstochowie w latach 1945–1978, WSP Częstochowa 1979.
- Pawlikowski Tomasz, AZS w Częstochowie w latach 1945–1985, AWF Warszawa 1987.
- Dominikowski Krzysztof, AZS w Częstochowie w latach 1945–1985, AWF Kraków 1989.
- Topińska Ewa, AZS WSP Częstochowa w kontekście funkcjonowania tenisa stołowego w Polsce i na Świecie, AWF Gdańsk 1991.
- Wojciechowski Paweł, Akademicki Związek Sportowy na tle kultury fizycznej i sportu w Częstochowie, WSP Częstochowa 1989.

Adamus M., Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie ze szczególnym uwzględnieniem AZS „Politechnika Częstochowska” w latach 1945–1991, AWF Katowice 1992.

Szewiński Andrzej, Działalność wychowawcza sekcji piłki siatkowej AZS Częstochowa, WSP Częstochowa 1994.

Cyran Krzysztof, Historia i działalność Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie, WSP Częstochowa 1995.

Iwanicki Tadeusz, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie – monografia obejmująca lata 1980–1995, WSP Częstochowa 1995.

Struś Piotr, Działalność wychowawcza w sekcji tenisa stołowego AZS WSP Częstochowa, WSP Częstochowa 1995.

Jagusiak Dariusz, Piłka siatkowa w województwie częstochowskim w latach 1975–1989, WSP Częstochowa 2000.

Krzyżanowski Oktawian, Działalność AZS w Częstochowie w latach 1989–2001, WSP Częstochowa 2002.

Bielak P., Piłka siatkowa w województwie częstochowskim w latach 1989–1998, WSP Częstochowa 2002.

Boral H., Dzieje koszykówki w Częstochowie, AWF Katowice 2007.

Ogrodniczek R., Rozwój męskiej piłki koszykowej w Częstochowie w latach 1999–2009, AJD Częstochowa 2010.

Staniec Aleksandra, Działalność Klubu Sportowego AZS Częstochowa Sportowa Spółka Akcyjna w pierwszej dekadzie XXI w. (2001–2010), AJD Częstochowa 2011.

c) prace licencjackie

Ciura Mariola, Działalność sekcji tenisa stołowego AZS WSP Częstochowa w latach 1973–1998, WSP Częstochowa 1998.

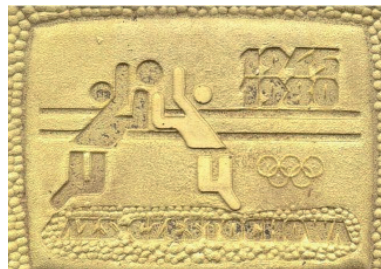
Krzyżanowski Oktawian, Działalność AZS w Częstochowie w okresie transformacji ustrojowej (1989–1999), WSP Częstochowa (2000).

Jakubowska Patrycja, Osiągnięcia sportowe studentów Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie w Akademickich Mistrzostwach Polski w latach 2005–2013, AJD Częstochowa 2014.

MEDALE JUBILEUSZOWE

25 lat AZS Częstochowa

35 lat AZS Częstochowa

40 lat AZS Częstochowa

55 lat AZS Częstochowa

60 lat AZS Częstochowa

70 lat AZS Częstochowa

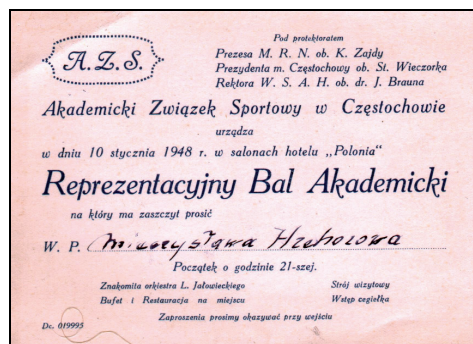
I Zjazd Klubów Seniora AZS

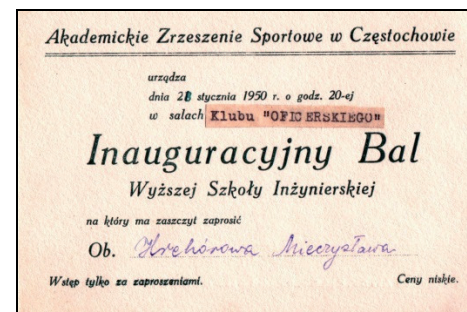
Medal Członka Honorowego
AZS Władysława Zbigniewa
Hrehorowa przyznany
przez Walne Zgromadzenie
ZG AZS w Warszawie na XXX
Zjeździe Krajowym AZS
w dniu 13 XII 2003 roku

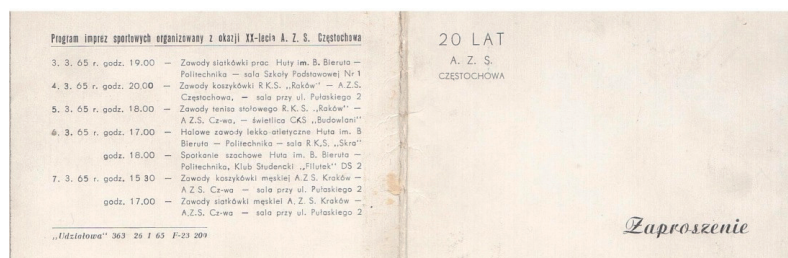
ZAPROSZENIA JUBILEUSZOWE

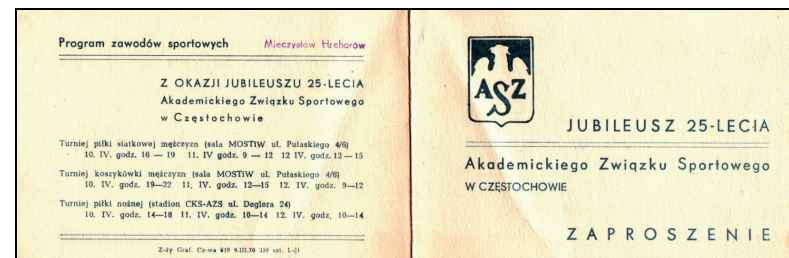
Bal AZS Częstochowa – 1948 r.

Bal AZS (1950)

20 lat AZS Częstochowa (1965)

Jubileusz 25-lecia AZS Częstochowa 1970 (Archiwum M. Hrehorowa)

PROGRAM

- uroczyste otwarcie
- wystąpienie okolicznościowe — kol. dr Janusz Kolodziejki, Prezes ZS AZS
- wręczenie odznaczeń i wyróżnień
- otwarcie wystawy: osiągnięcia i dorobek AZS
- popołudnie sportowe: mecz odbójków, mecz piłki siatkowej Polska A — Polska B
- reaktywowanie Klubu Seniora

AKADEMICKI ZWIĄZEK SPORTOWY
ZARZĄD ŚRODOWISKOWY W CZĘSTOCHOWIE

zaprasza

kol. Wiesław Pięta

do udziału
w UROCZYSTEJ AKADEMII
Z OKAZJI
40-LECIA AZS CZĘSTOCHOWA

która odbędzie się w Klubie „Politechnik” Al. Zawadzkiego 23/25 w Częstochowie w dniu 31.03.86 o godzinie 10.00.

40-lecie AZS Częstochowa 1986 (Archiwum W. Pięty)

Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie

Serdecznie zaprasza

Panią/Pana **J.M. BĘKTOREA WSP. CZĘSTOCHOWA**
PROF. DR HAB. RYMARÇA SZWEDA

na
Uroczystości obchodów **55-LECIA AZS CZĘSTOCHOWA**
oraz
Centralną Inaugurację Sportowego Roku Akademickiego 2000/2001
które odbędą się w Częstochowie w dniach **20-22.10.2000**

Jubileuszowy Komitet Organizacyjny

Program Uroczystości

20 października 2000 roku (piątek) godz. 17.00 Teatr im. A. Mickiewicza, Częstochowa ul. Kilińskiego

- Podsumowanie XX Edycji M.Sz.W.
- Wręczenie odznaczeń państwowych
- Inauguracja Sportowego Roku Akademickiego
- Koncert zespołu "Pod Białą"

4 ..... 12 .....
Rząd ..... Miejsca .....

20 października 2000 roku (piątek) godz. 14.00 Plac WSP ul. Armii Krajowej 13/15

- Wmówienie aktu erekcyjnego pod obiekt AZS
- 21 października 2000 roku (sobota) godz. 17.00 Hala Polonia - Jubileuszowe zawody sportowe
- Mecz piłki siatkowej (zespoły awansujące do I ligi, 1979-1987)
- Ogłoszenia pląsacy na najlepszych sportowców i trenerów AZS Częstochowa
- Pokaz gry w tenisie stołowym
- Odznaczenia sportowców i działaczy
- Zawody strzeleckie
- Mecz piłki siatkowej (zespoły Mistrzów Polski z lat 1990-1999)

55 lat AZS Częstochowa 2000 (Archiwum W. Pięty)

W dniu 13-go października 2005 r. o godzinie 15⁰⁰ w Wyższym Seminarium Duchowym w Częstochowie przy ul. Św. Barbary nr 41

I. Mera św. w Kościele Seminarium, w intencji Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie, celebrowana przez Metropolię Częstochowską JE Ks. Arcybiskupa dr Stanisława Nowaka

II. Spotkanie Piskolki AZS, w Refektarzu Seminarium.
Wystąpienia reprezentacji sportowców i działaczy.
Podczas Mszy św. specjalnie będzie Chór Wyższego Seminarium Duchowego.
W czasie Spotkania Piskolki wyjdzie Zespół Instrumentalny Klubu Uczelnianego AZS Wyższego Seminarium Duchowego w Częstochowie.

W dniu 14-go października 2005 r. w Klubie "Politechnik" w Częstochowie przy Al. Armii Krajowej nr 23/25 o godzinie 17-00

Uroczysta Akademia Jubileuszowa 60-lecia Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie.

Program:

1. 60 lat AZS w Częstochowie - wystąpienie obywatelskie
2. Odznaczenia i wyróżnienia
3. Wystąpienia Gości
4. Koncert Orkiestry Rejonowego Urzędu Poczty w Częstochowie pod batką Kapelmistrza p. Bartłomieja Pięty

W Sali Marmurowej Klubu "Politechnik" czynne będą:

- I. Wystawa Olimpiad Klubów AZS
- II. Stoisko Banku PZO Oddział w Częstochowie
- III. Stoisko Poczty Polskiej Rejonowego Urzędu Poczty w Częstochowie z aktualnym pominięciem datówek i pieczęci jubileuszową.

Bezpośrednio po zakończeniu Akademii jubileuszowej, w Hali Sportowej Politechniki Częstochowskiej przy Al. Armii Krajowej 23/25, wepnie z Sali Marmurowej Klubu "Politechnik", odbędą się pokazy sportowe: techniki relaksacyjnej i igrzysk w wykonaniu Zespołu Klubu Uczelnianego AZS Politechniki Częstochowskiej.

**KOMITET ORGANIZACYJNY JUBILEUSZA
60-LECIA AZS W CZĘSTOCHOWIE
42-200 CZĘSTOCHOWA
UL. ARMII KRAJOWEJ 43/45**

1945 2005

Pod Patronatem
Prezesa Zarządu Głównego AZS prof. hab. Marka Rockiego
Komitetu Honorowego Jubileusza
Prezydenta Miasta Częstochowy dr inż. Tadeusza Wrópy
Przewodniczącego Rady Miasta Częstochowy inż. Ryszarda Szczęśli
Metropolii Częstochowskiej JE Arcybiskupa dr Stanisława Nowaka
Rektora Politechniki Częstochowskiej JM prof. dr hab. inż. Janusza Bienia
Rektora Akademii im. Jana Długosza prof. dr hab. Janusza Berdowski
Rektora Akademii Polonijnej JM inż. prof. dr Andrzej Kryński
Rektora Wyższego Seminarium Duchowego JM ks. dr Władzisława Kowalka
Rektora Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Turystyki JM prof. dr hab. Wiesława Gwoździ
Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania JM inż. Andrzej Dziwiałkowski
Przewodniczącego Rady Langwieskiej JM mgr inż. Leona Matyga
Rektora Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania w Zawierciu JM prof. dr hab. Jacek Kasperczyk
B. Honorowy Częstochowski mgr inż. Cezary Marka Grępa

zaprasza

57.P. 4432 **Paula Pięta**

na Uroczystości Obchodów Jubileusza
60-lecia Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie

60 lecie AZS (2005)

I Zjazd Klubu Seniora AZS (2008)

Złota Dekada Piłki Siatkowej AZS (2012)

Jubileusz 70-lecia (2015)

ANEKSY

ANEKS NR 1

UDZIAŁ ZAWODNIKÓW AZS WE WSPÓLZAWODNICTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Start w rozgrywkach międzynarodowych był ważnym wydarzeniem sportowym w działalności klubu. Zdobywanie medalu mistrzostw Polski było przepustką do kadry Polski, a tym samym do reprezentowania Polski w prestiżowych zawodach (Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata, Europy, Uniwersjady, Akademickie Mistrzostwa Świata, Europy, puchary europejskie). We wszystkich tych zawodach wystąpili przedstawiciele częstochowskiego AZS, co uznano za ogromny sukces sportowy. Z aren tych przywożono także medale. Ważnym przedsięwzięciem była też organizacja imprez międzynarodowych. Poprzez uczestnictwo w tych zmaganiach wypromowano w świecie sport akademicki, uczelnie częstochowskie, a przede wszystkim Częstochowę.

ps – piłka siatkowa, ts – tenis stołowy, ss – strzelectwo sportowe, pc – podnoszenie ciężarów

Igrzyska Olimpijskie

1980	Moskwa	Czaja Wiesław (ps), Kustra Władysław (ps)
1996	Atlanta	Dacewicz Damian, Gruszka Piotr, Nowak Marcin, Prygiel Robert, Stelmach Andrzej, Śmigiel Krzysztof (wszyscy ps)
2004	Ateny	Gołaś Arkadiusz (ps)
2008	Pekin	Gierczyński Krzysztof, Wika Marcin, Woicki Paweł (wszyscy ps), Xu Jie (ts)

Światowe Igrzyska Nieśłyszących

2001	Rzym	Pięta Paweł (ts)
2005	Melbourne	Pięta Paweł (ts)
2009	Tajpej	Pięta Paweł (ts)
2013	Sofia	Pięta Paweł (ts)

Mistrzostwa Świata Seniorów

1974	Meksyk	Czaja Wiesław (ps)
1997	Manchester	Narkiewicz Paulina (ts)
1998	Tokio	Dacewicz Damian (ps), Gruszka Piotr (ps), Murek Dawid (ps), Nowak Marcin (ps), Bujak Małgorzata (ss)
1999	Eindhoven	Narkiewicz Paulina (ts), Molik Patrycja (ts)
2002	Argentyna	Ignaczak Krzysztof (ps), Stelmach Andrzej (ps)
2006	Japonia	Gacek Piotr (ps)
2007	Zagrzeb	Gołota Marta (ts)
2008	Mediolan	Ziaja Alicja (ss)
2010	Moskwa	Pastor Agata (ts)
2010	Włochy	Nowakowski Piotr (ps)
2010	Monachium	Ziaja Alicja (s)
2014	Ałmaty	Grela Łukasz (pc)

Mistrzostwa Europy Seniorów

1975	Skopje	Czaja Wiesław (ps), Kustra Władysław (ps)
1977	Helsinki	Czaja Wiesław (ps), Kustra Władysław (ps)
1979	Saint Quentin	Czaja Wiesław (ps), Kustra Władysław (ps)
1981	Warna	Martyniuk Andrzej (ps)
1989	Quebro	Stelmach Krzysztof, Stanicki Dariusz (ps)
1991	Berlin	Solski Andrzej (ps)
1993	Turku	Szewiński Andrzej, Stelmach Andrzej, Solski Andrzej (ps)
1994	Strasburg	Trąbska Anna (ss)

1995	Ateny	Gruszka Piotr, Nowak Marcin, Stelmach Andrzej, Śmigiel Krzysztof (ps)
1996	Helsinki	Trąbska Anna (ss)
1998	Eindhoven	Narkiewicz Paulina (ts)
2001	Ostrawa	Murek Dawid, Nowak Marcin (ps)
2003	Berlin	Ignaczak Krzysztof (ps)
2005	Rzym	Woicki Paweł (ps)
2005	Aarhus	Narkiewicz Paulina (ts), Xu Jie (ts)
2008	Winterthur	Ziaja Alicja (ss)
2009	Izmir	Nowakowski Piotr (ps)
2009	Osijek	Ziaja Alicja (ss)
2013	Osijek	Ziaja Alicja (ss)

Mistrzostwa Świata Juniorów

1997	Chadała Michał, Gruszka Piotr, Kruk Łukasz, Murek Dawid (ps)
2001	Gołaś Arkadiusz, Oczko Jakub, Kokociński Grzegorz (ps)
2006	Gołota Marta (ts)

Mistrzostwa Świata Kadetów

1999	Kokociński Grzegorz, Jaszewski Michał, Żygadło Łukasz (ps)
------	--

Mistrzostwa Europy Juniorów

1995	Trąbska Anna (ss)
1996	Chadała Michał, Gruszka Piotr, Szcześniewski Bartosz (ps)
2006	Gołota Marta (ts)
2007	Kokociński Grzegorz (piłka siatkowa plażowa)

Mistrzostwa Europy Kadetów

- 1999 Kokociński Grzegorz (ps)
2000 Jadczyk Marcin (ts)

Uniwersjady

- 1981 Bukareszt Bielawski Zbigniew, Martyniuk Andrzej, Prus Bogdan (ps)
1991 Sheffield Olczyk Marek, Solski Andrzej, Stelmach Andrzej, Stelmach Krzysztof (ps)
1993 Buffalo Kurek Adam, Panas Radosław, Solski Andrzej, Stelmach Andrzej, Stelmach Krzysztof, Szewiński Andrzej (ps)
1995 Fukoka Krywult Tomasz, Krzyżanowski Oktawian, Pieśniak Artur, Śmigiel Tomasz, Wiktorowicz Mariusz (ps)
1997 Sycylia Dacewicz Damian, Nowak Marcin, Panas Radosław, Prygiel Robert, Stelmach Andrzej, Szcześniewski Bartosz (ps)
2005 Izmir Gawryszewski Bartosz, Woicki Paweł, Żuk Michał (ps)
2007 Bangkok Gawryszewski Bartosz, Wika Marcin, Woicki Paweł (ps), Wardęga Paulina, Ziaja Alicja (ss)
2009 Belgrad Pastor Agata (ts), Janeczek Bartosz, Wrona Andrzej (ps)
2013 Kazań Barańska Katarzyna (pc), Grela Łukasz (pc), Mizera Piotr (pc), Miłosz Hebda (ps)
2015 Gwanju Ślifirczyk Katarzyna (ts), Gajos Karolina (badminton)

Młodzieżowe Mistrzostwa Europy

- 2011 Limasol Spyra Sandra (pc), Ostapska Katarzyna (pc)
2014 Limasol Szczepanik Kamil (pc), Kwapisz Dominik (pc)

Akademickie Mistrzostwa Świata

- 1987 Sofia Stachura Marlena (ts), Szczęsna Bożena (ts)
1990 Szekszard Szlubowska Anna (ts), Wieloch Piotr (ts)
1994 Charleroi Staszak Magdalena (ts)

1998	Sofia	Narkiewicz Paulina (ts)
2000	Szanghaj	Molik Patrycja (ts), Smykowska Anna (ts)
2000	Sofia	Rudolf Kinga (badminton)
2002	Wrocław	Narkiewicz Paulina (ts), Kosowski Jakub (ts)
2003	Pilzno	Rycharska Monika, Ziaja Alicja (strzelectwo sportowe)
2004	Gyor	Smykowska Anna (ts)
2006	Maribor	Pastor Agata (ts)
2010	Tajwan	Ostapska Katarzyna (pc)
2012	Eliat	Grela Łukasz (pc)
2014	Chiangmai	Kwapisz Dominik (pc), Grela Łukasz (pc)
2014	Jelenia Góra	Klekot Martyna (kolarstwo)

Akademickie Mistrzostwa Europy

1994	Wrocław	strzelectwo sportowe – Trąbska Anna (3)
1999	Nitra	strzelectwo sportowe (2) – Bujak Małgorzata, Trąbska Anna, Ziaja Alicja
2004	Mulhouse	Politechnika, koszykówka (9) Saran Michał, Pełka Daniel, Mrówczyński Artur, Lewandowski Paweł, Kotlewski Wojciech, Pluta Michał, Zadęcki Grzegorz, Pawlik Przemysław, Manowski Maciej, Czajkowski Tomasz
2005	Gorzów Wlkp.	Politechnika, koszykówka (3) Mrówczyński Artur, Lewandowski Paweł, Klocek Sławomir, Kotlewski Wojciech, Szczytyński Michał, Pełka Daniel, Zadęcki Grzegorz, Pawlik Przemysław, Szymański Przemysław, Nowak Łukasz
2005	Portoroz	Politechnika, siatkówka plażowa (13) – Parkitny Dariusz, Lech Jarosław

2006	Eindhoven	Politechnika, piłka siatkowa kobiet (6) Kaczmarek Weronika, Petroczuk Magdalena, Fedorow Magdalena, Nieczyporowska Magdalena, Król Aleksandra, Borzęcka Anna, Węclawek Edyta, Kędzia Marta
	Guimaraes	Politechnika, koszykówka (9) Kotlewski Wojciech, Nowak Łukasz, Zadęcki Grzegorz, Szymański Przemysław, Czajkowski Tomasz, Klocek Sławomir, Saran Michał, Karkoszka Adam, Kret Maciej, Mrówczyński Artur
2007	Rijeka	Politechnika, piłka siatkowa kobiet (3) Malinowska Dominika, Fedorow Magdalena, Petroczuk Magdalena, Kasprzyk Izabela, Węclawek Edyta, Ciepłńska Magdalena, Nieczyporowska Magdalena, Cupisz Anna, Kaczmarek Weronika
2007	Ostrawa	Akademia im. Jana Długosza, tenis stołowy (3) Pastor Agata, Myga Olga, Małczak Elżbieta, Przybylik Miłosz, Suchy Mieczysław, Kuternożyński Michał
2008	Latina	Akademia im. Jana Długosza, tenis stołowy (1) Pastor Agata, Myga Olga, Walna Weronika
	Poznań	Akademia im. Jana Długosza, tenis (4) Jeż Marta, Koćwin Dominika
2009	Nisz	Akademia im. Jana Długosza, tenis stołowy (1) Pastor Agata, Walna Weronika, Yang Xin, Dytko Rachela
2009	Hamburg	Politechnika, piłka siatkowa kobiet (4) Kasprzyk Izabela, Kowalska Magdalena, Malinowska Dominika, Kaczmarek Weronika, Magdalena Fedorow, Cupisz Anna, Węclawek Edyta, Kędzia Marta, Nieczyporowska Magdalena
2010	Kazań	Akademia im. Jana Długosza, tenis stołowy (2) Yang Xin, Pastor Agata, Walna Weronika, Dytko Rachela
2010	Warszawa	Akademii im. Jana Długosza, piłka siatkowa mężczyzn (5) Boruc Marcin, Brożyniak Jędrzej, Ciupa Łukasz, Chachulski Dawid, Janeczek Bartosz, Osiecki Grzegorz, Pilarczyk Damian, Wierzbowski Krzysztof, Wrona Andrzej
		Politechnika, piłka siatkowa kobiet (10) Piątek Anna, Kostiuk Mariana, Jasiewicz Marta, Turbak Agata, Kasprzyk Izabela, Węclawek Edyta, Kędzia Marta
2013	Zonguldak	Akademia im. Jana Długosza, tenis stołowy (3) Pastor Agata, Ślifirczyk Katarzyna, Pięta Aleksandra

Medale zdobyte w Akademickich Mistrzostwach Europy

Lp.	Uczelnia	Dyscyplina	Rok	Medale
1	Wyższa Szkoła Pedagogiczna Politechnika Częstochowska	Strzelectwo sportowe	1999	srebrny
2	Wyższa Szkoła Pedagogiczna	Strzelectwo sportowe	2003	srebrny i brązowy
3	Politechnika Częstochowska	Koszykówka mężczyzn	2005	brązowy
4	Politechnika Częstochowska	Piłka siatkowa kobiet	2007	brązowy
5	Akademia im. Jana Długosza	Tenis stołowy kobiet i mężczyzn	2007	3 brązowe
6	Akademia im. Jana Długosza	Tenis stołowy kobiet	2008	1 złoty, 1 srebrny, 1 brązowy
7	Akademia im. Jana Długosza	Tenis stołowy kobiet	2009	4 złote, 2 brązowe
8	Akademia im. Jana Długosza	Tenis stołowy kobiet	2010	1 srebrny, 2 brązowe
9	Akademia im. Jana Długosza	Tenis stołowy kobiet	2013	3 brązowe

Kwalifikacje olimpijskie

1995 – Narkiewicz Paulina (ts),

2004 – Narkiewicz Paulina (ts)

Mistrzostwa Świata Niesłyszących w tenisie stołowym

2008 – Sofia – Pięta Paweł

2012 – Tokio – Pięta Paweł, Rutowski Marek

Mistrzostwa Europy Niesłyszących w tenisie stołowym

2003 – Budapeszt – Pięta Paweł

2007 – Malmö – Pięta Paweł

2011 – Częstochowa – Pięta Paweł, Rutowski Marek

2015 – Baden – Pięta Paweł

Puchar Europy Nancy Evans, ETTU

W latach 1996–2012 w pucharze Europy (Nancy Evans, ETTU) tenisistki stołowe rozegrały 44 mecze, z których 31 zakończyło się ich wygraną z dodatnim stosunkiem wygranych pojedynków 114:71. W 11 edycjach AZS AJD trzykrotnie awansował do szesnastki najlepszych w Europie

Puchary siatkarskie

Siatkarze AZS w pucharze zadebiutowali w 1989 z włoskim Eurostile Montichiari. Występowali w nich przez okres 23 lat. Startowali Pucharze Europy Mistrzów Krajowych 49-krotnie, w Europejskiej Lidze Mistrzów 22 razy, w Pucharze Europy zdobywców Pucharu rozegrali 11 spotkań, a w Top Team Cup rywalizowali 10-krotnie. Ponadto w Pucharze Konfederacji CEV uczestniczyli w 36 meczach, w Challenge Cup – 14. W sumie rozegrali 142 pojedynki, z czego w 75-ciu odnieśli zwycięstwa.

Źródło: Zbiory KU AZS AJD, Wycinki prasowe z lat 1975–2015. W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Częstochowa 2000; W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007; „Sport” (1950–2015); „Przegląd Sportowy” (1945–2015); „Życie Częstochowy (1948–2015); „Gazeta Częstochowska” (1956–1989, 1991–2015)

ANEKS NR 2

Zawody ogólnopolskie i międzynarodowe organizowane przez AZS Częstochowa

Mistrzostwa Europy Niesłyszących w tenisie stołowym (2011)
Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym (1989)
Mistrzostwa Polski Seniorów w tenisie stołowym (1989)
Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym (1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2013)
Akademiczne Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym (2008) i w biegach przełajowych (2004)
Akademiczne Mistrzostwa Polski Uczelni Technicznych (strefa D – 2008 w koszykówce mężczyzn)
Międzyuczelniane Mistrzostwa Lig Międzyuczelnianych w tenisie stołowym (1997, 1998, 1999, 2001, 2002)
Mistrzostwa Polski Uczelni Technicznych w Lekkiej Atletyce (1967)
Mistrzostwa Polski Politechnik piłce siatkowej (1969)
Mistrzostwa Polski Politechnik w piłce nożnej (1976)
Mistrzostwa Polski Politechnik w koszykówce kobiet i mężczyzn (2003)
Mistrzostwa Polski Wyższych Szkół Pedagogicznych (WSP) w tenisie stołowym (1975, 1979, 1985, 1989, 1991, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007)
Mistrzostwa Uczelni Niepaństwowych w tenisie stołowym (2003)
Mistrzostwa Polski WSP w piłce siatkowej (1977, 1988, 1998, 2004)
Mistrzostwa Polski WSP w piłce nożnej (1977, 2003)
Mistrzostwa Polski WSP lekkiej atletyce (1981)
Mistrzostwa Polski WSP w futsalu (2000, 2002, 2004)
Mistrzostwa Polski WSP w koszykówce (2003)
Mistrzostwa Polski Wyższych Seminariów Duchownych (1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015)
Mistrzostwa Polski AZS: tenis stołowy (1990, 1992, 2012, 2014, 2015), gry zespołowe (2010), podnoszenie ciężarów (2011, 2013)
X Polsko-Ukraiński Festiwal Siatkówki Studenckiej (2013)

Źródło: Zbiory KU AZS AJD, Wycinki prasowe z lat 1975-2015. Wiesław Pięta, Paweł Pięta, Bartłomiej Pięta, Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa, Warszawa 2000; Wiesław Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945-2000, Częstochowa 2007.

Współzawodnictwo sportowe szkół wyższych w pionie Politechnik, Akademii i Uczelni Niepaństwowych (1961-20015)

Akademicki Związek Sportowy z początkiem lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku do kalendarza sportowego wprowadził współzawodnictwo sportowe w typach uczelni. W pierwszych mistrzostwach wystartowali studenci Politechniki (piłka koszykowa, piłka siatkowa i lekkoatletyka). W VII edycji (1973–1974) zadebiutowali studenci Wyższej Szkoły Nauczycielskiej. W dalszych latach rywalizowali oni w pionie Wyższych Szkół Pedagogicznych i Filii Uniwersytetów, następnie Uczelni Pedagogicznych i Filii Uniwersytetów, w dalszej kolejności o punkty walczyli z typie Uczelni Pedagogicznych (2004), Akademii (2006), Uczelni Społeczno-Przyrodniczych (2009). Do 2008 r. współzawodnictwo to nazywało się Mistrzostwami Polski Szkół Wyższych. Z okazji 100-lecia AZS wprowadzono zmianę w nazewnictwie na Akademickie Mistrzostwa Polski. W ostatniej dekadzie XX wieku rozpoczęto rywalizację w bronie Wyższych Szkół Niepaństwowych: Wyższa Szkoła Języków Obcych i Ekonomii (WSJOiE), późniejsza Akademia Polonijna (AP), Wyższa Szkoła Zarządzania (WSZ), Wyższa Szkoła Lingwistyczna (WSL), Wyższe Seminarium Duchowne (WSD), Centrum Języków Europejskich (CJE), Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania w Zawierciu (WSAiZ).

EDYCJA	LATA	ZWYCIĘSKIE UCZELNIE	MIEJSCE POLITECHNIKI, WSP/AJD, UCZELNI NIEPAŃSTWOWYCH
I	1961-1962	1) Gdańsk, 2) Łódź, 3) Warszawa	9) Politechnika Częstochowska
II	1963-1964	1) Łódź, 2) Gdańsk, 3) Warszawa	10) Politechnika Częstochowska
III	1965-1966	1) Gdańsk, 2) Warszawa, 3) Gliwice	11) Politechnika Częstochowska
IV	1967-1968	1) Warszawa, 2) Gdańsk, 3) Łódź	10) Politechnika Częstochowska
V	1969-1970	1) Gdańsk, 2) Warszawa, 3) Wrocław	10) Politechnika Częstochowska
VI	1971-1972	1) Warszawa, 2) Gdańsk, 3) Poznań	10) Politechnika Częstochowska
VII	1973-1974	1) Warszawa, 2) Gdańsk, 3) Wrocław	12) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) Kraków, 3) Opole	11) Wyższa Szkoła Nauczycielska w Częstochowie

EDYCJA	LATA	ZWYCIĘSKIE UCZELNIE	MIEJSCE POLITECHNIKI, WSP/AJD, UCZELNI NIEPAŃSTWOWYCH
VIII	1975-1976	1) Warszawa, 2) Gdańsk, 3) Łódź	12) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) Kraków, 3) Bydgoszcz	8) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
IX	1977-1978	1) Warszawa, 2) Gliwice, 3) Wrocław	12) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) Kraków, 3) Białystok	8) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
X	1979-1980	1) Warszawa, 2) Wrocław, 3) Gdańsk	13) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) FUMCS Rzeszów, 3) Białystok	10) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XI	1981-1982	1) Wrocław, 2) Warszawa, 3) Gdańsk	11) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) Bydgoszcz, 3) Białystok	11) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XII	1983-1984	1) Warszawa, 2) Wrocław, 3) AGH Kraków	11) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) Bydgoszcz, 3) Kraków	11) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XIII	1985-1986	1) Warszawa, 2) Łódź, 3) Wrocław	12) Politechnika Częstochowska
		1) Szczecin, 2) Bydgoszcz, 3) Kraków	12) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XIV	1987-1988	1) Warszawa, 2) Gliwice, 3) Łódź	14) Politechnika Częstochowska
		1) Bydgoszcz, 2) Białystok, 3) Kraków	11) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XV	1989-1990	1) Warszawa, 2) Gdańsk, 3) Wrocław	14) Politechnika Częstochowska
		1) Bydgoszcz, 2) Białystok, 3) Olsztyn	10) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XVI	1991-1992	1) Warszawa, 2) Wrocław, 3) Gliwice	14) Politechnika Częstochowska
		1) Rzeszów, 2) Kraków	3) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie

EDYCJA	LATA	ZWYCIĘSKIE UCZELNIE	MIEJSCE POLITECHNIKI, WSP/AJD, UCZELNI NIEPAŃSTWOWYCH
XVII	1993-1994	1) Warszawa, 2) Szczecin, 3) Wrocław	14) Politechnika Częstochowska
		1) Bydgoszcz, 2) Rzeszów, 3) Kielce	4) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XVIII	1995-1996	1) Gdańsk, 2) Gliwice, 3) AGH Kraków	13) Politechnika Częstochowska
		1) Rzeszów, 2) Bydgoszcz	3) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XIX	1997-1998	1) Gdańsk, 2) Warszawa, 3) AGH Kraków	14) Politechnika Częstochowska
		1) Rzeszów, 2) Bydgoszcz	3) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XIX	1997-1998	1) Gdańsk, 2) Warszawa, 3) AGH Kraków	14) Politechnika Częstochowska
		1) Rzeszów, 2) Bydgoszcz	3) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XX	1999-2000	1) Gdańsk, 2) Gliwice, 3) Łódź 1) Rzeszów, 2) Bydgoszcz	18) Politechnika Częstochowska 3) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
XXI	2001-2002	1) Warszawa, 2) Gdańsk, 3) Gliwice 1) Uniwersytet Rzeszów, 2) Akademia Bydgoska 1) WSFiZ Białystok, SWPW Płock, WSHiP Warszawa	15) Politechnika Częstochowska 3) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie 21) WJOiE, 25) WSZ
XXII	2003-2004	1) Gliwice, 2) Warszawa, 3) Gdańsk 1) Bydgoszcz, 3) AP Kraków 1) WSWFiT Supraśl, 2) WSFiZ Białystok 3) WSHiP Warszawa	14) Politechnika Częstochowska 2) Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie 10) WSZ, 17) Akademia Polonijna, 32) WSD, 37) WSHiT
XXIII	2005-2006	1) Gliwice, 2) Warszawa, 3) Gdańsk 1) UKW Bydgoszcz, 2) PWSZ Leszno 1) WSHiT Supraśl, 2) WSHiP Warszawa 3) WSFiZ Białystok	14) Politechnika Częstochowska (3) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (10) Wyższa Szkoła Zarządzania, (18) Akademia Polonijna, (28) WSL, (34) WSHiT, (52) WSD

EDYCJA	LATA	ZWYCIĘSKIE UCZELNIE	MIEJSCE POLITECHNIKI, WSP/AJD, UCZELNI NIEPAŃSTWOWYCH
XXIV	2006-2007	1) Gdańsk, 2) Gliwice, 3) Warszawa, 1) AE Kraków, 2) A Katowice, SGH Warszawa 1) WSPiZ Warszawa, 2) WSFiZ Białystok, 3) WSG Bydgoszcz	13) Politechnika Częstochowska 11) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie 28) WSL, 32) WSHiT, WSD
XXV	2008	1) Warszawa, 2) Gliwice, 3) Gdańsk 1) SGGW, 2) UT-P Bydgoszcz, 3) UE kraków 1) WSG Bydgoszcz, 2) ALK Warszawa, WSFiZ Białystok	(15) Politechnika Częstochowska (5) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (16) WSZ, (55) WSL, WSHiT
XXVI	2009	1) Gdańsk, 2) AGH, 3) Gliwice 1) UE Kraków, 2) AE Katowice, 3) SGGW Warszawa 1) ALK Warszawa, 2) WSG Bydgoszcz, 3) WSFiZ Białystok	(15) Politechnika Częstochowska (9) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (42) WSZ, WSHiT, WSL, (69) WSD, AP, (83) CJE NKJO
XXVII	2010	1) Warszawa, 2) Gliwice, 3) Gdańsk 1) SGGW, 2) UE Kraków, AE Katowice 1) ALK Warszawa, 2) WSG Bydgoszcz, 3) WSFiZ Białystok	(15) Politechnika Częstochowska (7) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (34) WSL, WSHiT
XXVIII	2011	1) Warszawa, 2) AGH, 3) Gliwice 1) SGGW, 2) UEK Kraków, 3) UTP Bydgoszcz 1) ALK, 2) WSG Bydgoszcz, 3) WSFiZ Białystok	15) Politechnika Częstochowska 8) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie 29) WSL, 31) CJE NKJO, 35) WSHiT, 45) WSZ,
XXIX	2012	1) AGH, 2) Warszawa, 3) Poznań 1) SGGW, 2) UE Kraków, 3) UE Katowice 1) ALK, 2) WSG Bydgoszcz, 3) WSFiZ Białystok	(16) Politechnika Częstochowska (8) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (30) WSHiT, WSZ, WSL, (52) CJE NKJO
XXX	2013	1) AGH, 2) Gdańsk, 3) Gliwice 1) SGGW, 2) UE Kraków, UP Lublin 1) ALK Warszawa, 2) WSG Bydgoszcz, WSPiA Poznań	15) Politechnika Częstochowska 11) Akademia im. Jana Długosza 31) WSHiT, WSL, 35) WSZ

EDYCJA	LATA	ZWYCIĘSKIE UCZELNIE	MIEJSCE POLITECHNIKI, WSP/AJD, UCZELNI NIEPAŃSTWOWYCH
XXXI	2014	1) AGH, 2) Gdańsk, 3) Gliwice 1) SGWW, 2) UEK Kraków, UE Katowice 1) ALK, 2) WSG Bydgoszcz, 3) WSPiA Poznań	(16) Politechnika Częstochowska (13) Akademia im. Jana Długosza 32) WSHiT, WSL, 50) WSZ
XXXII	2015	1) AGH, 2) Gdańsk, 3) Gliwice 1) UE Kraków, 2) UE Katowice, 3) SGGW Warszawa 1) ALK, 2) WSPiA Poznań, 3) WSG Bydgoszcz	(14) Politechnika Częstochowska (12) Akademia im. Jana Długosza (37) WSHiT, WSL

Źródło: Archiwum ZŚ AZS Częstochowa, Sprawozdanie z działalności AZS 1964, 1965, b.sygn., Sprawozdania na IX Zjazd ZG AZS z 1976, XII Zjazd ZG AZS z 1981 r. XIV Zjazd ZG AZS z 1991 r., b.sygn. Sprawozdania z XVI edycji Mistrzostw Szkół Wyższych s. 84; z XVI I edycji MSzW, s. 161; z XVIII MSzW s. 139; XIX Mistrzostwa Szkół Wyższych 1996-1998 AZS ZG, Warszawa 1998 s. 68, b.sygn. XXII Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych 2002/2004, Wyniki, Warszawa 2004. XXI Zjazd Akademickiego Związku Sportowego, Sprawozdanie z działalności w latach 2004-2005, Warszawa 2005, XXII Zjazd Akademickiego Związku Sportowego, Sprawozdanie z działalność w latach 2006–2007, Poznań 2007

ANEKS NR 4

Udział zawodników AZS we współzawodnictwie krajowym

Sportowcy AZS od początku powstania tj. 1945 r. uczestniczą we współzawodnictwie sportowym organizowanych w kraju. Medale mistrzostwa Polski były dziełem siatkarzy, tenisistek stołowych, strzelczyń oraz sztangistów. Poniżej zaprezentowano osiągnięcia znaczących sekcji sportowych AZS (hokeja na trawie, podnoszenia ciężarów, strzelectwa sportowego, piłki koszykowej, piłki siatkowej i tenisa stołowego).

Drużynowe Mistrzostwa Polski

Piłka siatkowa mężczyzn:

złote medale: 1990, 1993, 1994, 1995, 1997, 1999,

srebrne medale: 1991, 1992, 2001, 2002, 2003, 2008, brązowe medale: 1996, 2000, 2004, 2005

Tenis stołowy kobiet: srebrne medale: 1997, 2004, 2005, brązowe medale 2002, 2003, 2009, 2012

Strzelectwo sportowe: złoty medal 2009, srebrne medale 1999, 2013, brązowy medal 2009

Indywidualne Mistrzostwa Polski

Strzelectwo sportowe: Ziaja Alicja, złote (7) srebrne (5), brązowe (2) Trąbska Anna, srebrne (3)

Tenis stołowy kobiet:

złote: Narkiewicz Paulina (3), Langosz Jolanta (2), Xu Jie (2), Pastor Agata (1)

srebrne: Narkiewicz Paulina (4), Smykowska Anna (2), Pastor Agata (2), Molik Patrycja (1), Xu Jie (1)

brązowe: Narkiewicz Paulina (6), Molik Patrycja (1), Xu Jie (1), Walna Weronika (1), Pastor Agata (1) Ślifirczyk Katarzyna (1)

Podnoszenie ciężarów:

złote: Grela Łukasz (1)

srebrne: Spyra Sandra (3), Kwapisz Dominik (1)

brązowe: Grela Łukasz (5), Kwapisz Dominik (2), Szczepanik Kamil (2), Spyra Sandra (1)

Puchar Polski

Tenis stołowy kobiet: 1997, 2001, 2003, 2004, 2005, 2006, 2013

Piłka siatkowa mężczyzn: 1998, 2008

Superpuchar

Piłka siatkowa mężczyzn: 1995

SEKCJA HOKEJA NA TRAWIE MĘŻCZYZN AZS CZĘSTOCHOWA w latach 1953–1957

19.09.1952 – Powołanie sekcji

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1953	3	Mistrzostwa Rezerw Śląska	Kentzer Karol	Urbański Jerzy, Zagrobelny Ryszard, Kentzer Karol, Małeckie Aleksander, Krawczyk Florian, Uniński Tadeusz, Zwolski Andrzej, Poete Alojz, Staudio Jan, Gładczak Mariusz, Seńczuk Janusz
1954	1	Liga Województwa Stalingrodzkiego	Gil Zbigniew	Urbański Jerzy, Zagrobelny Ryszard, Kentzer Karol, Małeckie Aleksander, Krawczyk Florian, Uniński Tadeusz, Zwolski Andrzej, Poete Alojz, Staudio Jan, Gładczak Mariusz, Seńczuk Janusz, Szczepański Bogdan, Iwicki Jerzy, Nowak Jan, Puch Tadeusz, Jeżak Kazimierz, Głownia Witold, Malentowicz Ryszard, Zelazny Henryk
1955	2	II liga Grupa południowa awans	Socholik Tadeusz	Urbański Jerzy, Zagrobelny Ryszard, Kentzer Karol, Małeckie Aleksander, Krawczyk Florian, Uniński Tadeusz, Zwolski Andrzej, Staudio Jan, Gładczak Mariusz, Seńczuk Janusz, Szczepański Bogdan, Iwicki Jerzy, Niewiem Marian, Puch Tadeusz, Jeżak Kazimierz, Głownia Witold, Malentowicz Ryszard, Zelazny Henryk, Greń Andrzej, Kruk Leszek, Pachciarz Albin, Saltorski Jan, Hulist Zygmunt, Socholik Tadeusz, Sydziak Jerzy, Trepka Waclaw, Mitoraj, Pełka, Gil Zbigniew
1956	10	I liga	Socholik Tadeusz	Urbański Jerzy, Zagrobelny Ryszard, Kentzer Karol, Małeckie Aleksander, Krawczyk Tadeusz, Zwolski Andrzej, Gładczak Mariusz, Seńczuk Janusz, Szczepański Bogdan, Iwicki Jerzy, Niewiem Marian, Puch Tadeusz, Głownia Witold, Malentowicz Ryszard, Zelazny Henryk, Socholik Tadeusz, Sydziak Jerzy, Trepka Waclaw, Gil Zbigniew, Sydziak Jerzy, Garstka Tadeusz, Jelonek Tadeusz, Stefaniszyn Stanisław

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1957	2	II liga południowa	Socholik Tadeusz	Urbański Jerzy, Zagrobelny Ryszard, Kentzer Karol, Małecki Aleksander, Krawczyk Tadeusz, Zwolski Andrzej, Gładczak Mariusz, Seńczuk Janusz, Szczepański Bogdan, Iwicki Jerzy, Niewiem Marian, Puch Tadeusz, Głownia Witold, Malentowicz Ryszard, Żelazny Henryk, Socholik Tadeusz, Sydziak Jerzy, Trepka Waław, Gil Zbigniew, Szydziak Jerzy
1958	10	II liga południowa	Gil Zbigniew	Baranowski Jerzy, Drzymała Kazimierz, Kozak Robert, Kędziora Kazimierz, Łyżniak Zygmunt, Misztal Zygmunt, Michalczyk Jan, Neuman Ryszard, Sikora Krzysztof, Gil Jan, Socholik Tadeusz, Kentzer Karol, Trepka Waław
1959		Liga Śląska		Zespół wycofano z rozgrywek, a sekcja została zlikwidowana

Źródło: W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945–2000, Częstochowa 2007; T. Socholik, 50 lat Jubileusz Śląskiego Hokeja na Trawie, Katowice 2000; Kronika AZS Częstochowa

SEKCJA PODNOSZENIA CIĘŻARÓW AZS W LATACH 1957–2015

Rekordy zawodników AZS Częstochowa sekcji podnoszenia ciężarów w poszczególnych wagach według stanu na rok 1967

Waga piórkowa	wyciskanie	Euzebiusz Sieja	72,5 kg
	rwanie	Andrzej Ząbkowski	67,5 kg
	podrzut	Euzebiusz Sieja	85 kg
	trójbój	Euzebiusz Sieja	212,5 kg
Waga kogucia	wyciskanie	Euzebiusz Sieja	75 kg
	rwanie	Euzebiusz Sieja	67,5 kg
	podrzut	Euzebiusz Sieja	92,5 kg
	trójbój	Euzebiusz Sieja	222,5 kg

Waga lekka	wyciskanie	Roman Podsiedlik	80 kg
	rwanie	Roman Podsiedlik	80 kg
	podrzut	Stanisław Pokrzyk	105 kg
	trójbój	Roman Podsiedlik	265 kg
Waga średnia	wyciskanie	Stanisław Pokrzyk	105 kg
	rwanie	Michał Wrotkowski	95 kg
	podrzut	Stanisław Pokrzyk	127 kg
	trójbój	Stanisław Pokrzyk	322 kg
Waga lekkociężka	wyciskanie	Michał Wrotkowski	95 kg
	rwanie	Michał Wrotkowski	102,5 kg
	podrzut	Michał Wrotkowski	130 kg
	trójbój	Michał Wrotkowski	327,5 kg
Waga półciężka	wyciskanie	Michał Wrotkowski	100 kg
	rwanie	Michał Wrotkowski	105 kg
	podrzut	Michał Wrotkowski	130 kg
	trójbój	Michał Wrotkowski	330 kg
Waga ciężka	wyciskanie	Andrzej Bednarski	77,5 kg
	rwanie	Andrzej Krasowski	90 kg
	podrzut	Andrzej Krasowski	110 kg
	trójbój	Andrzej Bednarski	110 kg
		Andrzej Krasowski	275 kg
		Andrzej Bednarski	275 kg

Źródło: Archiwum ZŚ AZS, Kronika AZS Częstochowa. Rekordy zawodników sekcji podnoszenia ciężarów AZS Częstochowa ustalono na podstawie protokołów zawodów i sprawozdań z działalności sekcji 1957–1975.

Rekordy zawodników AZS Częstochowa sekcji podnoszenia ciężarów w poszczególnych wagach według stanu na rok 6.03.2015

Kobiety

48 kg Zawada Justyna 143 kg (rwanie – 63, podrzut – 80)
53 kg Zawada Justyna 143 kg (rwanie – 63, podrzut – 80)
58 kg Warzyca Agnieszka 117 kg (rwanie – 50, podrzut – 67)
63 kg Ostapska Katarzyna 205 kg (rwanie – 89, podrzut – 116)
69 kg Ostapska Katarzyna 204 kg (rwanie – 90, podrzut – 114)
75 kg Barańska Katarzyna 190 kg (rwanie – 85, podrzut – 105)
75 kg plus Spyra Sandra 211 kg (rwanie – 94, podrzut – 117)

Mężczyźni

56 kg Bobra Jacek 160 kg (rwanie – 70, podrzut – 90)
62 kg Kwapisz Dominik 250 kg (rwanie – 111, podrzut -139)
69 kg Klarecki Damian 249 kg (rwanie – 114, podrzut 135)
77 kg Mizera Piotr 301 kg (rwanie – 141, podrzut – 160)
85 kg Szczepanik Kamil 326 kg (rwanie – 144, podrzut – 182)
94 kg Grela Łukasz 383 kg (rwanie – 178, podrzut – 205)
105 kg Grela Łukasz 385 kg (rwanie – 175, podrzut – 210)
105 kg plus Barański Przemysław 360 kg (rwanie –160, podrzut – 200)

Źródło: Zbiory Waldemara Chwastowskiego (statystyki rekordów AZS Częstochowa z lat 2009–2015). Wyniki rekordowe ustalono na podstawie protokołów z zawodów organizowanych przez Polski Związek Podnoszenia Ciężarów

SEKCJA KOSZYKÓWKI MĘŻCZYZN AZS CZĘSTOCHOWA w latach 1945–2015

1945 – Powołanie sekcji

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1945	1	Święto sportowe w Częstochowie	Tadeusz Ujma	Tadeusz Ujma, Stanisław Wiśniewski, Stanisław Zabłocki, Mieczysław Gordon, Szulc
1946	1	Mistrzostwa Częstochowy	Tadeusz Ujma	Tadeusz Ujma, Stanisław Wiśniewski, Stanisław Zabłocki, Mieczysław Gordon, Szulc
1947	3	Klasa „B”	Tadeusz Bojanek	Tadeusz Bojanek, Konstanty Certowicz, S. Zabłocki, Jerzy Lemański, Seweryn Plebanek, Mieczysław Hrehorów, Adam Smelczyński
1948	1	Klasa „B”	Tadeusz Bojanek	Tadeusz Bojanek, Konstanty Certowicz, S. Zabłocki, Jerzy Lemański, Seweryn Plebanek
1948/49	2	Klasa „A”	Stefan Olszewski	Marian Szymicz, Stefan Olszewski, Jerzy Parnowski, Zdzisław Dąbrowski, Stanisław Zabłocki, Roman Helman, Wiesław Wróbel, Andrzej Siemiński, Jerzy Kierat, Adam Korzeniowski
1949/50	2	Klasa „A” Akademickie Mistrzostwo Śląska	Stefan Olszewski	Marian Szymicz, Stefan Olszewski, Jerzy Parnowski, Zdzisław Dąbrowski, Stanisław Zabłocki, Roman Helman, Wiesław Wróbel, Andrzej Siemiński, Jerzy Kierat, Adam Korzeniowski
1950/51	3	Klasa „A”	Stefan Olszewski	S. Olszewski, Jerzewski, Żdziskowski, Badora, Grzeškowski, Stelmach, Ścibor, W. Wróbel, R. Helman
1951/52	5	Śląska Liga Zrzeszeniowa	Mieczysław Gordon	Jerzy Parnowski, J. Piekarski, Maciej Stala, J. Jabłoński, Stanisław Zajęcki, Czesław Jędrak, Stanisław Dąbrowski, R. Helman, Mieczysław Ziętek, Karol Radecki, Jerzy Rączka, J. Seńczuk
1952/53	9 spadek	Liga wojewódzka „A”	Mieczysław Gordon	J. Parnowski, Janusz Seńczuk, Binek, Zagrobelny, Cz. Jędrak, Siuda, Greń, Tarnowski, Paluchowski

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1953/54	2	Klasa „B”	Janusz Seńczuk	Paluchowski, Stala, Henryk Wiktorczyk, Seńczuk, Sawicz, Kuliński, Henryk Walczyk, Józef Krzywoń
1954/55	1 awans	Klasa „B”	Janusz Seńczuk	Janusz Wojciechowski, Dziurzyński, Michał Smalarkiewicz, Włodzimierz Przybyła, H. Walczyk, Jerzy Rączka, Ryszard Kubski, Kuliński, J. Seńczuk, J. Krzywoń, Romuald Parzych
1955/56	4	Klasa „A”	Janusz Seńczuk	M. Smolarkiewicz, J. Wojciechowski, Jerzy Jabczyński, Miklas, H. Walczyk, Tadeusz Perliński, Krzywoń, Kubski, R. Parzych, J. Rączka, Wojciech Gumowski
1956/57	4	Klasa „A”	Mieczysław Gordon	M. Smolarkiewicz, J. Wojciechowski, Jerzy Jabczyński, Miklas, H. Walczyk, Tadeusz Perliński, Krzywoń, Kubski, R. Parzych, J. Rączka, Wojciech Gumowski
1957/58	2	Klasa „A”	Mieczysław Gordon	T. Perliński, J. Jabczyński, Ryszard Kurowski, H. Walczyk, W. Gumowski, Jerzy Mysior, M. Smolarkiewicz, R. Parzych, J. Wojciechowski
1958/59	1 awans	Klasa „A” III Liga	Mieczysław Gordon	T. Perliński, H. Walczyk, W. Gumowski, M. Smolarkiewicz, J. Jabczyński, J. Wojciechowski, R. Parzych, Waldemar Morawiec, Edmund Świdorski, R. Kurowski
1959/60	7	Liga Międzywojewódzka	Mieczysław Gordon	T. Perliński, W. Gumowski, H. Walczyk, M. Smolarkiewicz, J. Wojciechowski, Morawiec, J. Jabczyński, R. Kurowski, Grzegorz Opala, Jerzy Czarnota, Zbigniew Waliszewski
1960/61	9	II liga	Mieczysław Gordon	T. Perliński, W. Gumowski, R. Kurowski, Z. Waliszewski, G. Opala, Adam Lis, Marek Kowalski, Morawiec, Jakub Gózdź, Lech Kubiak, Janusz Maszczyk
1961/62	11 spadek	II liga	Mieczysław Gordon	M. Kowalski, G. Opala, Jakub Gózdź, Jerzy Adamczyk, T. Perliński, Kubiak, Maszczyk, W. Gumowski, Skórkowski
1962/63	9 spadek	Liga wojewódzka	Jerzy Adamczyk	M. Kowalski, Cezary Bukała, J. Gózdź, Jan Tabor, Jan Ślęzakiewicz, Ryszard Kasztelnik, Mirosław Bączek, Andrzej Hankiewicz, Jan Kopec, Wiesław Pałczyński, Tomasz Sokołowski

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1963/64		Klasa „A”	Jerzy Adamczyk	M. Kowalski, Cezary Buwała, J. Gózdź, Jan Tabor, Jan Ślęzakiewicz, Ryszard Kasztelnik, Mirosław Bączek, Andrzej Hankiewicz, Jan Kopec, Wiesław Pałczyński, Tomasz Sokołowski
1964/65	3	Klasa „A”	Mieczysław Gordon	M. Kowalski, J. Gózdź, Krzysztof Jelonek, A. Dąbkowski, J. Tabor, Palczewski, Romanowski, Z. Ludwin, J. Czarnota, Cyndecki, Kazakin
1965/66	2 awans po barażach	Klasa „A”	Mieczysław Gordon	M. Kowalski, A. Kazakin, K. Jelonek, Piliński, J. Czarnota, Cyndecki, Z. Ludwin, J. Tabor, A. Dąbkowski
1966/67	8	Liga okręgowa	Czesław Jędrak	M. Kowalski, A. Kazakin, K. Jelonek, Piliński, J. Czarnota, Cyndecki, Z. Ludwin, J. Tabor, A. Dąbkowski
1967/68	4	Liga okręgowa	Czesław Jędrak	M. Kowalski, Ryszard Kaliński, K. Jelonek, A. Dąbkowski, A. Kazakin, Z. Ludwin, Piliński, Cyndecki
1968/69	7 spadek	Liga okręgowa	Czesław Jędrak od II rundy Marek Kowalski	Andrzej Milewski, Zdzisław Siwek, Mirosław Popczyk, Marek Rakowski, A. Kazakin, Z. Ludwin, Mieczysław Nowaczyk, Tedeusz Hejduk, Andrzej Ulman
1969/70	1 awans	Klasa „A”	Marek Kowalski	M. Nowaczyk, M. Kowalski, T. Hejduk, A. Ulman, R. Miękus, Grzegorz Polak, Zdzisław Posytek, Z. Ludwin, Z. Siwek
1970/71	6	Liga okręgowa	Wojciech Liczberski	T. Hejduk, M. Kowalski, Rajmund Miękus, M. Nowaczyk, Z. Ludwin, Siwek, Uflik, Rynkiewicz, Stanisław Kieras, Andrzej Ulman
1971/72	5	Liga okręgowa	Wojciech Liczberski	A. Ulman, Cedrowicz, Pęczek, M. Kowalski, R. Miękus, Rynkiewicz, Andrzej Małasiewicz, S. Kieras
1972/73	6	Liga okręgowa	Wojciech Liczberski	A. Ulman, Cedrowicz, Pęczek, M. Kowalski, R. Miękus, Rynkiewicz, Andrzej Małasiewicz, S. Kieras
1973/74	6	Liga okręgowa	Wojciech Liczberski	R. Miękus, M. Kowalski, A. Ulman, Bronisław Śmieszek, Palimąka, A. Małasiewicz, S. Kieras

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1974/75	8	Liga okręgowa	Wojciech Liczberski	R. Miękus, M. Kowalski, A. Ulman, Bronisław Śmieszek, Palimąka, A. Małasiewicz, S. Kieras
1975/76	6	Liga okręgowa	Ryszard Janas	R. Miękus, M. Kowalski, A. Ulman, Bronisław Śmieszek, Palimąka, A. Małasiewicz, S. Kieras
1976/77	7	Liga międzywojewódzka	Ryszard Janas	L. Brożek, K. Cybula, S. Kieras, A. Kwiatkowski, R. Miękus, A. Małasiewicz, B. Smieszek
1977/78	3	Strefowa klasa „A”	Ryszard Janas	Leszek Brożek, Krzysztof Cybula, S. Kieras, Andrzej Kwiatkowski, R. Miękus, Tomasz Tomkowicz, Krzysztof Szymański, Paweł Szczęsny, Krzysztof Zybura, Andrzej Witczak, A. Małasiewicz, Marek Kotas, Tomasz Rutkowski
1978/79	10 spadek	Liga międzywojewódzka	Ryszard Janas	T. Tomkowicz, D. Wcześniak, Krzysztof Kuteran, K. Szymański, Jacek Polak, Zbigniew Langier
1979/1986 Zarząd AZS Częstochowa zawiesił działalność sekcji piłki koszykowej mężczyzn				
1986/87	4	Klasa „A” jako AZS Politechnika	Ryszard Janas	Jarosław Gładysz, Paweł Rydecki, Tomasz Sętowski, Rafał Kowalski, Bogusław Nowak, Tomasz Cwener, Krzysztof Białas, Mariusz Szyma, Andrzej Śmilgin, Grzegorz Jurga, Krzysztof Orlikowski
1987/88	5	Klasa „A”	Ryszard Janas	Andrzej Jarzębski, Tomasz Arkabus, Jarosław Błaszczak, Marek Harazim, Michał Kozłowski, Marek Żelazko
1988/89	5	Klasa „A”	Ryszard Janas	Cezary Gajda, Paweł Zasada, Arkadiusz Wesołowski, Marek Jacewicz, Krzysztof Karliński, Wojciech Maciąg, Paweł Bartusiak, Dariusz Juszczyk, Benedykt Kazakin, Piotr Banasiak, Andrzej Szklarzyk, Marek Kęsy, Arkadiusz Zyzka
1989/90	4	Klasa „A”	Ryszard Janas	Cezary Gajda, Paweł Zasada, Arkadiusz Wesołowski, Marek Jacewicz, Krzysztof Karliński, Wojciech Maciąg, Paweł Bartusiak, Dariusz Juszczyk, Benedykt Kazakin, Piotr Banasiak, Andrzej Szklarzyk, Marek Kęsy, Arkadiusz Zyzka
1990/92 Działalność sekcji została ponownie zawieszona				

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
1992/93	5	Klasa okręgowa	Ryszard Janas	B. Nowak, M. Kęsy, Jakubczak, Kapuścik, Bartusiak, Jakubas, Wesołowski, Sławomir Chrzęstek, Mariusz Musialik, A. Zyzka, Dłubała, Skierniewski, Nieszpornski, Żoła
1993/94 Koszykarzy nie zgłoszono do rozgrywek mistrzowskich				
1994/95	4	Klasa „A”	Ryszard Janas	Mariusz Musialik, Sławomir Chrzęstek, Żoła, Adam Gajos, Nieszpornski, Michał Nalewajka, Morawski, Paweł Gałka
1995/96	1	Klasa „A”	Ryszard Janas	Żoła, P. Gałka, M. Musialik, Kot, Zbigniew Wychodzki, Piotr Morawski, Wyrwęg, Gajos, Różany, Obodecki, Robert Gawrych, Nalewajka, Maciej Rudziński, Borowik, Dariusz Koziński
1996/97	1 awans	Klasa „A”	Ryszard Janas	Piotr Woźnica, Tomasz Domański, Żoła, P. Gałka, Kot, Z. Wychodzki, P. Morawski, Wyrwęg, Gajos, Różany, Obodecki, R. Gawrych, M. Nalewajka, M. Rudziński, D. Koziński
1997/98	8	III liga	Ryszard Janas	Przemysław Rataj, Paweł Gałka, Wojciech Konieczny, Rafał Olejnik, T. Domański, M. Morawski, Łukasz Czerwonka, Daniel Szwankowski, P. Woźnica
1998/99	Działalność sekcji została ponownie zawieszona i ograniczyła się wyłącznie do występów w Akademickiej Lidze Koszykówki (LAK)			
2009/10	5-6	sekcję przejęto od UKS 16 II	Zbigniew Mardoń	Wojciech Kotlewski, Adam Karkoszka, Łukasz Wojciechowski, Janusz Sośniak, Kamil Ostrowski, Marcin Pławucki, Sławomir Klocek, Jacek Pałac, Marcin Bluma, Marek Banasiak
2010/11	11	II	D. Szyndziel	M. Bluma, Michał Saran, J. Sośniak, A. Karkoszka, Bartosz Kotyza, Dawid Sztajner, Szymon Rynkiewicz, Michał Dąbrowski, Michał Szlichta, J. Pałac, M. Pławucki, Michał Cieślak, Jakub Wolniak, D. Stajner, M. Banasiak
2011/12	3	III	D. Szyndziel	J. Sośniak, D. Sztajner, J. Pałac, Adam Karkoszka, Adrian Koziol, Rafał Motyl, Wojciech Kotlewski, M. Saran, Michał Cieśla, Marek Banasiak, M. Szlichta, Michał Orlikowski

Sezon	Miejsce	Klasa/liga	Trener	Zawodnicy
2012/13	1	III	D. Szyndziel	J. Sośniak, W. Kotlewski, Jacek Pałac, Tomasz Nogalski, Michał Cieśla, Adrian Koziol, Szymon Rynkiewicz, Michał Orlikowski, M. Bluma, M. Dąbrowski, D. Sztajner
2013/14	10	II liga	D. Szyndziel	Michał Saran, Bielecki, D. Sztajner, M. Orlikowski, M. Cieśla, Przemysław Łaszewski, S. Rynkiewicz, M. Dąbrowski, M. Bluma, Adrian Koziol, Filip Mackiewicz, T. Nogalski
2014/15	8	II Liga	D. Szyndziel	T. Nogalski, Marcin Bluma, M. Cieśla, Michał Dąbrowski, Przemysław Łaszewski, S. Rynkiewicz, Wojciech Kotlewski, Michał Saran, Grzegorz Łyko, Karol Palarz, Jakub Białas, Karol Cidyło, Patryk Gawroński, Nokodem Kowalski, Filip Mackiewicz

Źródło: Archiwum ZŚ AZS Częstochowa, Sprawozdania z działalności sekcji piłki koszykowej mężczyzn za lata 1945–2015, b.sygn. Kronika AZS Częstochowa, Zbiory Wiesława Pięty, Zbiory Dariusza Szyndziela i Janusza Sośniaka.

SEKCJA PIŁKI SIATKOWEJ MĘŻCZYZN AZS CZĘSTOCHOWA (1945–2015)

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1945	1	Mistrzostwa Częstochowy	Mieczysław Gordon	M. Gordon, S.F. Wiśniewski, J. Szmidla, J. Zabłocki, Falkowski, Stępniewski, Chmurko
1946	2	Mistrzostwa Częstochowy	Mieczysław Gordon	M. Gordon, S.F. Wiśniewski, J. Szmidla, J. Zabłocki, Falkowski, Stępniewski, Chmurko
1946/47	udział	Klasa „B”	Mieczysław Gordon	M. Gordon, S.F. Wiśniewski, J. Szmidla, J. Zabłocki, Falkowski, Stępniewski, Chmurko
1947/48	4	Klasa „B”	Mieczysław Hrehorów	Adam Miller, Adam Secomski, Jerzy Lemański, Andrzej Zajęcki, Mieczysław Hrehorów, Seweryn Plebanek, Tadeusz Bojanek
1948/49	3	Klasa „B”	Mieczysław Hrehorów	Adam Miller, Adam Secomski, Jerzy Lemański, Andrzej Zajęcki, Mieczysław Hrehorów, Seweryn Plebanek, Tadeusz Bojanek
1949/50	2	Klasa „B”	Władysław Dunajewski	Tadeusz Gąsowski, Władysław Dunajewski, Władysław Turczyński, Alojzy Kubiak, Kazimierz Zyzak, Wiesław Frydrychowicz, Tadeusz Horyński, M. Kulawik
1950	3	Klasa „A”	Władysław Dunajewski	Tadeusz Gąsowski, Władysław Dunajewski, Władysław Turczyński, Alojzy Kubiak, Kazimierz Zyzak, Wiesław Frydrychowicz, Tadeusz Horyński, M. Kulawik
1951	1	Klasa „A”	Władysław Dunajewski	A. Kubiak, W. Turczyński, W. Frydrychowicz, W. Dunajewski, K. Zyzak, T. Gąsowski, T. Horyński, M. Kulawik, Jerzy Piekarski
1952/53	2	Klasa wojewódzka	Władysław Dunajewski	W. Dunajewski, W. Turczyński, A. Kubiak, Stanisław Pabin, Ryszard Popiołek, Jerzy Drznat, Lucjan Majtyka, Leszek Gwiazdziński
1953/54	4	Klasa wojewódzka	Władysław Dunajewski	Jan Staniewicz, Jan Wypiór, L. Majtyka, W. Szyprowski, S. Pabin, A. Kubiak, L. Gwiazdziński, W. Turczyński, R. Popiołek, W. Dunajewski

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1954/55	2	Klasa okręgowa	Władysław Dunajewski	Jan Staniewicz, Jan Wypiór, L. Majtyka, W. Szyprowski, S. Pabin, A. Kubiak, L. Gwiazdziński, W. Turczyński, R. Popiołek, W. Dunajewski
1955/56	2	Klasa okręgowa	Władysław Dunajewski	Jan Staniewicz, Jan Wypiór, L. Majtyka, W. Szyprowski, S. Pabin, A. Kubiak, L. Gwiazdziński, W. Turczyński, R. Popiołek, W. Dunajewski
1956/57	2	Klasa okręgowa	Władysław Turczyński	R. Popiołek, Włodzimierz Zajda, Krzysztof Wichrzycki, Stanisław Burdzicki, Dariusz Białek, A. Kubiak, Andrzej Wojtal, Andrzej Nowak, Henryk Poteralski
1957/58	3	III liga śląska	Od stycznia 1958 Bogusław Pabin	R. Popiołek, Włodzimierz Zajda, Krzysztof Wichrzycki, Stanisław Burdzicki, Dariusz Białek, A. Kubiak, Andrzej Wojtal, Andrzej Nowak, Henryk Poteralski
1958/59	9	III liga śląska	Stanisław Pabin, od marca 1959 Jan Staniewicz	D. Białek, Henryk Kotkowski, Ryszard Janiszewski, Stanisław Kardyś, Marian Truskowski, Andrzej Grabowski, Kazimierz Kuszewski, Marian Duleba, W. Zajda, Krzysztof Piotrowski, Janusz Rechlewicz, A. Wojtal, Leszek Tumulski, H. Poteralski
1959/60	10	III liga śląska	Jan Staniewicz	D. Białek, Henryk Kotkowski, Ryszard Janiszewski, Stanisław Kardyś, Marian Truskowski, Andrzej Grabowski, Kazimierz Kuszewski, Marian Duleba, W. Zajda, Krzysztof Piotrowski, Janusz Rechlewicz, A. Wojtal, Leszek Tumulski, H. Poteralski
1960/61	10 spadek	Liga okręgowa	Stanisław Pabin Asystent W. Zajda	D. Białek, Roman Siemiński, M. Truskowski, M. Duleba, Marian Kik, H. Poteralski, K. Kuszewski, A. Grabowski, Ryszard Zalewski, J. Piątkowski, Stanisław Lober, K. Piotrowski, H. Kotkowski
1961/62	6	Klasa „A”	Zdzisław Kozłowski	D. Białek, Roman Siemiński, M. Truskowski, M. Duleba, Marian Kik, H. Poteralski, K. Kuszewski, A. Grabowski, Ryszard Zalewski, J. Piątkowski, Stanisław Lober, K. Piotrowski, H. Kotkowski

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1962/63	1 awans	Klasa „A”	Zdzisław Kozłowski Od II rundy Stanisław Burdzicki	Marian Balawender, H. Kotkowski, A. Grabowski, Mieczysław Bober, Zdzisław Sadowski, Andrzej Kieszczyński, M. Truszkowski, R. Siemiński
1963/64	spadek	Liga okręgowa	S. Burdzicki	Maciej Błaziński, D. Białek, Roman Siemiński, M. Truszkowski, M. Dulęba, Marian Kik, H. Poteralski, K. Kuszewski, A. Grabowski, Ryszard Zalewski, J. Piątkowski, Stanisław Lober, K. Piotrowski, H. Kotkowski
1964/65	1 awans	Klasa „A”	Maciej Błaziński	Maciej Błaziński, D. Białek, Roman Siemiński, M. Truszkowski, M. Dulęba, Marian Kik, H. Poteralski, K. Kuszewski, A. Grabowski, Ryszard Zalewski, J. Piątkowski, Stanisław Lober, K. Piotrowski, H. Kotkowski
1965/66	5	Liga okręgowa	Tadeusz Terejko	M. Balawender, Zbigniew Baryła, Tadeusz Tracz, Bogdan Baranowicz, M. Błaziński, A. Kieszczyński, M. Bober, Marek Głowacki, Krzysztof Mieruszyński, Witold Mandryk, J. Piątkowski, Tadeusz Stefanek, Wiesław Zajączkowski, R. Zalewski
1966/67	4	Liga okręgowa (śląska)	Maciej Błaziński	M. Błaziński, W. Mandryk, T. Stefanek, B. Baranowicz, W. Zajączkowski, A. Kieszczyński, Z. Baryła, T. Tracz
1967/68	2	Liga okręgowa	M. Błaziński	M. Błaziński, W. Mandryk, T. Stefanek, B. Baranowicz, W. Zajączkowski, A. Kieszczyński, Z. Baryła
1968/69	3	Liga okręgowa	M. Błaziński Asystent Jan Adamus	M. Błaziński, Jan Adamus, B. Baranowicz, T. Stefanek, Marian Kustra, Witold Mandryk, Zenon Rodzaj
1969/70	6	Liga okręgowa	Jan Adamus	M. Kustra, Z. Rodzaj, Jeremiasz Gordon, Zdzisław Piwowarczyk, Romuald Mączniewski, Z. Baryła, J. Adamus, Andrzej Przestrzelski, Roman Krywult, Wiesław Warkiewicz, Marek Pęczek, Zdzisław Strzępek

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1970/71	8	Liga okręgowa	Zdzisław Kozłowski od kwietnia Henryk Kunicki	M. Kustra, Wiesław Czaja, Bogdan Czaja, Zbigniew Ujma, Marek Oleś, Andrzej Czerwik, J. Adamus, Marek Jędrzcak, Adam Kielichowski, Z. Baryła
1971/72	1 barażach awans do II ligi	Liga okręgowa	H. Kunicki (Jan Dziura z J. Adamus) od baraży Zbigniew Mickiewicz	W. Czaja, J. Adamus, W. Warkiewicz, Marek Jędrzcak, B. Czaja, A. Czerwik, M. Oleś, Jacek Głowacki, R. Mączniewski, J. Ujma, A. Kielichowski
1972/73	8 w barażach utrzymanie się w II lidze	II liga	Z. Mickiewicz	W. Czaja, B. Czaja, A. Czerwik, Zdzisław Kolano, M. Oleś, Stanisław Baran, A. Pacholek, R. Hadrych, R. Mączniewski
1973/74	4	II liga	Z. Mickiewicz	A. Czerwik, W. Czaja, B. Czaja, M. Oleś, Z. Kolano, Romuald Handrych, Adam Pacholek, S. Baran, Pęczek
1974/75	2	II liga	Z. Mickiewicz	Kazimierz Grzegorek, Zbigniew Giza, Władysław Kustra, Stanisław Kamiński, Z. Kolano, M. Oleś, A. Czerwik, W. Czaja, A. Pacholek, R. Hadrych, S. Baran
1975/76	1 baraże o I ligę 3	II liga	Jan Majkusiak	W. Kustra, A. Czerwik, B. Czaja, S. Kamiński, Z. Kolano, Zygmunt Olejnik, Marek Kocik, R. Hadrych, Tadeusz Madej, S. Baran, A. Pacholek, Zbigniew Bielawski, K. Grzegorek, Wojciech Jędrzejewski
1976/77	6	II liga	Jan Majkusiak Od II rundy Stanisław Gościniak	W. Kustra, S. Kamiński, B. Czaja, A. Pacholek, T. Madej, A. Czerwik, R. Hadrych, Z. Kolano, Ryszard Knopek, Z. Olejnik, M. Kocik, K. Grzegorek
1977/78	2	II liga	S. Gościniak	W. Czaja, W. Kustra, S. Kamiński, A. Czerwik, Z. Kolano, Z. Olejnik, Bogdan Prus, R. Knopek, Aleksander Adamkiewicz, Lechosław Brzoskowski, T. Madej, Tomasz Tomaszewski

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1978/79	1 awans	II liga	S. Gościniak	W. Kustra, R. Knopek, A. Adamkiewicz, B. Prus, S. Kamiński, A. Czerwik, T. Madej, Z. Kolano, R. Pogoda, W. Czaja, Konrad Dobrowolski, Z. Olejnik
1979/80	9 spadek	I liga	S. Gościniak Asystent J. Majkusiak	W. Czaja, W. Kustra, Andrzej Martyniuk, R. Knopek, B. Prus, K. Dobrowolski, T. Madej, Z. Olejnik, R. Pogoda, Stanisław Ziółkowski, S. Kamiński, Marek Wojtal, M. Królikowski
1980/81	1 awans	II liga	S. Gościniak	R. Pogoda, A. Martyniuk, B. Prus, R. Knopek, Roman Kasprowicz, Karol Janaszewski, Jacek Łopatka, S. Kamiński, W. Czaja, Z. Bielawski, Dariusz Stanicki
1981/82	10 spadek	I liga	S. Gościniak	W. Czaja, Roman Mac, A. Martyniuk, D. Stanicki, R. Pogoda, R. Knopek, B. Prus, K. Dobrowolski, S. Kamiński, J. Łopatka, K. Janaszewski
1982/83	6	II liga	J. Majkusiak	Krzysztof Kuzak, Krzysztof Boruc, Ryszard Bodanko, Jacek Owczarek, Mariusz Lewandowski, Grzegorz Koziół, R. Mac, S. Kamiński, K. Kukliński, K. Janaszewski
1983/84	3	II liga	Andrzej Żeleźniak w trakcie S. Gościniak	Krzysztof Kuzak, Krzysztof Boruc, Ryszard Bodanko, Jacek Owczarek, Mariusz Lewandowski, Grzegorz Koziół, R. Mac, S. Kamiński, K. Kukliński, K. Janaszewski, Krzysztof Poprawa, Krzysztof Gralak
1984/85	6	II liga	S. Gościniak	Dariusz Taterka, Robert Majtyka, Krzysztof Kurys, J. Owczarek, M. Lewandowski, R. Bodanko, R. Mac, T. Madej, K. Gralak
1985/86	6	II liga	S. Gościniak od grudnia 1985 r. Jacenty Cierpiął	Zdzisław Olejnik, Paweł Jordan, D. Stanicki, R. Mac, Andrzej Winnicki, M. Lewandowski, D. Taterka, R. Majtyka, T. Madej
1986/87	1 awans	II liga	J. Cierpiął	W. Czaja, R. Mac, D. Taterka, Z. Olejnik, P. Jordan, M. Lewandowski, A. Winnicki, R. Majtyka, Dariusz Parkitny, Sławomir Matuszczyk, D. Stanicki, J. Owczarek

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1987/88	6	I liga	S. Gościniak	Krzysztof Stelmach, Marek Kwieciński, Paweł Tomaszewski, Z. Olejnik, D. Stanicki, R. Mac, D. Taterka, M. Lewandowski, D. Parkitny, Dariusz Marszałek, J. Owczarek
1988/89	4	I liga	S. Gościniak	Krzysztof Stelmach, Marek Kwieciński, Paweł Tomaszewski, Z. Olejnik, D. Stanicki, R. Mac, D. Taterka, M. Lewandowski, D. Parkitny, Dariusz Marszałek, J. Owczarek
1989/90	1	I liga	S. Gościniak, Ryszard Bosek	D. Stanicki, Andrzej Szewiński, K. Stelmach, P. Tomaszewski, Z. Olejnik, D. Marszałek, R. Mac, M. Kwieciński, Andrzej Solski, D. Taterka, Piotr Owczarek, Radosław Panas
1990/91	2	I liga	S. Gościniak	Andrzej Stelmach, Marek Olczyk, K. Stelmach, A. Solski, Z. Olejnik, R. Panas, M. Kwieciński, A. Szewiński, P. Tomaszewski
1991/92	2	I liga	S. Gościniak	A. Stelmach, A. Solski, R. Panas, M. Kwieciński, A. Szewiński, Z. Olejnik, P. Owczarek, Andrzej Ciura, Tomasz Krywult
1992/93	1	I liga	Edward Skorek	P. Owczarek, A. Szewiński, A. Solski, A. Stelmach, Rafał Dymowski, Z. Olejnik, R. Panas, Paweł Ignacok, A. Ciuba, Adam Kurek
1993/94	1	I liga	S. Gościniak	A. Stelmach, Marcin Nowak, Krzysztof Śmigiel, A. Solski, M. Kwieciński, Z. Olejnik, Oktawian Krzyżanowski, Mariusz Wiktorowicz, Artur Pieśniak, R. Panas
1994/95	1	I liga	S. Gościniak	Z. Olejnik, A. Solski, R. Panas, A. Stelmach, M. Nowak, O. Krzyżanowski, M. Kwieciński, A. Pieśniak, M. Wiktorowicz, K. Śmigiel, R. Dymowski
1995/96	3	I liga	S. Gościniak	A. Stelmach, M. Kwieciński, Damian Dacewicz, Piotr Gruszka, Robert Prygiel, A. Pieśniak, M. Nowak, K. Śmigiel, O. Krzyżanowski, Michał Chadała, Łukasz Żygadło, Bartosz Szcześniewski
1996/97	1	I liga	S. Gościniak asystent Adam Kowalski	A. Stelmach, P. Gruszka, D. Dacewicz, R. Prygiel, M. Nowak, M. Chadała, Dawid Murek, K. Śmigiel, O. Krzyżanowski, B. Szcześniewski, Ł. Żygadło, Leszek Kurowski, Fabian Majtyka

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
1997/98	5	I liga	S. Gościniak	R. Panas, F. Matyja, P. Gruszka, D. Dacewicz, Witold Chwastyniak, D. Murek, Michał Jaszewski, B. Szcześniwski, Ł. Żygadło, M. Nowak, Łukasz Kruk
1998/99	1	Seria A	Maciej Jarosz	R. Panas, Ireneusz Kłos, P. Gruszka, M. Nowak, D. Dacewicz, Ł. Żygadło, F. Matyja, B. Szcześniwski, M. Jaszewski, D. Murek, Grzegorz Kokociński
1999/2000	3	Seria A	Maciej Jarosz	R. Panas, M. Jaszewski, P. Michalczyk, D. Dacewicz, Igor Jurčić, D. Murek, Sergiej Orlenko, I. Kłos, Ł. Żygadło, A. Szewiński, B. Szcześniwski, G. Kokociński
2000/2001	2	PlusLiga	Ireneusz Mazur	Łukasz Żygadło, Jakub Oczko, Damian Dacewicz, Arkadiusz Gołaś, Sergiej Orlenko, Radosław Panas, Michał Bąkiewicz, Dawid Murek, Bojan Kostandinovic, Grzegorz Kokociński, Krzysztof Ignaczak
2001/2002	2	PlusLiga	Ireneusz Mazur	Radosław Panas, Grzegorz Wagner, Michał Bąkiewicz, Damian Dacewicz, Arkadiusz Gołaś, Siniša Reljić, Krzysztof Ignaczak, Jakub Oczko, Marcin Nowak, Andrzej Stelmach, Bartosz Szcześniwski, Grzegorz Kokociński, Tomas Kalnins
2002/2003	2	PlusLiga	S. Gościniak	Radosław Panas, Krzysztof Gierczyński, Andrzej Stelmach, Damian Dacewicz, Arkadiusz Gołaś, Marcin Kryś, Krzysztof Ignaczak, Jakub Oczko, Adrian Patucha, Grzegorz Szymański, Andrzej Szewiński, Grzegorz Kokociński, Michał Winiarski, Michał Bączkiewicz
2003/2004	3	PlusLiga	Edward Skorek	Krzysztof Gierczyński, Arkadiusz Gołaś, Wojciech Jurkiewicz, Grzegorz Kokociński, Maciej Kordysz, Maciej Kryś, Marek Olczyk, R. Panas, Jacek Pić, A. Szewiński, Grzegorz Szymański, Michał Winiarski, Paweł Woicki
2004/2005	3	PlusLiga	Edward Skorek	Bartosz Gawryszewski, Krzysztof Gierczyński, Piotr Gacek, Wojciech Jurkiewicz, Michał Żuk, Marcin Kocik, Paweł Woicki, Jakub Oczko, Adrian Patucha, Grzegorz Szymański, Andrzej Szewiński, Grzegorz Kokociński, Michał Winiarski

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
2005/2006	4	PlusLiga	Edward Skorek	Bartosz Gawryszewski, Krzysztof Gierczyński, Piotr Gacek, Wojciech Jurkiewicz, Marcin Kocik, Paweł Woicki, Jakub Oczko, Adrian Patucha, Brook Billings, David McKenzie, Phil Eatherton
2006/2007	4	PlusLiga	Arie Cornelius Brokking/ Radosław Panas	Bartosz Gawryszewski, Krzysztof Gierczyński, Piotr Gacek, Piotr Nowakowski, Marcin Wika, Paweł Woicki, Adrian Patucha, Riley Salmon, Brook Billings, Michał Żuk, Andrzej Stelmach, Phil Eatherton, Jakub Oczko, Robert Szczerbaniuk
2007/2008	2	PlusLiga	Radosław Panas	Krzysztof Gierczyński, Piotr Gacek, Piotr Nowakowski, Marcin Wika, Paweł Woicki, Bartosz Janeczek, Wojciech Gradowski, Brook Billings, Andrzej Stelmach, Andrzej Wrona, Phil Eatherton, Krzysztof Wierzbowski, Robert Szczerbaniuk
2008/2009	5	PlusLiga	Radosław Panas	Krzysztof Wierzbowski, Piotr Nowakowski, Andrzej Stelmach, Łukasz Wiśniewski, Fabian Drzyzga, Bartosz Janeczek, Przemysław Michalczyk, Wojciech Gradowski, Dawid Gunia, Smilen Mijakow, Andrzej Wrona, Paweł Zatorski, Zbigniew Bartman
2009/2010	5	PlusLiga	Grzegorz Wagner	Krzysztof Wierzbowski, Piotr Nowakowski, Marek Kardos, Dawid Murek, Fabian Drzyzga, Bartosz Janeczek, Łukasz Wiśniewski, Wojciech Gradowski, Paweł Mikołajczak, Piotr Łuka, Andrzej Wrona, Toni Kankaanpaa, Paweł Zatorski
2010/2011	4	PlusLiga	Marek Kardos	Michał Hrazdira, Krzysztof Gierczyński, Piotr Nowakowski, Michał Żuk, Dawid Murek, Fabian Drzyzga, Bartosz Janeczek, Łukasz Wiśniewski, Wojciech Gradowski, Wojciech Sobala, Radosław Kolanek, Miłosz Hebda, Jakub Oczko, Michał Dębiec
2011/2012	6	PlusLiga	Marek Kardos	K. Gierczyński, Michał Kamiński, Michał Kaczyński, D. Murek, Fabian Drzyzga, B. Janeczek, Łukasz Wiśniewski, Adrian Hunek, Wojciech Sobala, Miłosz Hebda, Jakub Oczko, Kamil Lewiński, Jakub Bik, Adrian Stańczak

Sezon	Miejsce	Klasa/Liga	Trener	Zawodnicy
2012/2013	9	PlusLiga	Marek Kardos	Damian Wdowiak, Adrian Hunek, Srećko Lisiniac, Mariusz Marcyniak, Andrzej Stelmach, Dawid Murek, Michał Kaczyński, Miłosz Hebda, Grzegorz Bociek, Adrian Szlubowski, Marcin Janusz, Kacper Piechocki, Jakub Bik
2013/2014	11	Plusliga	Marek Kardos	Bartosz Bednorz, Mariusz Marcyniak, D. Murek, M. Kaczyński, Damian Zygmunt, Miłosz Hebda, Jakub Vesely, Wojciech Kaźmierczak, Konrad Buczek, Marcin Janusz, Michał Kozłowski, K. Piechocki, J. Bik, M. Bąkiewicz
2014/2015	14	Plusliga	Marek Kardos od 1.01.2015 r. Michał Bąkiewicz	Miquel Angel de Amo, K. Buczek, M. Bąkiewicz, B. Janeczek, M. Kaczyński, Maksim Khilko, Jakub Macyra, M. Marcyniak, Patryk Napiórkowski, Mateusz Przybyła, Rafał Szymura, Damian Zygmunt, G. Samika

Źródło: Archiwum ZŚ AZS W Częstochowie, b. sygn, Wycinki prasowe „Przegląd Sportowy” 1980–2014, „Sport” 1974–2015, Programy z zawodów piłki siatkowej wydanych przez AZS Częstochowa 1990–2009.

SEKCJA STRZELECTWA SPORTOWEGO AZS CZĘSTOCHOWA W LATACH 1966–2015

Sezon	Miejsce	Klasa/ zawody	Trener	Zawodnicy
1964–65		Towarzyskie	Lech Łaciński	Wojciech Ruszkowski,
1966	1	I Liga okręgowa	L. Łaciński	W. Ruszkowski
1967	5	I Liga Śląska	L. Łaciński	W. Ruszkowski
1968	1	I liga Śląska	W. Ruszkowski	W. Ruszkowski
1969	3	I liga Śląska Grupa A	W. Ruszkowski	Małgorzata Chaładus
1970	awans	II Liga okręgowa	W. Ruszkowski	W. Ruszkowski, Janusz Brzozowski, Irena Major, Elżbieta Wiewióra, Teresa Prudlak, Mirosław Marszałek, Włodzimierz Belof, Romuald Major
1971	1	Mistrzostwa Polski Politechnik	W. Ruszkowski	W. Ruszkowski, Janusz Brzozowski, Irena Major, Elżbieta Wiewióra, Teresa Prudlak, Mirosław Marszałek, Włodzimierz Belof, Romuald Major
1972	2	Mistrzostwa Polski Młodzików	W. Ruszkowski	Paweł Barański, Zbigniew Ciaszkiewicz
1973–75	3	Mistrzostwa Okręgu Katowickiego	W. Ruszkowski	Gabriela Łataś, Alicja Prause, Z. Ciaszkiewicz, Magda Wtorek, Jerzy Czarnecki, W. Ruszkowski, Witold Paleczek, E. Wiewióra, Magdalena Ferdynus, Stanisław Kwiatkowski, Juliusz Pieranowski
1976–77	3	Mistrzostwa Okręgu Katowickiego	W. Ruszkowski	Gabriela Łataś, Alicja Prause, Z. Ciaszkiewicz, Magda Wtorek, Jerzy Czarnecki, W. Ruszkowski, Witold Paleczek, E. Wiewióra, Magdalena Ferdynus, Stanisław Kwiatkowski, Juliusz Pieranowski
1978	2	Liga międzywojewódzka	W. Ruszkowski	G. Łataś, A. Prause, Z. Ciaszkiewicz, M. Wtorek, J. Czarnecki, W. Ruszkowski, W. Paleczek, E. Wiewióra, M. Ferdynus, S. Kwiatkowski, J. Pieranowski
1979–80	3	Liga międzywojewódzka	W. Ruszkowski Włodzimierz Kołodziejczyk	A. Prause, Leszek Urban, Elżbieta Kącka, W. Paleczek
1981–83	3	Liga międzywojewódzka	W. Ruszkowski	A. Prause, Leszek Urban, Elżbieta Kącka, W. Paleczek

Sezon	Miejsce	Klasa/ zawody	Trener	Zawodnicy
1984	2	Drużynowe Akademickie Mistrzostwo Polski	W. Ruskowski	A. Prause, Leszek Urban, Elżbieta Kącka, W. Paleczek, Małgorzata Fetnarowicz, Urszula Pawelec
	1	Akademickie Mistrzostwo Polski	W. Ruskowski	Urszula Pawelec, Leszek Urban
	2	j.w.	W. Ruskowski	Alina Zawadzka
1985	2	Drużynowe Akademickie Mistrzostwo Polski	W. Ruskowski	A. Zawadzka, L. Urban, U. Pawelec, E. Kącka, W. Paleczek
	1	Akademickie MP	W. Ruskowski	Leszek Urban
	2	j.w.	W. Ruskowski	Leszek Urban
	2	j.w.	W. Ruskowski	Urszula Pawelec
	3	j.w.	W. Ruskowski	Małgorzata Skoneczna
1986	3	Liga Okręgowa	W. Ruskowski	L. Urban, U. Pawelec, M. Skoneczna, W. Paleczek
1987	1, 2, 3	Akademickie MP	W. Ruskowski	W. Paleczek, U. Pawelec, M. Skoneczna, Norbert Grudzień
1988	3	Liga okręgowa	W. Ruskowski	W. Paleczek, U. Pawelec, M. Skoneczna, Norbert Grudzień
1989	2	Liga okręgowa	W. Ruskowski	W. Paleczek, U. Pawelec, M. Skoneczna, Norbert Grudzień
1990	awans	I Liga państwowa	W. Ruskowski	Beata Jakubiec, Anna OczeK, Anna Trąbska, Katarzyna Nocuń
1991	10	Drużynowe Mistrzostwa Polski	W. Ruskowski	A. Trąbska, Joanna Piwowarczyk, Monika Wnuk, B. Jakubiec, Katarzyna Nocuń, Roman Siedlak, Dariusz Skowronek, Mariusz Szydłowski, Rafał Grądys, Grzegorz Wójcik, Joanna Major, Marcin Kulig
1992	2	Mistrzostwa Polski Seniorów	W. Ruskowski, Leon Szulc	A. Trąbska, B. Jakubiec, J. Major, M. Kulig, A. OczeK, K. Nocuń

Sezon	Miejsce	Klasa/ zawody	Trener	Zawodnicy
1993	8	Drużynowe Mistrzostwa Polski	W. Ruszkowski	A. Trąbska, J. Major, A. Oczek, A. Jochymczak, M. Bujak
	1	Puchar Bałtyku	W. Ruszkowski	A. Trąbska
	3	Międzynarodowe Mistrzostwa Niemiec	W. Ruszkowski	A. Trąbska
1994	5	IMP	W. Ruszkowski	A. Trąbska, A. Oczek, Katarzyna Zasepa, Bogusław Łapata
1995	2	Młodzieżowe Mistrzostwa Polski	W. Ruszkowski	A. Oczek
	2	Mistrzostwa Europy Juniorów	W. Ruszkowski	A. Trąbska
	2	Akademicki Puchar Europy	W. Ruszkowski	A. Trąbska
1996	2	Mistrzostwa Bawarii	W. Ruszkowski	A. Trąbska
1997	1	III Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży, Młodzieżowe Mistrzostwa Polski	W. Ruszkowski	M. Bujak 2x
	2			A. Ziaja M. Bujak 2 x
	1			A. Trąbska
	2			
1998	3	Drużynowe Mistrzostwa Polski	W. Ruszkowski	Alicja Ziaja, M. Bujak, Joanna Wilk, Dorota Pankiewicz
1999	2	Puchar Polski (Zielona Góra)	W. Ruszkowski	Małgorzata Bujak 1 m Alicja Ziaja 2 m, A. Trąbska
2000	3	Puchar Polski	W. Ruszkowski	A. Ziaja, M. Bujak, A. Trąbska, T. Helman, M. Krygier, D. Bankiewicz, M. Rycharska
2001		Puchar Polski	W. Ruszkowski	A. Ziaja, M. Bujak, A. Trąbska, Monika Rycharska, T. Helman, M. Krygier, M. Ciaszkiewicz, A. Dydeł, W. Graba, K. Zasepa
2002		Puchar Polski	W. Ruszkowski	A. Ziaja, M. Bujak, A. Trąbska, Monika Rycharska

Sezon	Miejsce	Klasa/ zawody	Trener	Zawodnicy
2003		Puchar Polski	W. Ruszkowski	A. Ziaja, M. Bujak, A. Trąbska, Monika Rycharska
2004		Puchar Polski	W. Ruszkowski	A. Ziaja, M. Bujak, Monika Rycharska
2005		Puchar Polski	W. Ruszkowski	A. Ziaja, M. Bujak, Monika Rycharska
2006		Puchar Polski	W. Ruszkowski, Paweł Matyja	A. Ziaja, Wioletta Szczurek, Lidia Prugar, Paulina Wardega, Marta Dąbrowska, Estera Tracz
2007		Puchar Polski	W. Ruszkowski, Paweł Matyja	A. Ziaja, P. Wardega, Justyna Szmyk, W. Szczurek, Magdalena Obacz, M. Dąbrowska, Małgorzata Osmala, Kamil Borecki, Karolina Wrońska
2008		Puchar Polski	W. Ruszkowski, Paweł Matyja	M. Obacz, M. Dąbrowska, K. Wrońska, A. Ziaja, L. Prugar, Joanna Szczurek, W. Szczurek
2009		Drużynowe Mistrzostwa Polski	Alicja Ziaja	A. Ziaja, M. Obacz, W. Szczurek, K. Wrońska
2010		DMP	A. Ziaja, P. Matyja	A. Ziaja, M. Obacz, W. Szczurek, K. Wrońska
2011		DMP	A. Ziaja, P. Matyja	A. Ziaja, W. Szczurek, Marta Dąbrowska
2012		DMP	A. Ziaja, P. Matyja	A. Ziaja, W. Szczurek, Marta Dąbrowska
2013		DMP	A. Ziaja, P. Matyja	A. Ziaja, W. Szczurek, Marta Dąbrowska, Karolina Dąbrowska
2014		DMP	A. Ziaja, P. Matyja, M. Dąbrowska	A. Ziaja, W. Szczurek, Karolina Dąbrowska
2015		DMP	A. Ziaja, P. Matyja, M. Dąbrowska	A. Ziaja, W. Szczurek, Karolina Dąbrowska

Źródło: Archiwum ZŚ AZS Częstochowa, Sprawozdania z działalności sekcji strzelectwa sportowego AZS Częstochowa (1965–1995), b.sygn., Zbiory Wojciecha Ruszkowskiego – trenera tej sekcji (1966–2005). Zbiory Alicji Ziaja.

SEKCJA TENISA STOŁOWEGO KOBIEC AZS CZĘSTOCHOWA (1949–2015)

Sezon	Miejsce	Klasa / Liga	Trener	Zawodnicy
1949/50	1	Mistrzostwo Częstochowy	Irena Stolarska	Irena Stolarska, Jadwiga Kuśmierczyk, Teresa Osińska
1977/78	3	Liga wojewódzka	Krystyna Hiller	Krystyna Hiller, Irena Ślęzak, Krystyna Zabiegła
1985/86	4	Liga międzywojewódzka	Zdzisław Kuzak	Beata Kott, Elżbieta Ślusarczyk, Halina Nocoń, Dorota Kałuzińska
1986/87	1 awans	Liga międzywojewódzka	Wiesław Pięta	Marlena Stachura, Bożena Szczęсна, B. Kott, Marzena Grzywacz, Beata Sędkak
1987/88	2	II liga	W. Pięta	M. Stachura, B. Szczęсна, M. Grzywacz, B. Kott, Beata Wieloch, Luiza Kurzawa
1988/89	1 awans	II liga	W. Pięta	M. Stachura, B. Szczęсна, L. Kurzawa, B. Wieloch, Beata Krawczak
1989/90	9 spadek	I liga	W. Pięta	M. Stachura, B. Szczęсна, L. Kurzawa, B. Wieloch, Beata Krawczak, Anna Szlubowska
1990/91	3	II	W. Pięta	M. Stachura, B. Szczęсна, L. Kurzawa, B. Wieloch, Beata Krawczak
1991/92	2 awans	II liga	W. Pięta	B. Szczęсна, B. Suchecka, L. Kurzawa, Mariola Ciura, A. Szlubowska, Urszula Nieszporska
1992/93	5	I liga	W. Pięta	B. Szczęсна, B. Suchecka, L. Kurzawa, Mariola Ciura, A. Szlubowska, Urszula Nieszporska
1993/94	6	I liga	W. Pięta	B. Szczęсна, B. Suchecka, A. Szlubowska, L. Kurzawa

Sezon	Miejsce	Klasa / Liga	Trener	Zawodnicy
1994/95	1	I Liga awans	W. Pięta	Anna Rączka, Magdalena Staszak, Maria Prejs, B. Suchecka, B. Szczęsna, L. Kurzawa
1995/96	6	Ekstraklasa	W. Pięta	P. Narkiewicz, M. Prejs, M. Staszak, L. Kurzawa, B. Suchecka
	II zespół AZS WSP	awansował do II ligi	W. Pięta	U. Nieszporska, Olga Myga, Marzena Kulińska
1996/97	2	Ekstraklasa	W. Pięta	P. Narkiewicz, Jolanta Prusiene, M. Staszak
	5	II liga	W. Pięta	L. Kurzawa, O. Myga, Elżbieta Małczak, Agnieszka Pilawska, Aneta Myrmus, Marzena Kulińska, U. Nieszporska
1997/98	4	Ekstraklasa	W. Pięta	P. Narkiewicz, M. Staszak, Jolanta Langosz-Pękała, Beata Molik
	5	I liga	W. Pięta	Mirela Czajor, L. Kurzawa-Wachelka, Anna Śmigasiewicz, Anna Smykowska
	6	II liga	L. Wachelka	Olga Myga, E. Małczak, A. Pilawska, Beata Kurzelewska, M. Kulińska
1998/99	9	Ekstraklasa	W. Pięta	A. Śmigasiewicz, M. Kolber, E. Małczak, Olga Myga, M. Kulińska
	1	I liga	W. Pięta	P. Narkiewicz, A. Smykowska, B. Molik, E. Bednarska
	4	II liga	L. Wachelka	Olga Myga, M. Kulińska, E. Małczak, Aneta Myrmus, Agnieszka Helman, Anna Pięta
1999/2000	4	Ekstraklasa	W. Pięta	XU Jie, A. Smykowska, P. Molik, B. Molik, V. Świniuch
	4	I liga	W. Pięta	B. Molik, V. Świniuch, M. Kolber, A. Śmigasiewicz, E. Małczak, A. Myrmus, O. Myga, A. Pięta
	2	II liga	W. Pięta	O. Myga, E. Małczak, M. Kulińska, A. Myrmus, A. Pięta

Sezon	Miejsce	Klasa / Liga	Trener	Zawodnicy
2000/01	4	Ekstraklasa	Jan Ślęzak	Xu Jie, A. Smykowska, P. Molik
	2	I liga	W. Pięta	V. Świniuch, M. Kolber, Ewa Bednarska, A. Śmigasiewicz, A. Myrmus, O. Myga
	1	II liga	Anna Śmigasiewicz	M. Kolber, A. Śmigasiewicz, A. Myrmus, O. Myga, E. Małczak, Mibnika Koba, Marta Jeż, Anna Pięta, Aleksandra Pięta
2001/02	4	Ekstraklasa	Dariusz Szlubowski	Xu Jie, P. Molik, B. Molik, V. Świniuch
	3	I liga	W. Pięta	B. Molik, M. Kolber, E. Bednarska, A. Śmigasiewicz
2002/03	3	Ekstraklasa	D. Szlubowski	Xu Jie, P. Narkiewicz, A. Smykowska, V. Świniuch, J. Łacińska
		I liga		Zespół nie zgłoszony do rozgrywek
2003/04	2	Ekstraklasa	Patryk Matuszewski	Xu Jie, P. Narkiewicz, Yang Xin, A. Smykowska, O. Myga, E. Małczak
	1	II liga	W. Pięta	O. Myga, E. Małczak, J. Łacińska, Aleksandra Pięta, A. Pięta, Yang Xin
2004/05	2	Ekstraklasa	P. Matuszewski	Xu Jie, P. Narkiewicz, Yang Xin, Aleksandra Pięta
	2	II liga	J. Łacińska	O. Myga, E. Małczak, J. Łacińska, Aleksandra Pięta, A. Pięta
2005/06	6	Ekstraklasa	W. Pięta	Yang Xin, Agata Pastor, A. Smykowska
	1	II liga	W. Pięta	Marzena Budzyńska, O. Myga, E. Małczak, Aleksandra Pięta, A. Pięta, Agnieszka Ślęzak
2006/07	6	Ekstraklasa	Jarosław Kamiński	Yang Xin, Marta Gołota, A. Pastor, Aleksandra Pięta
	4	II liga	W. Pięta	O. Myga, Aleksandra Pięta, E. Małczak, M. Budzyńska, A. Ślęzak, Barbara Krawczyk
2007/08	6	Ekstraklasa	J. Kamiński	Yang Xin, Weronika Walna, A. Pastor, Wei Shuo, Aleksandra Pięta
	2	II liga	W. Pięta	O. Myga, E. Małczak, M. Budzyńska, Kamila Woszczyna, Wei Shuo, Aleksandra Pięta

Sezon	Miejsce	Klasa / Liga	Trener	Zawodnicy
2008/09	3	Ekstraklasa	J. Kamiński	Wang Qian, Yang Xin, A. Pastor, W. Walna
	2	II liga	W. Pięta	Rachela Dytko, A. Pięta, Kamila Gębka, M. Budzyńska, Yang Xin, A. Ślęzak
2009/10	9	Ekstraklasa	Mieczysław Suchy	Yang Xin, A. Pastor, W. Walna, R. Dytko, A. Pięta, K. Gębka
		II liga		Zespół wycofano z rozgrywek
2010/11	1	I liga	Patryk Lebek	Yang Xin, W. Walna, Daria Dudzińska, A. Pięta, R. Dytko, A. Ślęzak, K. Gębka
2011/12	3	Ekstraklasa	Paulina Narkiewicz	Shang, P. Narkiewicz, A. Pięta, Yang Xin
2012/13	6	Ekstraklasa	Janusz Haszcz/ W. Pięta M. Przybylik	Shang, A. Pięta, J. Ściślak, K. Ślifirczyk, Yang Xin, Joanna Żyła
2013/14	7	Ekstraklasa	Miłosz Przybylik	Elena Dubkowa, Katarzyna Nowocin, A. Pięta, J. Ściślak, K. Ślifirczyk
2014/15	8	Ekstraklasa	M. Przybylik	Katarzyna Barowok, Maria Kuchuk, A. Pięta, J. Ściślak, K. Ślifirczyk
2015		Ekstraklasa	M. Przybylik	K. Barowok, Andrea Todorovic, Aleksandra Pięta, J. Ściślak, K. Ślifirczyk
2015		III liga	Aleksandra Pięta	Klaudia Mazur, Dominika Szyguła, Aleksandra Jezik, Karolina Rakowska, Magdalena Rakowska

Źródło: Archiwum ZŚ AZS Częstochowa, Komunikaty Polskiego Związku Tenisa Stołowego za lata 1986–2000, b. sygn, Komunikaty Śląskiego Związku Tenisa Stołowego za lata 1986–2000, b. sygn, Zbiory Wiesława Pięty (zestawienia statystyczne z sezonów 1986–2015).

SEKCJA TENISA STOŁOWEGO MĘŻCZYZN AZS CZĘSTOCHOWA W LATACH 1946–2012

Sezon	Miejsce	Klasa/ Liga	Trener	Zawodnicy
1946/47	3	Kl. „A”	Mieczysław Jung	Mietek Jung , Sewek Jung, Jurek Piega
1947/48	2	Kl. „A”	Mieczysław Jung	Jung I, Jung II, Piega
1948/49	5	Kl. „A”	Mieczysław Jung	Jung, Piega, Nicpoń, Ludwicki
1949/50	2	Kl. „A”	Mieczysław Jung	Jerzy Jurkowski, Marcel Sypniewski, Józef Bohatyrewicz, Ludwicki
1950/51	2 awans	Kl. „A”	Jerzy Omański	Jerzy Omański, Marcel Sypniewski, Józef Bohatyrewicz
1951/52	4	Liga Śląska	Jerzy Omański	J. Omański, M. Sypniewski, J. Bohatyrewicz
1952/53	4	Liga Śląska	Jerzy Omański	J. Omański, M. Sypniewski, J. Bohatyrewicz
1953/54	4	Liga Śląska	Jerzy Omański	J. Omański, M. Sypniewski, J. Bohatyrewicz
1954/55	5	Liga Śląska	Jerzy Omański	J. Omański, M. Sypniewski, J. Bohatyrewicz
1973/74	1 awans	Kl. „B”	Stanisław Kupczyk	Kazimierz Więckowski, Jacek Rumiński, Józef Markowski
1974/75	1 awans	Kl. „A”	S. Kupczyk	Jan Ślęzak, K. Więckowski, J. Rumiński, J. Markowski, Alfred Furmański
1975/76	1 awans	Liga okręgowa	Jan Ślęzak	Irena Ślęzak, J. Ślęzak, Wiesław Pięta, K. Więckowski, A. Furmański
1976/77	1 awans	Liga wojewódzka	J. Ślęzak	Krzysztof Balsamski, Andrzej Otręba, W. Pięta, J. Ślęzak, A. Furmański
1977/78	1 awans	Liga międzywojewódzka	J. Ślęzak	K. Balsamski, W. Pięta, J. Ślęzak, A. Furmański, Krystian Podeszwa
1978/79	6	II liga	J. Ślęzak	K. Podeszwa, J. Ślęzak, K. Balsamski, W. Pięta A. Furmański

Sezon	Miejsce	Klasa/ Liga	Trener	Zawodnicy
1979/80	3	II liga	J. Ślęzak	Janusz Haszcz, W. Pięta, K. Balsamski, J. Ślęzak, A. Furmański, C. Małek
1980/81	4	II liga	J. Ślęzak	Maciej Terefinko, J. Haszcz, J. Ślęzak, W. Pięta, Roman Gajdeczka
1981/82	2	II liga	J. Ślęzak	M. Terefinko, J. Haszcz, J. Ślęzak, W. Pięta, R. Gajdeczka
1982/83	2	II liga	J. Ślęzak	M. Terefinko, J. Haszcz, J. Ślęzak, W. Pięta, R. Gajdeczka
1983/84	2	II liga	J. Ślęzak	M. Terefinko, J. Haszcz, J. Ślęzak, W. Pięta, R. Gajdeczka
1984/85	2	II liga	W.Pięta	J. Haszcz, Dariusz Szlubowski, Jarosław Kamiński, Krzysztof Jamborski, Krzysztof Mazurek, W. Pięta
1985/86	4	II liga	W.Pięta	J. Haszcz, D. Szlubowski, J. Kamiński, Michał Grzybowski, M. Terefinko, Tomasz Radzioch, W. Pięta
1986/87	3	II liga	Janusz Haszcz	J. Haszcz, D. Szlubowski, M. Terefinko, M. Grzybowski, M. Gąsiorowski
1987/88	6 spadek	II liga	J. Haszcz	M. Terefinko, J. Haszcz, D. Szlubowski, M. Grzybowski, Maciej Głowacki
1988/89	1	Liga wojewódzka	J. Haszcz	M. Terefinko, J. Kamiński, J. Haszcz, Przemysław Korzec, Jarosław Lisiecki, D. Szlubowski
1989/90	2 awans	O wejście do II ligi	Wiesław Pięta	Piotr Wieloch, Piotr Struś, D. Szlubowski, Wacław Suhecki, P. Korzec, W. Pięta, J. Lisiecki
1990/91	8	II liga	W. Pięta	P. Wieloch, W. Suhecki, P. Struś, P. Korzec, D. Molenda, Paweł Pięta
1991/92	4	II liga	W. Pięta	P. Wieloch, W. Suhecki, P. Struś, P. Korzec, D. Molenda, Paweł Pięta
1992/93	1	II liga	W. Pięta	P.Wieloch, P. Struś, W. Suhecki, P. Korzec, Krzysztof Sikora, Damian Polackiewicz, Jarosław Rolak, D. Molenda
1993/94	3	II liga	W. Pięta	P.Wieloch, P. Struś, W. Suhecki, P. Korzec, Krzysztof Sikora, Damian Polackiewicz, Jarosław Rolak, D. Molenda

Sezon	Miejsce	Klasa/ Liga	Trener	Zawodnicy
1994/95	1 awans	II liga	W. Pięta	P. Wieloch, P. Struś, P. Korzec, Dariusz Gaworski, W. Pięta
1995/96	10 spadek	I liga	W. Pięta	P. Korzec, P. Struś, D. Gaworski, Krzysztof Opalski, Paweł Pięta,
1996/97	6	II liga	W. Pięta	D. Gaworski, P. Korzec, D. Polackiewicz, Leszek Zając, P. Pięta, Marcin Jadczyk
1997/98	7	II liga	W. Pięta	Jacek Koziarski, L. Zając, D. Polackiewicz, D. Gaworski, M. Jadczyk, P. Pięta
1998/99	1	II liga	W. Pięta	J. Koziarski, D. Kufel, P. Minkus, P. Korzec, D. Polackiewicz, L. Zając, P. Pięta, Bartłomiej Pięta
1999/00	8	I liga	W. Pięta	J. Koziarski, M. Jadczyk, P. Minkus, Dominik Kufel, P. Pięta, Tomasz Openchowski
2000/01	3	I liga	D. Szlubowski	J. Koziarski, M. Jadczyk, P. Minkus, Dominik Kufel, P. Pięta, Tomasz Piotrowski, Tomasz Openchowski, Daniel Michael, D. Szlubowski
2001/02	5	I liga	D. Szlubowski	J. Koziarski, M. Jadczyk, P. Minkus, Dominik Kufel, Daniel Michael
2002/03	6	I liga	Patryk Matuszewski	Miłosz Przybylik, M. Jadczyk, Daniel Michael, Michał Kuternożyński
2003/04	8	I liga	Tomasz Openchowski	P. Matuszewski, M. Jadczyk, M. Przybylik, Mieczysław Suchy, Krzysztof Piwowar, Piotr Kiszko, P. Pięta, T. Openchowski
2004/05	6	I liga	T. Openchowski	P. Matuszewski, M. Jadczyk, M. Przybylik, M. Suchy, K. Piwowar, P. Kiszko, P. Pięta, T. Openchowski
2005/06	8	I liga	M. Suchy	M. Jadczyk, M. Przybylik, M. Suchy, Krzysztof Malcherek, Patryk Lebek
2006/07	10 spadek	I liga	M. Suchy	P. Struś, P. Korzec, M. Suchy, K. Malcherek, Dariusz Gardyjas, P. Pięta, P. Kiszko, Bartłomiej Ormaniec, Szymon Mora
2007/08	14	II liga	Wiesław Pięta	P. Struś, K. Malcherek, D. Gardyjas, P. Pięta, B. Ormaniec, S. Mora, Dawid Dytko

Sezon	Miejsce	Klasa/ Liga	Trener	Zawodnicy
2008/09	8	II liga	Patryk Lebek	P. Struś, K. Malcherek, D. Gardyjas, P. Pięta, S. Mora, D. Dytko, Kacper Malinowski, Przemysław Knop, Piotr Cierpień
2009/10	2	II liga	P.Lebek	P. Lebek, K. Malcherek, Szymon Skop, K. Malinowski, S. Mora, D. Dytko
2010/11	6	II liga	P. Lebek	D. Michael, K. Malinowski, P. Lebek, S. Mora, K. Gołda, P. Pięta, Krzysztof Jędrak
2011/12	16	II liga	Wiesław Pięta	S. Mora, K. Gołda, Marek Rutowski, P. Pięta, Michał Cierpień, K. Jędrak
2012/13				Zespół wycofano z rozgrywek

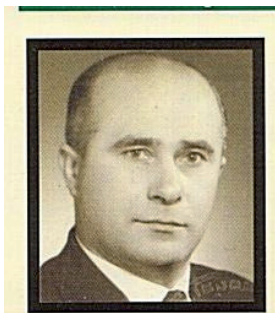
Źródło: Archiwum ZS AZS Częstochowa, Sprawozdania z działalności klubu za lata 1946–1995, b.sygn. Komunikaty Polskiego Związku Tenisa Stołowego (1978–1998), b.sygn. Komunikaty Śląskiego Związku Tenisa Stołowego (1950–1998), b. sygn. Komunikaty Częstochowskiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego (1975–1998), b.sygn. Zbiory Wiesława Pięty (zestawienia statystyczne z sezonów 1976-2015). Zbiory Wiesława Pięty. Zestawienie statystyczne zdobywców Pucharu Polski z lat 1994-2015, Wiesław Pięta, Gramy dalej. 80-lecie Polskiego Związku Tenisa Stołowego, Warszawa 2011.

PREZESI AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W CZĘSTOCHOWIE W LATACH 1945-2015

TADEUSZ UJMA (1922)

Przewodniczący zarządu Bratniej Pomocy studentów Szkoły Głównej Handlowej uczęszczał na Kursy Akademickie w Częstochowie (1945). Współorganizator i pierwszy prezes AZS Częstochowa w latach 1945-1946. Występował w pierwszej drużynie koszykówki AZS w 1945 r. Po likwidacji Kursów, naukę kontynuował w Wyższej Szkole Handlowej w Łodzi. Pomysłodawca powołania Klubu Seniora.

TADEUSZ BOJANEK (1919)

Przed II wojną światową członek klubu sportowego „Brygada”, więzień Auschwitz–Birkenau, absolwent Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej w Częstochowie. W latach 1946–1948 pełnił funkcję prezesa AZS Częstochowa. Wystąpił w AMP w piłce siatkowej (Gliwice 1948), ponadto grał w piłkę koszykową, ręczną i nożną.

MIECZYSLAW HREHORÓW (1924)

Pochodził z Kresów Wschodnich (Złoczów). We Lwowie przeżył okupację sowiecką i niemiecką. Absolwent Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej w Częstochowie, prezes AZS Częstochowa w latach 1948–1949). Wystąpił w AMP w piłce siatkowej, uprawiał piłkę koszykową, ręczną, lekkoatletykę, pływanie, tenis stołowy. Organizator Jubileuszy AZS (25-, 40-, 55-, 60-, 70-lecia) i pierwszego Zjazdu Seniorów AZS (2008). Pomysłodawca i fundator sztandaru AZS. Jako dyrektor Metalplastu uczestniczył w rozbudowie sali gimnastycznej Politechniki. Prezes Klubu Seniora AZS, członek Honorowy AZS (2003). Działacz 70-lecia AZS Częstochowa

ADOLF SIENEK (1923)

Absolwent Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Częstochowie (Ekonomika Handlu i Żywnienia Zbiorowego), w której studiował w latach 1948–1951. Przewodniczący Zarządu Środowiskowego Akademickiego Zrzeszenia Sportowego w Częstochowie w latach 1949–1951. Zarządzał trzema: AZS WSE, AZS WSI i Wyższej Szkoły Felczerskiej. Uczestniczył w Krajowym Zjeździe Akademickiego Zrzeszenia Sportowego (1949).

JAN ANTONI CZYŻEWSKI (1929)

Pochodził z Zamościa. Studiował w latach 1950–1953. Absolwent Wyższej Szkoły Ekonomicznej (Organizacja i Techniki Handlu Żywnienia Zbiorowego). Przewodniczący Zarządu Środowiskowego (1951–1952). Za jego kadencji powołano sekcję hokeja na trawie. Zawodnik sekcji piłki siatkowej.

WŁADYSŁAW TURCZYŃSKI (1932)

Absolwent I i II stopnia Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Częstochowie (Ekonomika Handlu i Żywnienia Zbiorowego). Od 1952 roku z-ca asystenta, a następnie asystent i starszy asystent Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Częstochowskiej. W latach 1952–1954 przewodniczący AZS Częstochowa. Podlegały mu Koła AZS WSI i WSE. Zawodnik sekcji piłki siatkowej AZS w latach 1949–1956.

JAN STANIEWICZ (1931)

Absolwent Wyższej Szkoły Ekonomicznej I i II stopnia (Organizacja i Techniki Handlu Żywnienia Zbiorowego) pracownik naukowy Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Częstochowskiej (1954–1960), przewodniczący AZS (1954–1955), siatkarz. Bronił barw AZS w latach 1953–1956. Wyróżniony Odznaką 55-lecia AZS (2000).

ROMAN BONCZEK (1929)

Absolwent Wyższej Szkoły Inżynierskiej. W Kole AZS WSI był odpowiedzialnym za działalność organizacyjną. Tworzył struktury AZS przy Politechnice Częstochowskiej. Przewodniczący Zarządu Okręgowego Akademickiego Zrzeszenia Sportowego w latach 1955–1956.

HENRYK GÓRAL (1928)

Absolwent Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Częstochowie (specjalność Ekonomia Handlu i Żywnienia Zbiorowego), pracownik Szkoły Inżynierskiej w Katedrze Budowy Maszyn w okresie 1953–1957. Wybrany na funkcję prezesa AZS kadencji 1956–1958. Za czasów jego działalności AZS odzyskała osobowość prawną. Góral aktywnie uczestniczył pracach nad nowym statutem.

OSKAR MICHEJDA (1922)

Absolwent Politechniki Wrocławskiej (Wydział Budownictwa Lądowego); od 1951 do 1965 roku pracownik naukowy Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Częstochowskiej. W latach 1958–1960 pełnił funkcję prezesa AZS Częstochowa. Pracę doktorską obronił w 1961 r. Pełnomocnik rektora ds. nauki. Za jego kadencji koszykarze awansowali do II ligi państwowej.

WIKTOR SZYSZKA (1919)

Posiadał wykształcenie wyższe wojskowe, wieloletni kierownik Studium Wojskowego Politechniki Częstochowskiej w latach 1957–1973, prezes AZS w latach 1960–1962. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego 25-lecia częstochowskiego AZS.

OSKAR MICHEJDA (1922)

Absolwent Politechniki Wrocławskiej (Wydział Budownictwa Lądowego); od 1951 do 1965 roku pracownik naukowy Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Częstochowskiej. Za jego drugiej kadencji rozwinęła się sekcja podnoszenia ciężarów, a siatkarze awansowali do III ligi. Prezes AZS Częstochowa (1962–1963).

KRZYSZTOF BESKI (1925)

W latach 1958–1971 pracownik dydaktyczny Studium Wojskowego Politechniki Częstochowskiej w stopniu podpułkownika. Wybrany prezesem AZS na cztery kadencje (1963–1971). Wtedy zorganizowano pierwszy plebiscyt na najlepszych sportowców Politechnik oraz spartakiadę uczelniana. Rozwinęła się sekcja judo. Przeprowadzono spartakiadę sportów obronnych. W 1970 r. Przewodniczył obchodom 25-lecia AZS. Członek Klubu Seniora AZS Częstochowa.

JERZY KOWALSKI (1941)

Absolwent Politechniki Częstochowskiej, pracownik naukowy Politechniki na wydziale Budowa Maszyn (1964–1974), prezes AZS (1971–1974). Za jego kadencji powołano pierwszy klub kibica, a siatkarze awansowali do II ligi państwowej. Przyczynił się do rozwoju sekcji piłki nożnej. Uczestniczył przy powołaniu AZS w Wyższej Szkole Nauczycielskiej oraz fuzji AZS ze Szkolnym Związkiem Sportowym. Pracownik Wojewódzkiej Federacji Sportu w Częstochowie (1976–1979) i AZS Lublin.

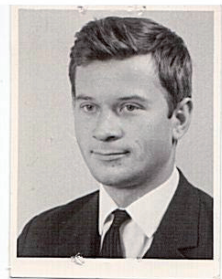
ZDZISŁAW KACZMAREK (1923)

Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (Wydział Komunikacji) w 1952 r. Pracował w Biurze Projektów, Fabryce Materiałów Muzycznych. Piastował funkcję dyrektora w Częstochowskich Zakładach Graficznych. W okresie 1967–1978 zatrudniony w Politechnice Częstochowskiej w Instytucie Postawy Konstrukcji Maszyn. Prezes AZS Częstochowa (1974–1977). W swej działalności wzmocnił sport wyczynowy (W. Czaja – został mistrzem świata), nawiązano współpracę z Wojewódzką Federacją Sportu. Na Politechnice powołano klub uczelniany.

LEOPOLD JEZIORSKI (1931)

Absolwent Szkoły Inżynierskiej (Wydział Metalurgiczny), odlewnik. Od 1952 r. zatrudniony w Szkole Inżynierskiej i Politechnice Częstochowskiej. Stopień doktora otrzymał na Politechnice Wrocławskiej w 1964 r., następnie habilitowany i prof. nadzwyczajny. Prezes AZS w latach 1977–1978. Za jego kadencji powrócono do Zarządu Środowiskowego AZS. Zarząd utrzymał stabilizację finansową i sportową.

WŁADYSŁAW JONKISZ (1939)

Studia na Politechnice Częstochowskiej ukończył w 1962 r. w tym samym roku podjął prace na Politechnice, pracę doktorską obronił w 1973 r. Poseł na Sejm VII, VIII i IX kadencji (1976–1989), prezes AZS w latach (1978–1981), I sekretarz KW PZPR (1980–1985), członek Rady Państwa (1985–1989). Za czasów prezesury W. Jonkisz powołano Radę Patronacką. Siatkarze awansowali do I ligi, a tenisiści stołowi walczyli o I ligę. Zawodnicy AZS pojechali na Igrzyska Olimpijskie do Moskwy (czwarte miejsce). Nastąpił największy rozwój sportu wyczynowego.

ZYGMUNT KOLASIŃSKI (1943)

Adiunkt, pracownik naukowo-dydaktyczny Politechniki Częstochowskiej 1968–2009, prezes AZS w latach 1982–1983). Wtedy wzmocniono działalność organizacyjną (częściowo wrócono do etatów studentów-sportowców w zakładach pracy). Zorganizowano międzyuczelniany dzień sportu w dwunastu dyscyplinach sportowych. Do zarządu wybrano młodych działaczy. W sekcji piłki siatkowej nastąpiła zmiana pokoleniowa.

JANUSZ POLICIŃSKI (1943)

Adiunkt pracownik naukowo-dydaktyczny Politechniki Częstochowskiej w latach 1970–2008, prezes AZS (1983-1986). Za jego kadencji wszystkie wyczynowe sekcje korzystały z bazy Politechniki. Nawiązano współpracę z Wojewódzką Poradnią Sportowo-Lekarską. Do użytku oddano strzelnicę sportową przy ul. św. Andrzeja, postawiono na działalność gospodarczą.

JANUSZ KOŁODZIEJSKI (1947)

Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1972 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Politechnik, adiunkt (1983), doktor habilitowany (2007). Prezes AZS (1986–1987). Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie (1995–1999). Dyrektor II LO im. R. Traugutta (1999–2006). Obecnie pracownik Wyższej Szkoły Zarządzania i Politechnika Częstochowska Akademickie Centrum Kultury i Sportu. Zorganizował jubileusz 40-lecia AZS, za czasów jego prezesury dla potrzeb AZS zakupiono samochody. Siatkarze, tenisistki i tenisiści stołowi występowali w II lidze.

WALDEMAR BIELA (1938)

Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. Prezes Sądu Wojewódzkiego w Częstochowie. Funkcję prezesa AZS pełnił w latach 1987–1990. Wybitny działacz, ustabilizował finanse klubu, wzmocnił działalność gospodarczą, pozyskał sponsora tytularnego dla sekcji piłki siatkowej. Oddał do użytku strzelnicę sportową. Siatkarze zdobyli pierwszy tytuł mistrza Polski, a tenisistki stołowe awansowały do I ligi.

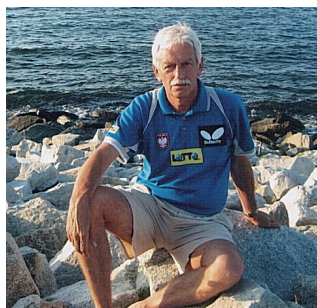
JANUSZ TOBIJAŃSKI (1958)

Absolwent Politechniki Częstochowskiej. W latach 1990–1995 prezes AZS. Siatkarze zadebiutowali w pucharach europejskich, a młodzież awansowała do II ligi. Mistrzami Polski zostali seniorzy i juniorzy. Do współpracy pozyskał firmę „Yawal”. Siatkarze zdobywali kolejne tytuły mistrzowskie oraz superpuchar. Zawiesił działalność gospodarczą klubu. Współorganizator turnieju All Stars (gwiazd światowego tenisa stołowego).

ANDRZEJ GOŁASZEWSKI (1957)

Absolwent Politechnik Częstochowskiej, prezes Firmy Poligraficznej „Udziałowiec”, Prezes AZS (1995–2000). Za jego kadencji sześciu siatkarzy AZS Częstochowa uczestniczyło w Igrzyskach Olimpijskich (Atlanta 1996). Do klubu przyciągał kolejnych sponsorów. Przewodniczący Rady Nadzorczej Plus Ligi. Przewodniczący komitetu organizacyjnego Obchodów 70-lecia AZS.

WIESŁAW PIĘTA (1954)

Absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej, członek AZS od 1967 r. Długoletni prezes KU AZS AJD, Współzałożyciel 7 klubów uczelnianych AZS w Częstochowie, prezes Organizacji Środowiskowej AZS Częstochowa (2000-2002), były zawodnik i trener sekcji tenisa stołowego. Członek ZG AZS. Twórca potęgi tej sekcji w kraju. Adiunkt Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Naukowo zajmuje się historią Akademickiego Związku Sportowego i tenisa stołowego (13 monografii). Pomysłodawca budowy Akademickiego Centrum Sportowego AJD. Zorganizował ponad 100 sportowych imprez akademickich.

GRZEGORZ LIPOWSKI (1936)

Absolwent Politechniki Częstochowskiej. Dyrektor naczelny zakładów lniarskich „Wigolen” i „Ceby” w Częstochowie. Wojewoda Częstochowski (1980–1990), Senator RP (1997–2005), długoletni prezes Organizacji Środowiskowej AZS w latach 2002–2011, były członek ZG AZS. Honorowy prezes OŚ AZS. Od 1996 r prezes Regionalnego Komitetu Olimpijskiego w Częstochowie. Instruktor i sędzia sportowego tańca towarzyskiego, żeglarz, inicjator budowy Akademickiego Centrum Sportowego przy AJD.

JANUSZ SZOPA (1948)

Absolwent Uniwersytetu Śląskiego. Doktorat (Politechnika Śląska, 1976), habilitacja (AGH, 1987), a od 1991 roku profesor. Opracował ponad 100 publikacji naukowych. Rektor Politechniki Częstochowskiej (1996-2002). Pełnił też funkcje kierownika Katedry Zarządzania Kulturą Fizyczną i Turystyką AWF Katowice, a następnie dziekana tego wydziału. Od dwóch dekad specjalizuje się jodze. W 1995 r. w AZS Politechnika Częstochowska powołał pierwszą w Polsce sekcję Jogi. Przez wiele lat prowadził jogę dla akademickiego środowiska Częstochowy. Prezes OŚ AZS w latach 2011–2015.

Źródło: Archiwum Politechniki Częstochowskiej (teczki osobowe pracowników i studentów Wyższej Szkoły Ekonomicznej i Wyższej Szkoły Inżynierskiej, W. Pięta, Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w latach 1945-2000, Częstochowa 2000, Kronika AZS Częstochowa, Zbiory Wiesława Pięty (poczet prezesów AZS Częstochowa).

Kalendarium organizacyjne Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie

Przez okres 70-ciu lat działalności zanotowano wiele znaczących akcentów organizacyjnych. Dotyczyły one powoływania klubów uczelnianych w częstochowskich szkołach wyższych i wspierania ich w działalności. Przeprowadzono zawody uczelniane, środowiskowe, wojewódzkie, ogólnopolskie i międzynarodowe. Ważne były też organizowane zjazdy jubileuszowe 15, 25, 30, 40, 55, 60-lecia. Inicjatywy te były wspierane przez władze uczelniane, prezydenta miasta Częstochowy, Zarząd Główny AZS oraz sympatyków AZS.

- 1945 8 marca odbyło się zebranie założycielskie Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie.
2 grudnia Studenci WSAH (T. Bojanek, M. Hrehorów, J. Lemański, M. Jung) wystąpili z inicjatywą reaktywowania AZS w Częstochowie.
- 1946 Centrala Akademickiego Związku Sportowego zatwierdziła powołany 19 lutego AZS Częstochowa przy Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej.
- 1949 18 marca powołano Akademickie Zrzeszenie Sportowe w Częstochowie.
- 1950 1 września w Szkole Inżynierskiej powstało Studium Wychowania Fizycznego.
- 1951 15 października w Szkole Felczerskiej założono Koło AZS.
- 1952 27 listopada na bazie Koła AZS Wyższej Szkoły Ekonomicznej i Koła AZS Wyższej Szkoły Inżynierskiej powstał Zarząd Okręgu AZS Częstochowa.
- 1956 Zarejestrowano Koło AZS przy Politechnice Częstochowskiej.
- 1957 Rozpoczął działalność Akademicki Związek Sportowy, Klub w Częstochowie.
- 1958 Dyskutowano nad powołaniem Klubu Seniora AZS Częstochowa.
- 1959 Zorganizowano Zjazd Jubileuszowy z okazji 15-lecia AZS Częstochowa.
- 1960 Kontynuowano działalność pod nazwą Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie Klub Politechniki.
- 1970 Powołano Klub Seniora AZS Częstochowa. Klub Seniora ufundował sztandar. Inicjatorem tego projektu był prof. Alfred Czarnota.
Długoletnie starania Mieczysława Gordona (założyciela AZS i kierownika SWF Politechniki) o nową halę gimnastyczną zakończono oddaniem do użytku (Klub Politechnik) „Grajcarówki”.

- 1973 17 marca powołano Klub Uczelniany AZS w Wyższej Szkole Nauczycielskiej.
- 1974 24 kwietnia utworzono Klub Uczelniany AZS Politechniki Częstochowskiej.
- 1975 Klub Uczelniany AZS w Wyższej Szkole Pedagogicznej kontynuował działalność po AZS WSN.
- 1976 Powołano Klub Środowiskowy SZS-AZS Częstochowa (wspólnie ze Szkolnym Związkiem Sportowym).
- 1978 9 września w wyniku fuzji KU AZS WSP, KU AZS Politechnika, Klub Środowiskowy SZS-AZS powstał Zarząd Środowiskowy AZS w Częstochowie.
- 1982 18 stycznia wprowadzono Zarząd Komisaryczny AZS Politechnika Częstochowska (stan wojenny).
- 1986 Obchodzono 40-lecie AZS Częstochowa.
- 1989 Zorganizowano światowy turniej tenisa stołowego All Stars z udziałem medalistów mistrzów świata (A. Grubba, J.O. Waldner, J. Persson, J.P. Gatien).
- 1993 KU AZS WSP wystąpił z ZŚ AZS Częstochowa (sekcja tenisa stołowego otrzymała autonomię).
- 1995 Zarząd Środowiskowy AZS Częstochowa przesłał istnieć.
29 maja powołano Klub Środowiskowy Piłki Siatkowej AZS Częstochowa.
8 czerwca usamodzielniał się Klub Środowiskowy Strzelectwa Sportowego AZS.
Działalność sportową organizacyjno-sportową kontynuowały KU AZS WSP i KU AZS Politechniki.
- 1997 30 listopada założono Klub Uczelniany AZS w Wyższej Szkole Języków Obcych i Ekonomii, a 2 grudnia Klub Uczelniany AZS w Wyższej Szkole Zarządzania.
- 1998 10 listopada rozpoczął funkcjonowanie Klub Uczelniany AZS w Centrum Języków Europejskich.
17 grudnia powołano Klub Uczelniany AZS w Wyższym Seminarium Duchownym.
Z okazji 90-lecia AZS w Polsce w spotkaniu z Prezydentem RP Aleksandrem Kwaśniewskim uczestniczyła delegacja z AZS Częstochowa.
- 1999 Z inicjatywy prezesa – Wiesława Pięty, AZS AJD wystąpił z inicjatywą budowy Akademickiego Centrum Sportu (oddany do użytku w 2008 r.).

- 2000 22 marca powstał Klub Uczelniany AZS w Wyższej Szkole Lingwistycznej.
20–21 października w Częstochowie odbyła się Centralna Inauguracja Sportowego Roku Akademickiego i obchody 55-lecia AZS Częstochowa.
29 października zarejestrowano Klub Uczelniany AZS w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Turystyki.
4 grudnia Kluby Uczelniane i Kluby Środowiskowe Strzelectwa Sportowe i Piłki Siatkowej powołały Organizację Środowiskową AZS Częstochowa.
- 2001 OŚ AZS wydał pierwszy numer Częstochowskiego Magazynu Sportowo- Akademickiego.
- 2002 13 marca powołano Klub Uczelniany AZS przy Wyższej Szkole Administracji i Zarządzania w Zawierciu.
- 2005 13 lipca rozpoczął działalność Klub Sportowy AZS Częstochowa Sportowa Spółka Akcyjna.
Klub Seniorów zorganizował obchody 60-lecia AZS Częstochowa.
- 2008 Z okazji 100-lecia AZS w Częstochowie zorganizowano I Zjazd Klubów Seniora AZS.
- 2011 AZS AJD był organizatorem XII Mistrzostw Europy Nieśłyszących w tenisie stołowym.
- 2014 Prezydent RP Bronisław Komorowski przyznał Organizacji Środowiskowej AZS Częstochowa flagę Polski z okazji wieloletniej działalności na rzecz społeczeństwa obywatelskiego.
W Ratuszu Miasta Częstochowy z okazji 90-tych urodzin Mieczysława Hrehorowa odbył się benefis.
Andrzej Szewiński został wybrany wiceprezesem ZG AZS ds. sportowych.
KU AZS Wyższego Seminarium Duchownego zorganizowało po raz 17-ty mistrzostwa Polski WSD w tenisie stołowym.
- 2015 6 marca odbyła się Akademia z okazji 70-lecia AZS Częstochowa. Po raz pierwszy zaprezentowano hymn AZS Częstochowa 30 maja Aleje tu się dzieje „AZS w Alei”.

Kalendarium Sportowe Akademickiego Związku Sportowego w Częstochowie

Częstochowski AZS okazał się pierwszym stowarzyszeniem sportu akademickiego w Polsce, które powołano w 1945 r. Była to inicjatywa młodzieży uczącej się na Kursach Akademickich w Częstochowie. Wtedy to postawiono na sekcję piłki siatkowej, koszykowej, pływacką, lekkoatletyczną oraz tenisa stołowego i szachów. Działaczami byli studenci urodzeni w latach 1918-1925 wywodzący się z Częstochowy i z Kresów Wschodnich. Przy AZS działalność sportową prowadziły sekcje: boks, futsal, hokej na trawie, judo, kulturystyka, lekkoatletyka, narciarstwo, pływanie, piłka koszykowa, piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, podnoszenie ciężarów, strzelectwo sportowe, szachy, tenis stołowy, żeglarsstwo.

- 1945 Członkowie AZS wystąpili w częstochowskim święcie sportu.
- 1948 Lekkoatleci AZS WSAH debiutowali w Biegu Narodowym w Częstochowie.
Siatkarze wystartowali w Akademickich Mistrzostwach Polski (Gliwice).
- 1950 Koszykarze zadebiutowali w Akademickich Mistrzostwach Śląska.
- 1952 Pierwszy złoty medal w Akademickich Mistrzostwo Polski zdobyli Marceli Sypniewski i Jerzy Omański (tenis stołowy – gra podwójna).
- 1953 Akademickie Mistrzostwo Polski w biegu na 3000 m z przeszkodami wywalczył Wilhelm Szpara.
- 1955 Hokeiści na trawie awansowali do II ligi państwowej.
- 1956 Awans hokeistów na trawie do I ligi państwowej.
Wilhelm Szpara wystąpił w Akademickich Mistrzostwach Świata w narciarstwie (bieg). Jedyne znaczący udział zawodnika AZS Częstochowa w historii sportów zimowych).
- 1960 Koszykarze awansowali do II ligi państwowej.
- 1971 Awans siatkarzy do II ligi państwowej.
- 1973 Piłkarze nożni zostali mistrzami Polski Politechnik.
- 1974 Mistrzostwo świata w piłce siatkowej (Wiesław Czaja).
- 1975 Wicemistrzostwo Europy w piłce siatkowej (Władysław Kustra).

- 1977 Wicemistrzostwo Europy w piłce siatkowej (W. Czaja, W. Kustra).
- 1978 Awans tenisistów stołowych do II ligi państwowej.
- 1979 Wicemistrzostwo Europy w piłce siatkowej (W. Czaja, W. Kustra).
Awans siatkarzy do I ligi państwowej.
- 1980 Wiesław Czaja wystąpił w igrzyskach olimpijskich w Moskwie (4 miejsce).
- 1981 Srebrny medal mistrzostw Europy w piłce siatkowej (Andrzej Martyniuk).
- 1987 Awans tenisistek stołowych do II ligi państwowej.
- 1989 Awans tenisistek stołowych do I ligi, debiut siatkarzy w Pucharze Europy.
- 1990 Pierwsze Mistrzostwo Polski siatkarzy.
- 1993 Siatkarze Andrzej Solski, Krzysztof Stelmach, Andrzej Stelmach, Adam Kurek, Andrzej Szewiński i Radosław Panas – wicemistrzami Uniwersjady (Buffalo).
- 1993 Drugie Mistrzostwo Polski siatkarzy.
Wicemistrzostwo Polski Anny Trąbskiej w strzelectwie sportowym.
- 1994 Trzecie Mistrzostwo Polski siatkarzy.
- 1995 Czwarte Mistrzostwo Polski siatkarzy.
Superpuchar w piłce siatkowej.
Awans tenisistów stołowych do I ligi.
Brązowy medal A. Trąbskiej w Akademickim Pucharze Europy.
- 1996 Indywidualne Wicemistrzostwo Polski Pauliny Narkiewicz w tenisie stołowym.
Igrzyska Olimpijskie w Atlancie (Damian Dacewicz, Marcin Nowak, Andrzej Stelmach, Piotr Gruszka, Robert Prygiel, Krzysztof Śmigiel).
Debiut tenisistek stołowych w Pucharze Europy.
Srebrny medal A. Trąbskiej w Mistrzostwach Europy w strzelectwie sportowym.
- 1997 Piąte Mistrzostwo Polski siatkarzy.

- Drużynowe Wicemistrzostwo Polski tenisistek stołowych.
Akademickie Mistrzostwo Europy A. Trąbskiej.
Puchar Polski kobiet w tenisie stołowym.
Szóste Mistrzostwo Polski siatkarzy.
Mistrzostwo świata juniorów (Piotr Gruszka, Łukasz Kruk, Dawid Murek).
- 1998 Indywidualne Mistrzostwo Polski P. Narkiewicz w tenisie stołowym.
Mistrzostwo Polski P. Narkiewicz i Jolanty Langosz-Pękały (gra podwójna).
Mistrzostwo Polski J. Langosz-Pękały (gra mieszana).
Puchar Polski siatkarzy.
Brązowy medal P. Narkiewicz w Akademickich Mistrzostwach Świata.
- 1999 Mistrzostwo Polski siatkarzy.
Puchar Polski w strzelectwie sportowym, srebrny medal AME (A. Ziąja, M. Bujak, A. Trąbska).
- 2000 Awans siatkarek AZS Politechnika do „Serii A”.
- 2001 Puchar Polski tenisistek stołowych.
Wicemistrzostwo Polski siatkarzy.
Awans siatkarek Wulkan AZS Politechnika do I ligii serii „A”.
- 2002 Puchar Europy Top Teams, siatkarzy – 3 miejsce.
Wicemistrzostwo Polski siatkarzy.
- 2003 Puchar Polski tenisistek stołowych.
Wicemistrzostwo Polski siatkarzy.
Indywidualne Mistrzostwo Polski Alicji Ziąja w strzelectwie sportowym.

- 2004 Indywidualne Mistrzostwo Polski P. Narkiewicz w tenisie stołowym.
Drużynowe Wicemistrzostwo Polski tenisistek stołowych.
Puchar Polski tenisistek stołowych.
Awans do 1/8 pucharu Europy tenisistek stołowych.
- 2005 Indywidualne Mistrzostwo Polski Xu Jie w tenisie stołowym.
Mistrzostwo Polski Xu Jie w tenisie stołowym (gra mieszana).
Drużynowe Wicemistrzostwo Polski tenisistek stołowych.
Puchar Polski tenisistek stołowych.
- 2006 Puchar Polski tenisistek stołowych.
Srebrny medal Marty Gołoty w Mistrzostwach Europy Juniorek.
Wicemistrzostwo Polski siatkarzy.
Wicemistrzostwo świata siatkarzy (Piotr Gacek).
- 2007 Brązowy medal P. Pięty w mistrzostwach Europy Niesłyszących w tenisie stołowym.
Mistrzostwo Polski A. Ziaja w strzelectwie sportowym.
- 2008 Akademickie Mistrzostwo Europy w tenisie stołowym.
Puchar Polski siatkarzy.
Srebrny medal Drużynowych Mistrzostw Europy (Alicja Ziaja) w strzelectwie.
Dwa brązowe medale A. Ziaja w IMP.
- 2009 Akademickie Mistrzostwo Europy w tenisie stołowym.
Liga mistrzów siatkarzy – ćwierćfinał.
Brązowy medal w Drużynowych Mistrzostwach Europy w strzelectwie A. Ziaja, złoto w IMP.
Mistrzostwo Europy siatkarzy (Piotr Nowakowski).
Mistrzostwo Polski w strzelectwie sportowym: A. Ziaja, W. Szczurek, Magdalena Obacz

- 2010 Mistrzostwo Polski Agaty Pastor w grze podwójnej w tenisie stołowym.
Mistrzostwo świata i medal brązowy Alicji Ziaji w strzelectwie sportowym (drużyna).
A. Ziaja – rekordzistką świata (drużyna) w strzelectwie sportowym.
Brązowe medale Sandry Spyry i Katarzyny Ostapskiej w Młodzieżowych Mistrzostwach Europy w podnoszeniu ciężarów.
- 2011 Wicemistrzostwo Polski Sandry Spyry w podnoszeniu ciężarów.
Drugie miejsce w pucharze świata (Łukasz Wiśniewski).
- 2012 Awans do 1/8 pucharu Europy tenisistek stołowych.
Puchar CEV Challenge Cup siatkarzy.
Awans sztangistów do ligi państwowej.
Brązowy medal A. Ziaja w mistrzostwach Polskim w strzelectwie sportowym.
- 2013 Puchar Polski tenisistek stołowych.
Mistrzostwo Polski A. Ziaja w strzelectwie sportowym.
Wicemistrzostwo Polski (A. Ziaja, Karolina Dąbrowska, Wioletta Szczurek).
Wicemistrzostwo Europy A. Ziaja w strzelectwie sportowym (drużyna).
Brązowy medal mistrzostw Polski Łukasza Greli w podnoszeniu ciężarów.
- 2014 5 miejsce tenisistek stołowych AZS AJD w II Europejskich Igrzyskach Studenckich.
Indywidualne mistrzostwo Polski A. Ziaja w strzelectwie sportowym.
Brązowe medale Łukasza Greli, Kamila Szczepanika, Dominika Kwapisza w Indywidualnych Mistrzostwach Polski Seniorów w podnoszeniu ciężarów.
Ł.Grela wystąpił w mistrzostwach świata w podnoszeniu ciężarów.
Ł. Grela zostaje Akademickim Mistrzem Świata w podnoszeniu ciężarów (Tajlandia).
- 2015 Ł. Grela zdobył brązowy medal w mistrzostwach Europy (rwanie).
Ł. Grela, K. Szczepanik zdobyli brązowe medale w IMP w podnoszeniu ciężarów.
P. Pięta wywalczył brązowy medal w mistrzostwach Europy Niesłyszących w tenisie stołowym.

SPORTOWCY 70-lecia AZS Częstochowa

WIESŁAW CZAJA (piłka siatkowa), 205-krotny reprezentant Polski, Drużynowy Mistrz Świata (1974), olimpijczyk (Moskwa 1980). Przez osiem lat bronił barw AZS (1970–1974, 1977–1981). Uczestnik Pucharu Świata (Tokio 1977). Trzykrotny medalista mistrzostw Europy (1975, 1977, 1979), brązowy medalista uniwersjady (Moskwa-1973). Trener II klasy, trener reprezentacji Polski kadetów. Absolwent Politechniki Częstochowskiej

ANDRZEJ CZERWIK (piłka siatkowa), rozgrywający AZS w latach 1970-1979. Z AZS awansował do II ligi (1972) i do I ligi (1979). Trener zespołu juniorów AZS (zdobył z min tytuł wicemistrza Polski i awansował do II ligi). Absolwent Politechniki Częstochowskiej (Wydział Elektryczny).

ŁUKASZ GREŁA (podnoszenie ciężarów), uczestnik mistrzostw świata i Europy oraz Akademickich Mistrzostw Świata, dwukrotny brązowy medalista MP seniorów w dwuboju. Akademicki mistrz świata. Absolwent AJD, doktorant AJD

PIOTR GRUSZKA (piłka siatkowa), przyjmujący, atakujący. W AZS występował w latach 1995–1999, absolwent XI LO im. K. Norwida, studiował w WSP Częstochowa. Obecnie kończy studia na Politechnice Częstochowskiej. W reprezentacji Polski rozegrał 450 spotkań, trzykrotny olimpijczyk (Atlanta, Ateny, Pekin), mistrz świata juniorów (1997), mistrz Europy Juniorów (1996), wicemistrz świata (2006), mistrz Europy (2009), dwukrotny mistrz Polski z AZS Częstochowa (1997, 1999). Zdobywca pucharu Polski (1998), uczestnik 11 edycji Pucharu Świata.

WŁADYSŁAW KUSTRA (piłka siatkowa), środkowy, 111-krotny reprezentant Polski, olimpijczyk z Moskwy (1980). 3-krotny wicemistrz Europy (1975, 1977, 1979), z AZS Częstochowa awansował do I ligi. Absolwent Politechniki Częstochowskiej (Wydział Elektryczny). Od 1985 r. przebywa w Portugalii.

DAWID MUREK (piłka siatkowa), przyjmujący, Przez okres 10 lat związany z AZS (1996–2001 i 2009–2014). W kadrze Polski rozegrał 211 spotkań. Olimpijczyk z Aten (2004), mistrz Europy juniorów (1996), mistrz świata juniorów (1997). Zdobywca z AZS pucharu Polski (1998) i pucharu CEV (2012). Dwukrotnie z AZS wywalczył tytuł mistrza Polski (1997, 1999).

PAULINA NARKIEWICZ (tenis stołowy), reprezentantka Polski w latach 1995–2005, brązowa medalistka Akademickich Mistrzostw Świata, dwukrotna indywidualna mistrzyni Polski, trzykrotna drużynowa wicemistrzyni Polski z AZS, 3-krotna zdobywczyni Pucharu Polski, uczestniczka mistrzostw świata i Europy, absolwentka WSP Częstochowa i AWF Wrocław.

MARCIN NOWAK (piłka siatkowa), środkowy, wychowanek AZS Częstochowa i jego zawodnik (1994–1999, 2001–2002), z AZS zdobył tytuł mistrza Polski juniorów i seniorów. Studiował w WSP Częstochowa. W reprezentacji Polski rozegrał 151 spotkań, olimpijczyk z Atlanty 1996, uczestnik mistrzostw świata, z AZS czterokrotny drużynowy mistrz Polski, zdobywca pucharu Polski (1998).

PIOTR NOWAKOWSKI (piłka siatkowa), środkowy, studiował na Politechnice Częstochowskiej. Z częstochowskim AZS związany w latach 2006–2011, zdobył z nim puchar Polski i wicemistrzostwo Polski (2008), mistrz Europy (2009), mistrz świata (2014).

ANDRZEJ STELMACH (piłka siatkowa), rozgrywający, 196-krotny reprezentant Polski, dwukrotny olimpijczyk (1996, 2004), uczestnik mistrzostw świata i Europy, czterokrotny drużynowy mistrz i trzykrotny wicemistrz Polski, zdobywca pucharu Polski, barw AZS bronił w latach 1990–1997, 2006–2009, 2012–2013. Absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

ALICJA ZIAJA (strzelectwo sportowe), medalistka mistrzostw świata i Europy (2010–2013), rekordzistka mistrzostw świata, wielokrotna mistrzyni Polski we wszystkich kategoriach wiekowych, członkini kadry akademickiej i olimpijskiej, absolwentka Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Trener Klubu Środowiskowego AZS SS Częstochowa.

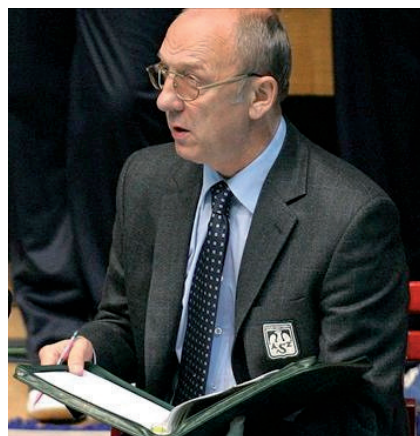

PAWEŁ PIĘTA (tenis stołowy), wychowanek AZS WSP Częstochowa, wielokrotny reprezentant Polski Niepełnosprawnych, czterokrotny olimpijczyk (2001, 2005, 2009, 2013), uczestnik mistrzostw świata i Europy, dwukrotny brązowy medalista mistrzostw Europy Niepełnosprawnych (2007, 2015), wielokrotny mistrz Polski. Absolwent Akademii im. Jana Długosza.

TRENERZY

RYSZARD BOSEK (piłka siatkowa). Mistrz świata (1974), mistrz olimpijski (1976). Od 1990 r. szkoleniowo związany z AZS Częstochowa, trener reprezentacji Polski. Dyrektor sportowy AZS. Menadżer. Trzykrotny olimpijczyk (1972, 1976, 1980). Mistrz olimpijski i świata, medalista mistrzostw Europy. Zasłużony mistrz sportu. Członek Klubu Seniora AZS Częstochowa.

STANISŁAW GOŚCINIAK (piłka siatkowa), trener klasy mistrzowskiej. Do Częstochowy przybył w 1977 r. Dwukrotny olimpijczyk (1968, 1972). Mistrz świata. W reprezentacji Polski rozegrał 218 spotkań. W galerii sław Volleyball Hall of Fame. Wybitny trener AZS, trener reprezentacji Polski (Igrzyska Olimpijskie 2004), trener akademickiej reprezentacji Polski. Absolwent AWF Warszawa. Starszy wykładowca SWFiS Politechniki Częstochowskiej. Członek Klubu Seniora.

MIECZYSLAW GORDON (piłka koszykowa) założyciel AZS Częstochowa, koszykarz AZS, trener II klasy, twórca częstochowskiej piłki koszykowej, z AZS awansował do II ligi. Tworzył Studium Wychowania Fizycznego w Szkole Inżynierskiej i Politechnice Częstochowskiej. Absolwent AWF w Warszawie. Pracę doktorską obronił na AWF Poznań. Zatrudniony na stanowisku docenta w WSP w Częstochowie.

WIESLAW PIĘTA (tenis stołowy), zawodnik AZS Częstochowa (1975–1995). Menadżer (AWF Poznań), trener klasy pierwszej, trener AZS WSP/AJD Częstochowa (1983–2015), trener reprezentacji akademickiej Polski, trener kadry Polski Niesłyszących. Jego podopieczne zdobyły 8 złotych medali w IMP, 6 medali DMP, 7-krotnie puchar Polski i ponad 100 medali w AMP. Absolwent WSP. Pracę doktorską obronił na AWF Katowice. Autor 13 monografii o historii AZS i tenisa stołowego. Inicjator budowy Akademickiego Centrum Sportowego.

WOJCIECH RUSZKOWSKI (strzelectwo sportowe), trener II klasy. Absolwent Politechniki Częstochowskiej. Twórca sekcji strzelectwa sportowego AZS. Pomyślnie nadzorował budowę strzelnicy AZS przy ul. św. Andrzeja. Długoletni prezes Klubu Środowiskowego Strzelectwa Sportowego AZS. Wychował m.in. medalistkę i rekordzistkę mistrzostw Europy i świata oraz wiele mistrzyń Polski.

MIECZYŚLAW HREHORÓW

Działacz 70-lecia AZS Częstochowa (1945–2015) *(na zdjęciu z wnuczką)*. Honorowy członek AZS. Prezes Klubu Seniora AZS. Honorowy przewodniczący komitetu organizacyjnego obchodów 70-lecia AZS. Wielce zasłużony dla sportu częstochowskiego.

Emblematy AZS Częstochowa w latach 1945–2015

1946

1947

1949

2015

2015

Hymn AZS Częstochowa

A-Zet-eS–do boju Częstochowa
„Biało-złoci”–*of the best!*
Nigdy głowy w piasek już nie schowa / **Bis**
Vivat, vivat–A-Zet-eS
A gdy przyjdzie kiedyś taka chwila,
By Olimpu zająć tron.
Damy serca – damy wszystkie siły.
Cała naprzód – szable w dłoń!

Słowa i muzyka: Zdzisław Sierpiński

NA SIEDEMDZIESIĘCIOLECIE

Po mym mieście wieść się niesie
o przesławnym A-Zet-eSie
i z każdego słycać kątką:
stuka mu siedemdziesiątka!

Przez te lata, o mój Boże,
raz bywało lepiej, gorzej,
ale przecież nieźle jest,
więc niech żyje A-Zet-eS!

Niechaj żyje i rozkwita,
będzie mistrzem – będzie kwita
z losem, co kapryśny jest...
Wiwat, wiwat A-Zet-eS!

Były biegi, nożna, siatka
i nawet na trawce hokej,
dla każdego jakaś gratka...
Zawalczymy o wszystko – OK?

Bo Częstochowa to przecież i ten
akademicki o laurach sen.
Skoro się spełniał nam przez tyle lat,
trzeba śnić dalej, nie licząc strat.

Jan SZYMA

Indeks

A

Achmatowicz Osman, 15
Adamczyk Jerzy, 39, 145, 146
Adamczyk Ryszard, 44, 99, 100
Adamkiewicz Aleksander, 54, 153, 154
Adamus Jan, 40, 41, 44, 45, 152, 153
Adamus M., 118
Aniołek Andrzej, 54
Arkabus Tomasz, 147

B

Badora, 144
Bakota Daniel, 114
Bakuła Marian, 26
Balawender Marian, 152
Balsamski Krzysztof, 50, 54, 55, 167, 168
Banasiak Marek, 148
Banasiak Piotr, 147
Baran Stanisław, 153
Baranowicz Bogdan, 40, 45, 152
Baranowski Jerzy, 31, 141
Barańska Katarzyna, 78, 128, 143
Barański Paweł, 159
Barański Przemysław, 143
Barowok Katarzyna, 166
Bartman Zbigniew, 157
Bartusiak Paweł, 147, 148
Baryła Zbigniew, 45, 152, 153
Bayer Halina, 25
Bączek Mirosław, 145, 146

Bączkiewicz Michał, 156
Bąk Zygmunt, 19, 99
Bąkiewicz Michał, 77, 156, 158
Bednarczyk W., 50
Bednarek Sławomir, 40, 41
Bednarska Ewa, 164, 165
Bednarski Andrzej, 142
Bednorz Bartosz, 158
Belof Włodzimierz, 49, 159
Berdowski Janusz, 19
Beski Krzysztof, 40, 41, 175
Białas Jakub, 149
Białas Krzysztof, 147
Białek Andrzej, 40
Białek Dariusz, 151, 152
Biela Waldemar, 10, 57, 60, 113, 178
Bielak P., 118
Bielawski Zbigniew, 58, 128, 153, 154
Bielecki, 149
Bień January, 18
Bik Jakub, 157, 158
Billings Brook, 77, 157
Binek, 144
Binert Leszek, 49
Biskup B., 41
Blachnicki Wojciech, 49
Bluma Marcin, 148, 149
Błaszczyk Jarosław, 147
Błaziński Maciej, 39, 40, 44, 152
Bober Mieczysław, 152
Bobra Jacek, 143
Bociek Grzegorz, 158
Bodanko Ryszard, 154

Bohatyrewicz Józef, 167
Bojakowski Zbigniew, 39, 96
Bojanek Tadeusz, 26, 144, 150, 171, 180
Bonczek Roman, 31, 38, 173
Boral H., 118
Borecki Kamil, 162
Borowik, 148
Boruc Krzysztof, 154
Boruc Marcin, 130
Borzęcka Anna, 130
Bosek Ryszard, 61, 155, 193
Braszczyński Janusz, 18, 56, 74
Braun Juliusz, 16
Brokking Arie Cornelius, 157
Brożek Leszek, 147
Brożyniak Jędrzej, 130
Brzezin Włodzimierz, 19
Brzoskowski Lechosław, 153
Brzozowski Janusz, 159
Buczek Konrad, 158
Budzyńska Marzena, 165, 166
Bujak M., 161
Bujak Małgorzata, 62, 64, 126, 129, 161, 162, 185
Bukała Cezary, 145, 146
Burdzicki Stanisław, 39, 151, 152

C

Cedrowicz, 146
Certowicz Konstanty, 144
Chachulski Dawid, 130
Chadała Michał, 127, 155
Chaładus Małgorzata, 159
Chełmecki Jerzy, 114
Chmurko, 150
Chrząstek Sławomir, 148
Chudy Tomasz, 85

Chwalbińska Katarzyna, 64
Chwastowski Waldemar, 78, 143
Chwastyniak Witold, 156
Ciaszkiewicz Zbigniew, 40, 46, 52, 159
Cidyło Karol, 149
Cieplińska Magdalena, 130
Cierpiał Jacenty, 55, 56, 57, 154
Cierpiał Michał, 170
Cierpiał Piotr, 170
Cieśla Michał, 148, 149
Cieślak Michał, 148
Cisło Józef, 49
Cisowski Roman, 76
Ciuba Andrzej, 155
Ciupa Łukasz, 130
Ciura Andrzej, 155
Ciura Mariola, 118, 163
Cupisz Anna, 130
Cwener Tomasz, 147
Cybula Krzysztof, 147
Cyndecki Tadeusz, 45, 46, 146
Cyran Krzysztof, 118
Czaja Bogdan, 41, 45, 153
Czaja Wiesław, 41, 49, 52, 54, 55, 58, 125, 126, 153, 154, 176, 183, 184, 188
Czajkowski Tomasz, 129, 130
Czajor Mirela, 164
Czarnecki Jerzy, 159
Czarnota Alfred, 16, 17
Czarnota Jerzy, 39, 145, 146
Czarnota Lech, 10, 113
Czerwiec Zdzisław, 53
Czerwik Andrzej, 10, 41, 49, 54, 55, 57, 61, 62, 99, 153, 154, 188
Czerwonka Łukasz, 148
Czyż, 30
Czyżewski Jan Antoni, 172
Czyżowski M., 41

D

Dacewicz Damian, 63, 64, 125, 126, 128, 155, 156, 184
Dąbkowski A., 39, 40, 146
Dąbrowska Karolina, 187
Dąbrowska M., 162
Dąbrowska Marta, 162
Dąbrowski Michał, 148, 149
Dąbrowski Stanisław, 144
Dąbrowski Zdzisław, 144
Dederko Ewa, 73, 74, 86
Derbis Romuald, 116
Derlichówna Regina, 30
Deska Waldemar, 51, 89, 91, 92
Dębiec Michał, 157
Dłubała, 148
Długosz Antoni, 75
Dobosz Lech, 40
Dobrowolski K., 154
Dobrowolski Karol, 55
Dobrowolski Konrad, 54, 154
Dobrzański Krzysztof, 50
Domański Tomasz, 148
Dominikowski Krzysztof, 117
Drozdek- Małolepsza T., 117
Drznat Jerzy, 30, 150
Drzymała Kazimierz, 31, 141
Drzyzga Fabian, 157
Dubkowa Elena, 166
Dudek Dorota, 84
Dudzińska Daria, 166
Duleba Marian, 39, 151, 152
Dunajewski W., 151
Dunajewski Władysław, 30, 150
Dworaczek, 30
Dybowski Łukasz, 76, 85, 116
Dyja Henryk, 18

Dymowski Rafał, 62, 155
Dytko Dawid, 169, 170
Dytko Rachel, 130, 166
Dziwiątkowski Andrzej, 21, 83
Dziubczyk Zdzisław, 55, 99
Dziubek Z., 41
Dziura Jan, 153
Dziurzyński, 145

E

Eatherton Phil, 77, 157
Elsner Janusz, 18

F

Falewicz R., 112
Falkowski, 150
Farkowska, 93
Farkowska I., 75
Fedorow Magdalena, 130
Ferdynus Magdalena, 159
Fetnarowicz Małgorzata, 160
Fiuty Dariusz, 97
Franc Andrzej, 101
Frankówna St., 25
Frydrychowicz W., 150
Frydrychowicz Wiesław, 150
Furmański Alfred, 50, 54, 55, 167, 168

G

Gac Adam, 76
Gacek Krzysztof, 77
Gacek Piotr, 126, 156, 157, 186
Gajda Cezary, 147
Gajda Tadeusz, 38

Gajdeczka Roman, 55, 168
Gajos, 148
Gajos Adam, 148
Gajos Karolina, 78
Gałka Paweł, 148
Gardymas Dariusz, 169, 170
Garstka Tadeusz, 140
Gatien Jean Phillippe, 60, 181
Gaworski Dariusz, 69, 169
Gawroński Jerzy, 56
Gawroński Patryk, 149
Gawrych R., 148
Gawrych Robert, 148
Gawryszewski Bartosz, 128, 156, 157
Gąsiorowski Mariusz, 168
Gąsiorowski Aleksander, 114
Gąsowski Tadeusz, 150
Gębka Kamila, 166
Gierczyński Krzysztof, 77, 125, 156, 157
Giersz Adam, 64
Gil Jan, 31, 141
Gil Zbigniew, 31, 38, 140, 141
Giza Zbigniew, 153
Giżyński Szymon, 64
Gliński Sławomir, 76, 80, 82, 86
Gładczak Marian, 31
Gładczak Mariusz, 140, 141
Gładysz Jarosław, 147
Głowacki Jacek, 41, 153
Głowacki Maciej, 168
Głowacki Marek, 152
Głowania Witold, 31, 38
Głownia Witold, 140, 141
Głuszek Zygmunt, 114
Godek Arkadiusz, 112
Gołaszewski Andrzej, 62, 63, 68, 72, 76, 82, 90, 178
Gołaś Arkadiusz, 111, 125, 127, 156

Gołda K., 170
Gołębiowska, 30
Gołota Marta, 89, 126, 127, 165, 186
Gomoluch E., 50
Gonczarek Marta, 50
Gorzycza R., 29
Gordon Jeremiasz, 152
Gordon Mieczysław, 10, 25, 27, 32, 38, 42, 43, 46, 108, 144, 145, 146, 150, 180, 194
Gospodarek Miron, 10, 32, 33, 34, 108, 113
Gościniak Romana, 59
Gościniak Stanisław, 49, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 75, 113, 153, 154, 155, 156, 193
Góral Henryk, 31, 38, 174
Gózdź Jakub, 145, 146
Grabara Zbigniew, 41
Grabowski Andrzej, 39, 151, 152
Gradowski Wojciech, 77, 157
Grajcar Jan, 18
Gralak Krzysztof, 154
Grądzys Rafał, 160
Grela Łukasz, 78, 95, 96, 126, 128, 129, 139, 143, 187, 188
Greń Andrzej, 140, 144
Grubba Andrzej, 60, 181
Grudzień Norbert, 160
Gruszka Piotr, 62, 63, 64, 99, 125, 126, 127, 155, 156, 184, 189
Gryl Leszek, 41
Grzegorek Kazimierz, 153
Grzesiak M., 75
Grześkowski, 144
Grzybowski Michał, 168
Grzywacz Marzena, 57, 163
Gumowski Wojciech, 39, 145
Gunia Dawid, 157
Gwiazdziński Leszek, 150, 151
Gworys Wiesław, 22, 83, 84

H

Hadrych Roman, 153
Halkiewicz Andrzej, 30
Handke Mirosław, 22
Handrych Romuald, 153
Hankiewicz Andrzej, 41, 145, 146
Hanusz Halina, 114
Harazim Marek, 147
Hassenfeld Marian, 17
Haszcz Janusz, 53, 55, 57, 61, 99, 101, 166, 168
Hebda Miłosz, 128, 157, 158
Hejduk Tedeusz, 146
Helman Agnieszka, 164
Helman Roman, 144
Helman Tomasz, 84, 161
Hercog Andrzej, 41
Heyduk T., 146
Hiller Krystyna, 163
Hohensee Leonard, 17
Horyński Tadeusz, 150
Hrazdira Michal, 157
Hrehorow Władysław Zbigniew, 119
Hrehorów Mieczysław, 10, 26, 27, 28, 40, 48, 75, 76, 79, 80, 81, 97, 98, 99,
100, 101, 108, 112, 113, 116, 120, 144, 150, 172, 180, 182, 195
Hulist Zygmunt, 140
Hunek Adrian, 157, 158

I

Ignacok Paweł, 155
Ignaczak Krzysztof, 126, 127, 156
Imielska C., 50
Iwanicki Tadeusz, 118
Iwanowski, 30
Iwicki Jerzy, 31, 140, 141

J

Jabczyński Jerzy, 38, 39, 145
Jabłoński J., 144
Jacewicz Marek, 147
Jadczyk Marcin, 128, 169
Jagusiak Dariusz, 118
Jakubas, 148
Jakubczak, 148
Jakubiec B., 160
Jakubiec Beata, 160
Jakubowska Patrycja, 118
Jakubowski Marian, 19, 50
Jamborski Krzysztof, 168
Janas Ryszard, 52, 57, 93, 113, 147, 148
Janaszewski Karol, 154
Janeczek Bartosz, 77, 128, 130, 157, 158
Janiszewski Ryszard, 151
Janusz Marcin, 158
Jarecki, 31
Jaros Piotr, 76
Jarosz Maciej, 156
Jarzębska Anna, 126
Jarzębski Andrzej, 147
Jasiewicz Marta, 130
Jaszewski Michał, 127, 156
Jaworek Tomasz, 64, 76, 85, 97
Jaworski W., 41
Jelonek Krzysztof, 40, 146
Jelonek Tadeusz, 140
Jerzewski, 144
Jezik Aleksandra, 166
Jeziorski A., 51
Jeziorski Leopold, 50, 176
Jeż Marta, 130, 165
Jeżak Kazimierz, 140
Jędrak Czesław, 144, 146

Jędrzek Krzysztof, 170
Jędrzszak Marek, 41, 153
Jędrzejczyk D., 25
Jędrzejewski Wojciech, 153
Joachimowicz, 30
Jochymczak A., 161
Jodłowski Ryszard, 114
Jonkisz Władysław, 10, 54, 113, 176
Jordan Paweł, 154
Judycki Zdzisław, 16
Jung, 167
Jung I, 167
Jung II, 167
Jung Mieczysław, 10, 26, 167, 180
Jung Sewek, 167
Jurčić Igor, 156
Jurga Grzegorz, 147
Jurkiewicz Wojciech, 156, 157
Jurkowski J., 35
Jurkowski Jerzy, 167
Juszczak Dariusz, 147

K

Kaczmarek Weronika, 130
Kaczmarek Zdzisław, 49, 176
Kaczyński Michał, 157, 158
Kaleciński Maciej, 84
Kaliński Ryszard, 146
Kalnins Tomasz, 156
Kałużyńska Dorota, 163
Kamiński Jarosław, 78, 165, 166, 168
Kamiński Michał, 157
Kamiński Stanisław, 54, 55, 153, 154
Kamiński Zygmunt, 15
Kankaanpää Toni, 157
Kapica Tadeusz, 56

Kapuścik, 148
Karbowiak M., 39, 40
Kardos Marek, 157, 158
Kardoś Marek, 157
Kardyś Stanisław, 151
Karkoszka Adam, 130, 148
Karliński Krzysztof, 147
Kasperczyk Jacek, 22, 83
Kasperczyk Maria, 22
Kasprowicz Roman, 154
Kasprzyk Izabela, 130
Kasprzyk K., 39
Kasza Zdzisław, 31
Kasztelnik Ryszard, 145, 146
Kawęcki Krzysztof, 81
Kazakin Andrzej, 39, 146, 147
Kaźmierczak Wojciech, 158
Kačka Elżbieta, 159, 160
Kentzer Karol, 30, 31, 140, 141
Kędzia Marta, 130
Kędziora Kazimierz, 31, 141
Kęsy Marek, 147, 148
Khilko Maksim, 158
Kielichowski Adam, 41, 153
Kieras Stanisław, 146, 147
Kierat Jerzy, 144
Kieszczyński Andrzej, 152
Kik Marian, 39, 151, 152
Kiszko Piotr, 169
Klarecki Damian, 143
Klekot Martyna, 86, 129
Klimas Izabela, 73
Klocek Sławomir, 129, 130, 148
Kłos Ireneusz, 156
Kmieć Bogumiła, 22
Kmikiewicz A., 25
Knobel, 31

Knop Przemysław, 170
Knopek Ryszard, 54, 55, 153, 154
Koba Mibnika, 165
Kobylecki Andrzej, 41
Koch Weronika, 84
Kochmański J., 29
Kocik Marcin, 156, 157
Kocik Marek, 153
Koćwin Dominika, 130
Kokociński Grzegorz, 127, 128, 156
Kolanek Radosław, 157
Kolano Zdzisław, 54, 153, 154
Kolanus, 30
Kolasiński Zygmunt, 55, 56, 177
Kolber M., 164, 165
Kołąkowski Jan, 17, 18
Kołodziejczyk Grzegorz, 49
Kołodziejczyk Włodzimierz, 49, 159
Kołodziejski Janusz, 56, 177
Komorowski Bronisław, 80, 182
Konieczny Wojciech, 148
Konopczyński Marek, 81
Kopeć Jan, 145, 146
Kopera Jarosław, 21
Kordysz Maciej, 156
Korpak Bartłomiej, 114
Korzec Przemysław, 69, 168, 169
Korzekwa Jan, 39, 40
Korzeniowski Adam, 144
Kosowski Jakub, 129
Kostandinovic Bojan, 156
Kostiuk Mariana, 130
Koszek W., 85
Koszek Waldemar, 84
Koszek Włodzimierz, 76
Kot, 148
Kotas Marek, 147

Kotkowski Henryk, 39, 151, 152
Kotlewski Wojciech, 129, 130, 148, 149
Kott Beata, 57, 163
Kotyza Bartosz, 148
Kowalik Włodzimierz, 20, 81
Kowalska Magdalena, 130
Kowalski, 30
Kowalski Adam, 63, 155
Kowalski Jerzy, 41, 175
Kowalski Marek, 40, 145, 146, 147
Kowalski Nokodem, 149
Kowalski Rafał, 147
Kozak E., 50
Kozak Robert, 141
Kozak Roman, 31
Koziański Jacek, 169
Kozielewski, 26
Kozieł Grzegorz, 154
Koziański D., 148
Koziański Dariusz, 148
Kozioł Adrian, 148, 149
Kozłowska Anna, 115
Kozłowski Michał, 147, 158
Kozłowski Zdzisław, 41, 45, 151, 152, 153
Kozlik Tomasz, 64
Krasowski Andrzej, 142
Krawczak Beata, 163
Krawczyk Barbara, 165
Krawczyk Florian, 31, 140
Krawczyk Tadeusz, 140, 141
Kret Maciej, 130
Krowicka Maria, 10, 82, 97
Król Aleksandra, 130
Królikowski Marek, 55, 154
Kruk Leszek, 140
Kruk Łukasz, 63, 127, 156, 184
Krygier M., 161

Kryński Andrzej, 20
Kryś Maciej, 156
Kryś Marcin, 156
Krywult Roman, 101, 152
Krywult Tomasz, 128, 155
Krzeń Ildefons, 30
Krzywoń Józef, 145
Krzyżanowski Oktawian, 118, 128, 155
Kuberski Jerzy, 48
Kubiak, 30, 145
Kubiak Alojzy, 150, 151
Kubiak Lech, 145
Kubina Teodor, 20
Kubski, 145
Kubski Ryszard, 145
Kucharski, 30
Kucharski Artur, 112
Kuchuk Maria, 166
Kufel Dominik, 169
Kukliński K., 154
Kulasiewicz Paweł, 76
Kulawik, 30
Kulawik M., 150
Kulczycka, 31
Kulczycki Ryszard, 114
Kulesza Marek, 21
Kulig M., 160
Kulig Marcin, 160
Kulińska Marzena, 164
Kuliński, 145
Kumorek G., 75
Kunicki Henryk, 41, 153
Kunior, 26
Kupczyk Stanisław, 10, 49, 53, 55, 112, 167
Kurek Adam, 128, 155, 184
Kurowski Leszek, 155
Kurowski Ryszard, 38, 39, 145

Kurys Krzysztof, 154
Kurzawa Luiza, 58, 59, 61, 63, 163, 164
Kurzawa-Wachelka Luiza, 164
Kurzelewska Beata, 164
Kusa Mariusz, 76
Kustra Marian, 40, 41, 152, 153
Kustra Władysław, 10, 45, 49, 52, 54, 55, 99, 125, 126, 153, 154, 183, 184, 189
Kuszewski Kazimierz, 39, 151, 152
Kuśmierska Jadwiga, 163
Kuteras Krzysztof, 147
Kuternoژیński Michał, 169
Kuternoژیński Michał, 130
Kuzak Krzysztof, 154
Kuzak Zdzisław, 163
Kwapisz Dominik, 96, 128, 129, 139, 143, 187
Kwaśniewski Aleksander, 19, 60, 65, 70, 181
Kweczke Tomasz, 84
Kwiatkowski Andrzej, 147
Kwiatkowski Stanisław, 159
Kwieciński Marek, 60, 62, 155
Kwieciński Stefan, 49

L

Langier Zbigniew, 147
Langosz Jolanta, 139
Langosz-Pękała Jolanta, 64, 164, 185
Lebek Patryk, 78, 166, 169, 170
Ledwoń Józef Adam, 18
Lemański Jerzy, 26, 144, 150, 180
Lenart, 30
Lewandowski Mariusz, 154, 155
Lewandowski Paweł, 129
Lewiński Kamil, 157
Liczbowski Wojciech, 10, 33, 41, 146, 147
Lipińska-Janda Anna, 89

Lipiński Edward, 15, 16
Lipowski Grzegorz, 56, 76, 79, 81, 179
Lis Adam, 145
Lisiecki Jarosław, 168
Lisiniac Srećko, 158
Lober Stanisław, 151, 152
Loth Jerzy, 15, 16
Ludwicki, 167
Ludwin Zdzisław, 39, 40, 146

Ł

Łacińska Joanna, 165
Łaciński Lech, 159
Łapata Bogusław, 161
Łaszewski Przemysław, 149
Łataś Gabriela, 159
Łopatka Jacek, 154
Łuczkiwicz Jan, 41
Łuka Piotr, 157
Łuźniak Zygmunt, 31
Łybacka Krystyna, 82
Łyko Grzegorz, 149
Łyszczarz Marian, 30
Łyzniak Zygmunt, 141

M

Mac Roman, 57, 61, 154, 155
Maciąg Wojciech, 147
Mackiewicz Filip, 149
Macyra Jakub, 158
Madej Tadeusz, 54, 55, 56, 57, 58, 153, 154
Majkowski Władysław, 20
Majkusiak Jan, 10, 52, 54, 55, 58, 75, 93, 95, 99, 113, 153, 154
Major Irena, 159
Major J., 160

Major Joanna, 160, 161
Major Romuald, 159
Majtyka Fabian, 155
Majtyka Lucjan, 150, 151
Majtyka Robert, 154
Makles Arkadiusz, 76
Maksimowska Beata, 115, 116
Malcherek Krzysztof, 169, 170
Malentowicz Ryszard, 31, 38, 140, 141
Malinowska Dominika, 130
Malinowski K., 170
Malinowski Kacper, 170
Małasiewicz Andrzej, 146, 147
Małczak Elżbieta, 130, 164, 165
Małecki Aleksander, 31, 140, 141
Małek B., 50
Małek Cezary, 55, 168
Małolepszy Eligiusz, 115, 116, 117
Mandryk Witold, 39, 40, 44, 45, 152
Manowski Maciej, 129
Marchwicka M., 75
Marciniak, 26, 30
Marcyniak Mariusz, 158
Mardoń Zbigniew, 148
Markowski Józef, 167
Marszałek Dariusz, 60, 155
Marszałek Mirosław, 159
Martyniuk Andrzej, 55, 56, 58, 126, 128, 154, 184
Maruszczyk Jerzy, 95
Maruszczyk Stanisław, 50
Marzec Tadeusz, 38
Maszczyk Janusz, 145
Mateja Paweł, 76
Matus Wioletta, 64
Matuszczyk Sławomir, 154
Matuszewski Patryk, 78, 83, 98, 165, 169
Matyja Fabian, 156

Matyja Paweł, 61, 78, 162
Mazur Ireneusz, 75, 156
Mazur Klaudia, 166
Mazurek Krzysztof, 168
Mączniewski Romuald, 10, 41, 45, 152, 153
Mąkowski Marek, 50
McKienzie David, 157
Mechło, 30
Mecner Krzysztof, 115
Melion, 30
Michael Daniel, 169, 170
Michalczyk Jan, 31, 141
Michalczyk Przemysław, 156, 157
Michejda Oskar, 38, 39, 174, 175
Mickiewicz Zbigniew, 41, 153
Miecznik Józef, 26
Mielczarek Zygmunt, 21
Mieruszyński Krzysztof, 152
Miękus Rajmund, 146, 147
Mijakow Smilen, 157
Miklas, 145
Mikołajczak Paweł, 157
Mikołajczyk M., 100
Milewski Andrzej, 146
Miller Adam, 150
Minkus Piotr, 169
Miquel Angel De Amo, 158
Misztal Zygmunt, 31, 141
Mitoraj, 140
Mizera Piotr, 128, 143
Mizgalski Jerzy, 83
Modliński Zbigniew, 25
Mokranowski Bogdan, 96
Mokranowski Bogusław, 41
Molenda Dariusz, 168
Molik Beata, 164, 165
Molik Patrycja, 77, 126, 129, 139, 164, 165

Mora Szymon, 169, 170
Morawiec Waldemar, 39, 145
Morawski, 148
Morawski M., 148
Morawski P., 148
Morawski Piotr, 148
Mortka, 93
Mortka A., 75
Moszoro Kazimierz, 18
Motyl Rafał, 148
Mrówczyński Artur, 129, 130
Mucha Marcin, 47
Murek Dawid, 63, 64, 126, 127, 155, 156, 157, 158, 184, 190
Musialik Marek, 41, 148
Musialik Mariusz, 148
Muszyński Andrzej, 57
Muszyński Włodzimierz, 25
Myga Olga, 130, 164, 165
Myrcik Jerzy, 29
Myrmus Aneta, 164, 165
Mysior Jerzy, 145

N

Nagłowski, 25
Nalewajka, 148
Nalewajka M., 148
Nalewajka Michał, 148
Napiórkowski Patryk, 158
Narkiewicz Joanna Paulina, 63, 64
Narkiewicz Paulina, 63, 64, 68, 69, 77, 87, 99, 126, 127, 129, 131, 139, 164, 165, 166, 184, 185, 186, 190
Nawroczyński Bogdan, 15
Neuman Ryszard, 31, 141
Niepoń, 167
Nieczyporowska Magdaleena, 130
Nieczyporowska Magdalena, 130

Nieczyporowska Marzena, 130
Nieszporska Urszula, 163, 164
Nieszpornski, 148
Niewiem Marian, 31, 140, 141
Nocoń Halina, 163
Nocuń K., 160
Nocuń Katarzyna, 160
Nogalski Tomasz, 149
Noras D., 50
Nowaczyk M., 146
Nowaczyk Mieczysław, 146
Nowak Andrzej, 151
Nowak B., 148
Nowak Bogusław, 147
Nowak Jan, 140
Nowak L., 117
Nowak Łukasz, 129, 130
Nowak Marcin, 62, 63, 64, 125, 126, 127, 128, 155, 156, 184, 191
Nowak Stanisław, 20, 64, 81
Nowakowski Andrzej, 115, 116, 117
Nowakowski Piotr, 77, 126, 127, 157, 186, 191
Nowicka-Skowron M., 99
Nowicka-Skowron Maria, 18
Nowocin Katarzyna, 166

O

Obacz M., 162
Obacz Magdalena, 162
Obacz Marta, 186
Obodecki, 148
Obuchowska, 93
Ociepa Łukasz, 64
Ociepa Włodzimierz, 44, 45, 48, 109, 114
Oczek A., 160, 161
Oczek Anna, 71, 160, 161
Oczko Jakub, 127, 156, 157

Ogrodniczek L., 50
Ogrodniczek R., 118
Olczyk Marek, 128, 155, 156
Olejnik Andrzej, 76
Olejnik Rafał, 148
Olejnik Zdzisław, 60, 62, 153, 154, 155
Olejnik Zygmunt, 54, 55, 153
Oleś Marek, 41, 153
Olszewski Stefan, 144
Omański Jerzy, 35, 36, 37, 109, 167, 183
Opala Grzegorz, 39, 145
Opalska Katarzyna, 78
Opalski Krzysztof, 169
Openchowski Tomasz, 83, 169
Opolski Tadeusz, 40, 41
Ordon Urszula, 115, 116
Orgielewski Tadeusz, 41
Orlenko Sergiej, 156
Orlenko Siergiej, 156
Orlikowski Krzysztof, 147
Orlikowski Michał, 148, 149
Ormaniec Bartłomiej, 169
Osiecki Grzegorz, 130
Osińska Teresa, 163
Osmala Małgorzata, 162
Ostapska Katarzyna, 128, 129, 143, 187
Ostrowski Jerzy, 26
Ostrowski Kamil, 148
Otręba Andrzej, 167
Owczarek Jacek, 154, 155
Owczarek Piotr, 60, 155
Owusu Renata, 76

P

Pabin Bogusław, 30, 151
Pabin Stanisław, 39, 150, 151

Pachciarz Albin, 140
Pacholek Adam, 153
Pakosz Konrad, 76
Palarz Karol, 149
Palczewski, 146
Palczek W., 159, 160
Palczek Witold, 159
Palimaka, 146, 147
Paluchowski, 144, 145
Pałac Jacek, 148, 149
Pałczyński Wiesław, 145, 146
Panas Radosław, 60, 62, 63, 77, 99, 128, 155, 156, 157, 184
Pankiewicz Dorota, 161
Papaj Grażyna, 76, 79
Paradomski Janusz, 76
Parkitny Dariusz, 129, 154, 155
Parnowski Jerzy, 144
Parzych Andrzej, 38
Parzych Romuald, 145
Pastor Agata, 77, 78, 89, 126, 128, 129, 130, 139, 165, 166, 187
Paszczyk Stefan Stanisław, 60
Patucha Adrian, 156, 157
Pawelec Urszula, 56, 160
Pawlik Przemysław, 129
Pawlikowski Tomasz, 117
Pełka Daniel, 129, 140
Pełka Leszek, 25
Perliński Tadeusz, 39, 145
Persson Joergen, 60, 181
Perzyński T., 29
Petroczuk Magdalena, 130
Pęczek Marek, 146, 152, 153
Piątek Anna, 130
Piątkowski A., 38
Piątkowski Janusz, 39, 151, 152
Pić Jacek, 156
Piechocki Kacper, 158

Piega, 167
Piega Jurek, 167
Piega Marian, 26
Piekarski, 26
Piekarski Jerzy, 144, 150
Pieranowski Juliusz, 159
Pieśniak Artur, 62, 128, 155
Pietrzyk Czesław, 17
Pięta Aleksandra, 81, 88, 100, 130, 164, 165, 166
Pięta Anna, 88, 164, 165
Pięta Barbara, 117
Pięta Bartłomiej, 115, 132, 133, 169
Pięta Mieczysław, 109
Pięta Paweł, 25, 31, 39, 49, 61, 89, 99, 115, 125, 131, 132, 133, 168, 169, 170, 186, 187, 192
Pięta Wiesław, 1, 17, 18, 21, 25, 29, 30, 31, 38, 39, 42, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 94, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 109, 112, 115, 116, 117, 121, 132, 133, 141, 149, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 179, 181, 194
Pikoń Barbara, 75
Pilarczyk Damian, 130
Pilawska Agnieszka, 164
Piliński, 146
Pilis Wiesław, 78, 96, 99
Piotrowski K., 151, 152
Piotrowski Krzysztof, 151
Piotrowski Tomasz, 169
Piwowar Krzysztof, 169
Piwowarczyk Joanna, 160
Piwowarczyk Zdzisław, 152
Plebanek Seweryn, 26, 144, 150
Pluta Michał, 129
Płaczek Andrzej, 57
Pławucki Marcin, 148
Podeszwa Krystian, 50, 51, 54, 167
Podobiński Stanisław, 83, 115, 116

Podsiadło, 30
Podsiedlik Roman, 142
Poete Alojz, 140
Pogoda Romuald, 54, 55, 154
Pokrzyk Stanisław, 142
Połackiewicz Damian, 168, 169
Polak, 82
Polak Grzegorz, 146
Polak Jacek, 147
Polanowski Edward, 19
Policiniński Janusz, 56, 177
Połacik Mieczysław, 39, 41
Połakiewicz, 30
Ponczek Mirosław, 115, 117
Popczyk Mirosław, 146
Popiołek, 30
Popiołek Ryszard, 150, 151
Poprawa Krzysztof, 154
Posyłek Zdzisław, 146
Poteralski Henryk, 151, 152
Potęga Zygmunt, 55
Powroźnik D., 50
Prause Alicja, 159, 160
Prejs Maria, 63, 164
Prudlak Teresa, 159
Prugar L., 162
Prugar Lidia, 162
Prus Bogdan, 54, 55, 58, 128, 153, 154
Prusiene Jolanta, 63, 69, 164
Prygiel Robert, 63, 125, 128, 155, 184
Przestrzelski Andrzej, 152
Przewłocki Marian, 38
Przybylik Miłosz, 78, 130, 166, 169
Przybylski Andrzej, 20, 100
Przybylski Czesław, 16
Przybyła Mateusz, 158
Przybyła Włodzimierz, 145

Puch, 30
Puch Tadeusz, 30, 31, 140, 141

R

Raczyński W., 40
Radecki Karol, 144
Raduszewski, 30
Radziejewski A., 40
Radzioch Tomasz, 168
Radziszewski, 30
Rakowska Karolina, 166
Rakowska Magdalena, 166
Rakowski Marek, 146
Rataj D., 50
Rataj Przemysław, 148
Ratzko Barbara, 37
Rączka Anna, 164
Rączka Jerzy, 144, 145
Rechlewicz Janusz, 151
Reljić Siniša, 156
Rocki M., 99
Rodzaj Zenon, 40, 152
Rodziewicz-Gruhn Joanna, 115, 116, 117
Rolak Jarosław, 168
Romanowski, 146
Romańczuk Zbigniew, 31
Roniker Aleksander, 70
Roniker Aleksander, 64
Roslan Waldemar, 35
Rozpondek Halina, 64
Różalska, 30
Różany, 148
Rudziński M., 148
Rudziński Maciej, 148
Rumiński Jacek, 167

Ruszkowski Wojciech, 10, 40, 46, 55, 57, 58, 61, 62, 76, 78, 93, 159, 160,
161, 162, 195
Ruszkowski Z., 55
Rutkowski Tomasz, 147
Rutowski Marek, 131, 170
Rycharska Monika, 129, 161, 162
Rydecki Paweł, 147
Rynkiewicz, 146
Rynkiewicz Szymon, 92, 148, 149

S

Sadowska Edyta, 21
Sadowski Zdzisław, 152
Sajdak Stanisław, 39
Sakwa Waclaw, 18
Salmon Riley, 157
Saltorski Jan, 140
Samika G., 158
Saran Michał, 129, 130, 148, 149
Sawicz, 145
Schodrok Karl Heinz, 115
Schwarcer Zbigniew, 116
Secomski Adam, 150
Seńczuk, 145
Seńczuk Janusz, 31, 140, 141, 144, 145
Sędlak Beata, 163
Sętowski Tomasz, 147
Shang Jing Yi, 89, 166
Siedlak Roman, 160
Siedlecki Zygmunt, 26
Sieja Euzebiusz, 38, 141
Siemiński Andrzej, 144
Siemiński Roman, 39, 151, 152
Siemek Adolf, 29, 172
Sikora Krzysztof, 31, 141, 168
Sikorski Janusz, 57, 61, 63

Siuda, 144
Siwek, 146
Siwek Zdzisław, 146
Skierniewski, 148
Skoneczna Małgorzata, 160
Skop Szymon, 170
Skorek Edward, 61, 155, 156, 157
Skowera, 30
Skowronek Dariusz, 160
Skórkowski, 145
Skrzypczyk A., 73
Słocińska Alicja, 26, 29
Słoma A., 75
Smalarkiewicz Michał, 145
Smelczyński Adam, 144
Smieszek Bronisław, 147
Smolarkiewicz Michał, 38, 39, 145
Smykowska Anna, 77, 87, 129, 139, 164, 165
Snoch Bogdan, 115
Sobala Wojciech, 157
Socholik Tadeusz, 31, 32, 38, 80, 115, 140, 141
Sokalski Michał, 76
Sokalski Piotr, 76
Sokołowski Tomasz, 145, 146
Soliński Zbigniew, 76
Solski Andrzej, 60, 62, 126, 128, 155, 184
Sołowianka Maria, 25
Sośniak Janusz, 92, 148, 149
Sperka, 30
Spyra Sandra, 78, 95, 128, 139, 143, 187
Stachura Marlena, 57, 58, 59, 61, 128, 163
Stachwiuk Wiktor, 50
Stajner Dawid, 148
Stala, 145
Stala Bolesław, 16
Stala Maciej, 144
Stanicki Dariusz, 57, 58, 60, 101, 126, 154, 155

Staniec Aleksandra, 118
Staniewicz Jan, 10, 30, 34, 39, 150, 151, 173
Stańczak Adrian, 157
Staszak Magdalena, 63, 69, 128, 164
Staudio Jan, 140
Stefanek Tadeusz, 40, 152
Stefaniszyn Stanisław, 31, 140
Stefko Kamil, 15
Stelmach, 144, 155
Stelmach Andrzej, 61, 62, 63, 77, 99, 125, 126, 127, 128, 156, 157, 158, 184, 191
Stelmach Krzysztof, 57, 58, 60, 61, 126, 128, 155, 184
Stępień Katarzyna, 61
Stępnia Adam, 76
Stępniewski, 150
Stolarczyk Zdzisław, 76
Stolarska Irena, 163
Stoltzman Zdzisław, 15
Struś Piotr, 69, 118, 168, 169, 170
Strychalski, 26
Strzelczyk L., 41
Strzępek Zdzisław, 152
Stysińska R., 50
Suchecka Beata, 163, 164
Suchecka-Wieloch Beata, 68
Suchecki Wacław, 61, 168
Suchy Mieczysław, 130, 166, 169
Suliga Andrzej, 49
Suwała, 30
Sydziak Jerzy, 31, 140, 141
Sypniewski Marcel, 10, 35, 36, 37, 114, 167
Szczepanik K., 187
Szczepanik Kamil, 128, 139, 143, 187
Szczepański Bogdan, 31, 140, 141
Szczzerba, 30
Szczerbaniuk Robert, 77, 157
Szczęśniewski Bartosz, 127, 128, 155, 156
Szczęsna Bożena, 57, 58, 59, 61, 128, 163, 164
Szczęsny Paweł, 147
Szczurek Joanna, 162
Szczurek W., 162, 186
Szczurek Wioletta, 162, 187
Szczytyński Michał, 129
Szecówka Piotr, 76
Szemieli Bogdan, 39, 40
Szerszeń L., 50
Szewińska Irena, 60
Szewiński Andrzej, 60, 61, 62, 76, 79, 80, 114, 118, 126, 128, 155, 156, 182, 184
Szkiela Wojciech, 115
Szklarzyk Andrzej, 147
Szlachta J., 53
Szlichta Michał, 148
Szlubowska Anna, 128, 163
Szlubowski Adrian, 158
Szlubowski Dariusz, 78, 165, 168, 169
Szlufik Władysław, 116
Szmekel Alfred, 26
Szmidla Jan, 150
Szmidla Józef, 10, 25, 114
Szymk Justyna, 162
Szopa Janusz, 18, 76, 83, 179
Szor Władysław, 30, 33
Szpara Wilhelm, 30, 31, 38, 183
Sztajner Dawid, 148, 149
Sztumski Janusz, 19, 53
Szuflik Władysław, 115
Szulc, 144
Szulc Leon, 160
Szumera Grzegorz, 20
Szwankowski Daniel, 148
Szwed Ryszard, 19, 69, 70, 81, 115
Szyda Aleksander, 40
Szydłowski, 30

Szydłowski Mariusz, 160
Szydźiak Jerzy, 141
Szyguła Dominika, 166
Szyma Jan, 10, 41, 46, 47, 48, 99, 109, 114
Szyma Mariusz, 147
Szymański Grzegorz, 156
Szymański Krzysztof, 147
Szymański Leonard, 115, 116
Szymański Przemysław, 129, 130
Szymicz Marian, 144
Szymura Rafał, 158
Szynkiel Dariusz, 148, 149
Szyprowski Wiesław, 31, 150, 151
Szyszka Anna, 84
Szyszka W., 39
Szyszka Wiktor, 174
Szyszka Wojciech, 39

Ś

Ściblak Joanna, 166
Ścibor, 144
Ślezak Jan, 51
Ślezak Agnieszka, 165, 166
Ślezak Irena, 163, 167
Ślezak Jan, 50, 53, 54, 55, 78, 99, 114, 165, 167, 168
Ślezakiewicz Jan, 145, 146
Ślifirczyk K., 166
Ślifirczyk Katarzyna, 78, 128, 130, 139, 166
Śliwoń Izabela, 84
Ślusarczyk Elżbieta, 163
Śmieszek Bronisław, 146, 147
Śmigasiewicz Anna, 164, 165
Śmigiel Krzysztof, 63, 125, 127, 155, 184
Śmigiel Tomasz, 128
Śmilgin Andrzej, 147
Śnioszek Jan, 55

Świątek Józef, 19
Świdzki Edmund, 145
Święcicki Maciej, 16
Świniuch Violetta, 164, 165

T

Tabor Jan, 40, 145, 146
Tańska A., 25
Tarnowski, 144
Taterka Dariusz, 61, 154, 155
Tazbir Leszek, 54
Terefinko Maciej, 168
Terejko Tadeusz, 39, 152
Tobijański Janusz, 61, 178
Tobolewski Wojciech, 10, 30, 33, 34, 49
Tomaszewski Paweł, 60, 155
Tomaszewski Tomasz, 153
Tomkowicz Tomasz, 147
Tracz Estera, 162
Tracz Tadeusz, 152
Trąbska Anna, 62, 64, 71, 127, 129, 139, 160, 161, 162, 184, 185
Trepka Waclaw, 31, 140, 141
Tronina Antoni, 20
Truskowski Marian, 39, 151, 152
Tukaj M., 50
Tumulski Leszek, 151
Turbak Agata, 130
Turczyński, 30
Turczyński Władysław, 30, 150, 151, 173
Tuszyński Bogdan, 115, 116
Tyrek Z., 51

U

Uflik, 146
Ujma Jerzy, 41, 153

Ujma Małgorzata, 49
Ujma Tadeusz, 25, 38, 40, 144, 171
Ujma Zbigniew, 153
Ulman Andrzej, 146, 147
Uniński Tadeusz, 140
Urban Leszek, 56, 159, 160
Urbańczyk Jerzy, 31
Urbański Jerzy, 30, 140, 141

V

Vesely Jakub, 158

W

Wachelka Luiza, 164
Wachowiak Krzysztof, 76
Wacławek Edyta, 130
Wagner Grzegorz, 77, 156, 157
Walczyk Henryk, 38, 39, 114, 145
Waldner Jan Ove, 60, 181
Waliszewski Zbigniew, 39, 145
Walna Weronika, 77, 88, 130, 139, 165, 166
Wang Qian, 166
Wardęga Paulina, 128, 162
Warkiewicz Wiesław, 41, 152, 153
Warzyca Agnieszka, 143
Wawrzycki Władysław, 55
Wąsek Z., 41
Wątroba Jan, 20, 64
Wątroba Stanisław, 39
Wcześniak D., 147
Wdowiak Damian, 158
Wei Shuo, 165
Weiss Z., 115
Wesołowski, 148
Wesołowski Arkadiusz, 147

Węclawek Edyta, 130
Wiatr Jerzy, 20
Wiatrak Wiesław, 71
Wichrzycki Krzysztof, 151
Wieczorek Michał, 76, 97
Wieloch Beata, 59, 61, 163
Wieloch Piotr, 69, 128, 168, 169
Wielochowski Lech, 29
Wierbanowski Krzysztof, 77
Wierzbicki Mirosław, 54
Wierzbowski Krzysztof, 130, 157
Wiewióra Elżbieta, 49, 159
Więckowski Kazimierz, 49, 51, 114, 167
Wika Marcin, 125, 128, 157
Wika Piotr, 77
Wiktorczyk Henryk, 145
Wiktorowicz Mariusz, 128, 155
Wilczyński Waclaw, 25
Wilk Joanna, 161
Wilk S., 114
Winiarski Michał, 156
Winnicki Andrzej, 154
Wiśniewski Łukasz, 157, 187
Wiśniewski Stanisław, 144
Wiśniewski-Frank Stanisław, 25, 150
Witczak Andrzej, 147
Wnuk Monika, 160
Woicki Paweł, 77, 125, 127, 128, 156, 157
Wojciechowski Dawid, 16
Wojciechowski Janusz, 38, 39, 145
Wojciechowski Lucjan, 41
Wojciechowski Łukasz, 148
Wojciechowski M., 41
Wojciechowski Paweł, 117
Wojno Tadeusz, 15
Wojtal Andrzej, 151
Wojtal Krzysztof, 114

Wojtal Marek, 55, 154
Wojtasik E., 75
Wolański Roman, 55
Wolniak Jakub, 148
Woltmann Bernard, 117
Wosiński Cezary, 21
Woszczyzna Kamila, 165
Woźnica Piotr, 148
Wójcik Grzegorz, 160
Wrona Andrzej, 77, 128, 130, 157
Wrona Jan, 57
Wrońska K., 162
Wrońska Karolina, 162
Wrońska P., 162
Wrotkowski Michał, 142
Wróbel Wiesław, 144
Wryk Ryszard, 116
Wrzosek Jan, 110
Wtorek Magda, 159
Wychodzki Z., 148
Wychodzki Zbigniew, 148
Wypiór Jan, 150, 151
Wyrwąg, 148
Wyrwęg, 148
Wyślicka Irena, 25

X

Xu Jie, 77, 86, 88, 127, 139, 164, 165, 186

Y

Yang Xin, 77, 130, 165, 166

Z

Zabiegła Krystyna, 51, 163

Zabielski Edward, 26, 29
Zabłocki G., 83
Zabłocki J., 150
Zabłocki Stanisław, 144
Zadęcki Grzegorz, 129, 130
Zagozda Anna, 75
Zagrobelny Ryszard, 31, 140, 141, 144
Zajaczkowski W., 44
Zajac Leszek, 169
Zajączkowski Wiesław, 39, 45, 152
Zajda Włodzimierz, 151
Zajęcki Andrzej, 26, 150
Zajęcki Maciej, 76, 85
Zajęcki Stanisław, 144
Zakrzewski Andrzej, 73
Zaleski Tadeusz, 41, 99
Zalewski Ryszard, 39, 151, 152
Zasada Paweł, 147
Zasępa Katarzyna, 161
Zatorski Paweł, 157
Zawada Justyna, 143
Zawadzka Agnieszka, 101, 160
Zawadzka Alina, 56, 160
Ząbkowski Andrzej, 141
Zdziemnicki, 30
Zelazny Henryk, 140
Zelazny Zygmunt, 140, 141
Ziaja Alicja, 62, 64, 78, 93, 99, 126, 127, 128, 129, 139, 161, 162, 185, 186, 187, 192
Zieliński Marian, 39
Ziębacz A., 40
Ziętek Mieczysław, 144
Ziółkowski Stanisław, 55, 154
Ziółkowski Szymon, 75
Zjawiński, 30
Związek Jan, 20
Zwoliński Andrzej, 30

Zwolski Andrzej, 31, 140, 141
Zybura Krzysztof, 147
Zygmunt Damian, 158
Zyska A., 148
Zyzak Kazimierz, 150
Zyzka Arkadiusz, 147

Ż

Żdziskowski, 144

Żelazko Marek, 147
Żelazny Henryk, 31
Żeleźniak Andrzej, 99, 114, 154
Żiółkowski S., 81
Żoła, 148
Żuk Michał, 128, 156, 157
Żydoń Dariusz, 76
Żygadło Łukasz, 127, 155, 156
Żyła Joanna, 166

SPONSORZY OBCHODÓW 70-LECIA AZS CZĘSTOCHOWA

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Politechnika Częstochowska
Wyższe Seminarium Duchowne w Częstochowie
Gmina Miasto Częstochowa
Zarząd Główny Akademickiego Związku Sportowego
Klub Uczelniany AZS AJD Częstochowa
Klub Sportowy AZS Częstochowa Sportowa Spółka Akcyjna
Klub Seniora AZS Częstochowa
„Automex”, Stanisław Ociepa
„Artmedal”, Ryszard Welgryn
„BT SPORT”, Janusz Tobijański, Ryszard Bosek
„Bebetto”, Częstochowa
Chór Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
„Hemar”, Marek Musialik
Firma Poligraficzno-Introligatorska „Udziałowiec”, Andrzej Gołaszewski
„IMPULSO Bojanek Sp.z o.o i Spółka” Spółka Komandytowa, Andrzej i Jerzy Bojanek
„MAWA”, Pleksi, Pcv, Poliwęglan Częstochowa, Marek Fijałkowski
PHU „MOTIS”, Tadeusz Moczarski
Śląski Oddział Regionalny, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Sierpiński Zdzisław
Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Praca”
„Wkręt – Met”, Andrzej Klimas
„Wulkan”, Janusz Zatoń

PATRONI MEDIALNI

„Czestochowskie24”
„Gazeta Częstochowska”
„Gazeta Wyborcza”
„Radio Fiat”
„Radio Jura”
„Radio Jasna Góra”
„Sport”
„Telewizja Orion”
TVP S.A. Oddział w Katowicach
„wCzęstochowie”
„Życie Częstochowy i Powiatu”

